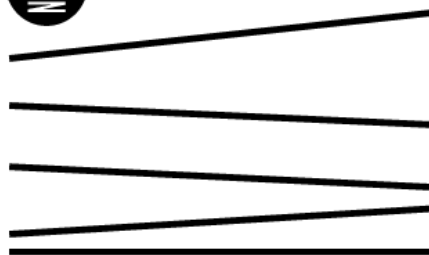

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Shakespeare, William.; oversatte af P. Foersom.
Titel Title:	<u>William Shakspeare's Dramatiske Værker</u>
Alternativ titel Alternative title:	Dramatiske Værker.
Udgavebetegnelse Edition Statement:	3. Udg. /
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 4
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Schubothe, 1861-1873
Fysiske størrelse Physical extent:	Del 1-18 i 16 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56,- 150,- 8°

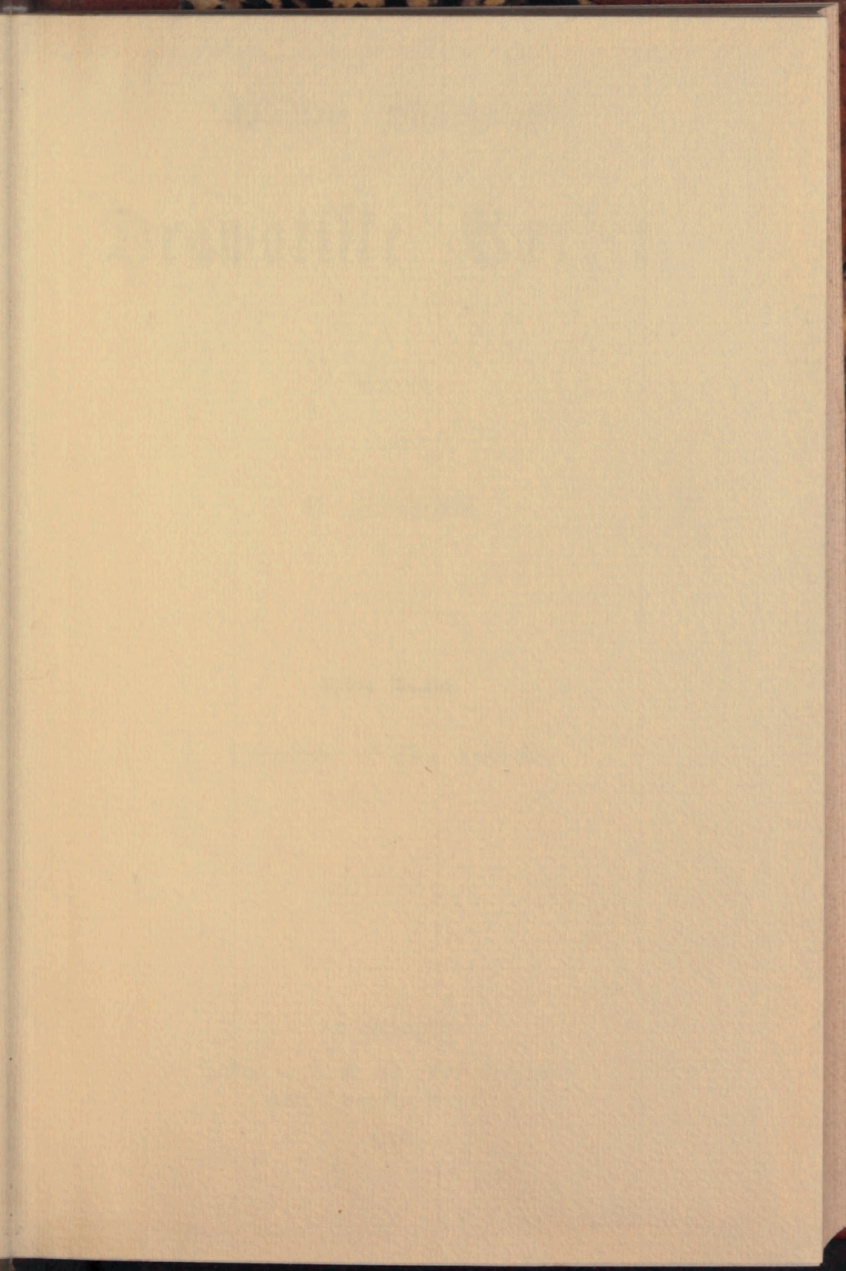
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

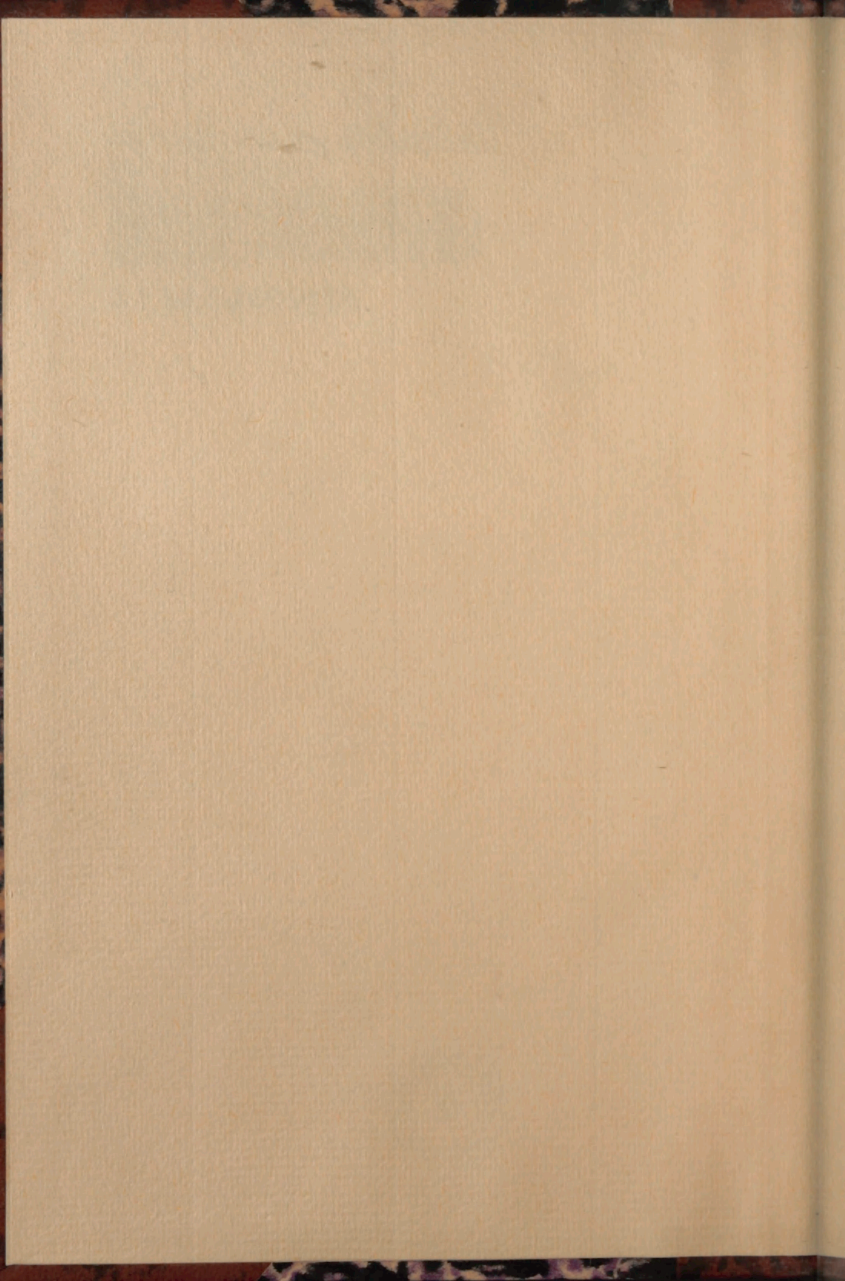

1 1 56 0 8 01055 X

+ Rex

William Shakspeare's
Dramatiske Værker,

oversatte

af

P. Foersom.

Tredie Udgave.

Omarbejdet af Edv. Lemscke.

Fjerde Del.

Kjøbenhavn.

Forlagt af D. H. Schubothes Boghandel.

Trykt i Græbes Bogtrykkeri.

1863.

William Shakespeare's

Tramatick Bitter

Tramatick

in

Tramatick

Tramatick

Tramatick in the Temple

Tramatick

Tramatick

Tramatick in the Temple

Tramatick

Indhold af fjerde Del.

	Side
Kong Henrik den Femte	1.
Kong Henrik den Sjette. Første Del	145.

Journal of George Eli.

1813

.....
.....
.....

Kong Henrik den femte.

Personer.

Henrik den Femte, Konge af England.

Hertugen af Gloster, } Kongens Brødre.
Hertugen af Bedford, }

Hertugen af Exeter, Kongens Farbroder.

Hertugen af York, Kongens Fætter.

Jarlen af Salisbury.

Jarlen af Westmoreland.

Jarlen af Warwick.

Erkebiskoppen af Canterbury.

Biskoppen af Ely.

Jarlen af Cambridge, }

Lord Scroop, } Sammensvorne.

Herr Thomas Grey, }

Herr Thomas Erpingham, }

Gower, en Engländer, }

Fluellen, en Walliser, }

Macmorris, en Irlander, }

Jamh, en Skotte, }

Bates, }

Court, }

Williams, }

Pistol, }

Nym, }

Bardolph, } forhen i Falstaffs Tjeneste.

En Dreng, i deres Tjeneste.

En Herold.

Carl den Sjette, Konge af Frankrig.

Louis, Dauphin.

Hertugen af Burgund.

Hertugen af Orleans.

Hertugen af Bourbon.

Connetablen af Frankrig.

Rambures, } franske Adelsmænd.

Grandpre, }

Montjoy, fransk Herold.

Commandanten i Harfleur.

Franske Sendebud.

Isabella, Dronning af Frankrig.

Catharina, hendes Datter.

Alice, Prindsessens Damsk.

Madame Raff, Bærtinde.

Chorus.

Herrer, Damer, Hovedsmænd, franske og engelske Krigsmænd, Bud,
Følge.

Handlingen foregaaer i England og i Frankrig.

Chorus kommer ind.

O kunde flammende min Muse stige
til Digtingens den ætherklare Himmel!
og havde jeg til Skueplads et Rige
og Fyrster til at spille, Konger til
at see paa Skuespillets stolte Handling!
Da skulde Helten Henrik, lig sig selv,
optræde som en Krigsgud; i hans Spor
som Hunde koblede Sværd, Ild og Hunger
om Arbeid tigge. — Men tilgiv, J Edle,
den matte Hverdagsaand, som her har vovet
at stille frem paa disse ringe Bræder
sligt Storbærk! Kan en Hænekampplads rumme
det store Franfrigs Sletter? kan vi stuve
i dette O af Træ de Hjelme blot,
der strækked Luften hist ved Azincourt?
Tilgiv! naar paa et lidet Rum et lidet,
krunt Tal kan gjælde for en Million,
saa lad os, Nuller i den store Sum,
hos Eder vække Fantasiens Kræfter.

Tænk Eder, at i disse Bægges Belte
nu indesluttet tvende stolte Riger,
hvis Gjenbopander trodsigt knejsende
adskilles af et snævert, farligt Hav.
Fyld vore Mangler ud med Eders Tanke;
del ud en enkelt Mand i tusind Dele;
kald frem for Eders Syn en indbildt Hærmagt;
troer, naar vi nævne Heste, at I see dem
den stolte Hov i bløden Jord at prente;
udsmyk med Eders Tanke vore Konger;
før dem fra Sted til Sted; spring over Tiden;
fat mange Aars Bedrifter sammen i
et Timeglas. — Tillad, at jeg fremtræder,
som Chorus og Historien indleder;
nu som Prolog jeg beder, at I vil
taalmødigt høre, dømme mildt vort Spil.

Første Act.

Første Scene.

London. En Forfal i Kongens Palads.

(Erkebispens af Canterbury og Biskoppen af Ely komme ind.)

Erkebispens.

Jeg siger Eders Naade, samme Lov
er nu i Værk, som i den salig Konges
det ellefte Regjeringsaar var nær ved
at nyde Fremme mod os, hvis ei Tidens
Splidagtighed og Uro havde hindret
dens videre Forhandling.

Bispen.

Men hvorledes
kan vi den nu forhindre, Eders Naade?

Erkebispens.

Det maa betænktes. Drives den igjennem,
jaa tabe vi den bedste Halvdel af
vort Guds: alt verdsligt Land, som fromme Sjæle
ved Testament har skænket Kirken, det
vil de berøve os; de gjør den Regning:
for det kan der til Kongens Ære holdes
vel femten Jarler, femtenhundred Riddere,
segtusind og tohundred gode Svende,

til Hjælp for Syge og Affældige,
for stakkels svage Strog, hvis Kraft er opslidt,
et hundred rige Pleiestiftelser,
og saa til Kongens Kasse desforuden
om Aaret tusind Pund; saa lyder Loven.

Bispen.

Det kalder man at drikke dybe Drag.

Erkebispen.

Det kalder man at drikke Bægret med.

Bispen.

Men hvordan kan det forebygges?

Erkebispen.

Kongen

er saare naadig stemt og mild og retvis.

Bispen.

Dertil den hellige Kirkes sande Ven.

Erkebispen.

Hans Ungdoms Færd gav ikke dette Løfte;
men neppe laa hans Faders Lig affjælet,
før al hans Vildskab syntes død med det;
ja just i dette samme Dieblif
kom Eftertanken som en Herrens Engel
og drev den gamle Adam ud af ham
og lod hans Legem være som et Eden,
et Opholdssted og Bo for Himmelaander.
End aldrig blev saa brat en Lærling færdig,
og aldrig kom med sliig en mægtig Strømning
Forbedringen og fyldte bort hver Feil,
og aldrig blev Selvraadighedens Hydra
saa brat, med eet Slag stødt fra Thronen som
hos denne Konge.

Bispen.

Held os for den Ændring.

Erkebispen.

Hør blot engang hans kirkelige Lærdom,
 og med Beundring vil af Hjertens Grund
 I ønske, Kongen worden var Prælat.
 Hør ham forhandle Rigens Lærv og Bedste,
 og I vil sige, det er just hans Fag;
 og taler han om Krig, da skal I høre,
 hvor Slagets Gru Der klinger som Musik;
 giv ham et Æmne, hvor det gjælder Statsklogt,
 og han vil løse hver en gordist Knude
 let som sit Høsebaand, saa Lusten selv,
 den laade Spotter, tier, naar han taler,
 og stum Beundring lurar i hvert Dre
 for Hønningen at stjæle af hans Visdom,
 saa at Erfaringen og Livets Kunst
 maa have lært ham denne Theori;
 det er et Under, hvor han sligt har samlet,
 imedens al hans Hu var vendt til Tant,
 hans Omgangsvener dumme, raa, ulærde,
 hans Tid optagen kun af Sus og Dus,
 og aldrig noget Spor hos ham til Flid,
 og aldrig sad han ensom eller holdt sig
 fra Sviresteder og fra ringe Samkvem.

Bispen.

Jordbærret groer blandt Nelder; gode Bær
 vil trives bedst og modnes, naar de plantes
 ved mindre ædel Frugt; saa skjulte Prindsen
 sin dybe Tante under Vildstabs Slør;
 den voxer vist, lig Sommergræsset, stærkest
 ved Nattetid, useet, men rigt og frodigt.

Erkebisper.

Sandt nok; thi nu steer der ei meer Mirakler,
og derfor maa der jo en Marsag findes
til hver en Ting, der steer.

Bisper.

Men, Eders Naade,
hvorledes faae vi nu den Lov forandret,
som Underhuset kræver. Er hans Høihed
stemt for den eller ei?

Erkebisper.

Tvivilraadig, troer jeg;
dog synes han at helde meer til os
end at befordre vore Hænders Forslag;
thi jeg har gjort hans Majestæt et Tilbud,
at paa vort Kirkemøde, i Betragtning
af Tidens Krav, — som jeg har for hans Høihed
udførlig stillet frem, hvad Frankrig angaaer, —
vil vi bevilge ham en større Sum,
end nogenfinde Kleresiet har
udredet til hans Formænd.

Bisper.

Og hvorledes
optog han dette Tilbud, Eders Naade?

Erkebisper.

Hans Majestæt optog det saare vel;
kun blev der ikke Tid nok til at høre,
(som vel jeg mærked, at han gjerne vilde,)
hver Enkelthed, hans aabenbare Adkomst
og klare Ret til visse Hertugdømmer
og overhovedet til Frankrigs Krone,
udledt fra Edvard, fra hans Oldesfader.

Bispen.

Og hvad var det, der afbrød Eders Tale?

Erkebispen.

Det franske Sendebud begjæred Udgang
i samme Stund; nu er det Tiden, troer jeg,
da han skal føres ind. Er Kloffen fire?

Bispen.

Ja.

Erkebispen.

Vel, saa lad os da gaae ind, og høre
hans Budskab, som jeg gjætter saare let,
før Frantsmanden har sagt et Ord deraf.

Bispen.

Jeg følger Jer; jeg længes efter det.

(de gaae.)

Anden Scene.

Riddersal i Slottet.

(Kong Henrik, Gloster, Bedford, Exeter, Warwick, Westmoreland og
Følge komme ind.)

Kong Henrik.

Hvor er hans Naade, Erkebispen?

Exeter.

Han

er ikke her.

Kong Henrik.

Saa lad ham kalde, Frænde.

Westmoreland.

Skal Sendebudet føres ind, min Herre!

Kong Henrik.

End ikke, Frænde! før vi høre ham,
maa først en Sag af Vigtighed afgjøres,

som ligger os paa Sindet, og som angaaer
Frankrig saavel som os.

(Erkebispens af Canterbury og Bissen af Ely komme ind.)

Erkebispens.

Gud og hans Engle

bestjærme Eders Thrones Helligdom,
og længe være I dens Smykke.

Henrik.

Tat.

Vi bede Jer, bliv ved, høilærde Herre,
og tyd os klarligt efter Ret og Stjel,
om Saliernes Lov i Frankrig er
en Hindring for vor Paaastand eller ikke,
og Gud forbyde, tro og kjære Herre,
I skulde Eders Lærdom vende, høie
og tyde vrangt, med Vidende bebyrde
spidsfindigt Eders Sjæl med at forsægte
et falsk, uægte Krav, hvis Ret ei bærer
Sandhedens Farve til sit Fødselsmærke.
Gud veed, hvormangen Mand, nu karst og sund,
skal med sit Blod Beviset føre for,
hvad I, Ærværdige, os maner til.
Thi kom ihu det Ansvar, som I lægger
paa vore Skuldre, mens vort Krigersværd
I vækker af sin Søvn, kom det ihu!
i Guds Navn, jeg besværges Jer; thi aldrig
har to saa store Riger kjæmpet, uden
at meget Blod er flydt; og hver en Draabe
uaflydt Blod er som et Suf og Beeraab
mod den, hvis Uret hvæssed Sværdets Eg
til grunt at øde Livets korte Frist.
Tal, Herre, under den Besværgelse,

og vi vil høre, mærke, troe af Hjertet,
at, hvad I taler, tvættet er i Eders
Samvittighed, saa rent som Synd i Daaben.

Erkebispen.

Saa hør mig, høie Konge, og I Stormænd,
som styldte Kongethronen Eder selv
og Liv og Huldskab. Intet er til Hinder
for Eders Fordringer paa Frankerig
undtagen, hvad fra Pharamond de hente:

„In terram Salicam mulieres ne succedant.“

En Kvinde kan ei arve salist Land.

Men „salist Land“ fortolker Fransten vrangt
om Frankrigs Land og Pharamond som Stifter
af denne Lov, der udelukker Kvinder;

skjøndt deres egne Lærde troligt vidne,

at kun i Tydskland findes „salist Land“

imellem Elbens Strøm og Salasloden,

hvor Carl den Store, da han havde tvunget

de Saxer, efterlod en frankist Nybygd;

da de foragtede de tydske Kvinder

for deres helt usædelige Bandel,

gav de den Lov, at nemlig ingen Kvinde

fik Arveret til noget salist Land;

men dette Land, som sagt, imellem Elben

og Sala kaldes nu i Tydskland Meisen;

men heraf er det klart, at „salist Lov“

er ikke givet for det franske Rige,

og Frankerne besad ei Salalandet

før firehundred et og tyve Aar,

efterat den Kong Pharamond var død,

der falskeligt har Ord for denne Lov;

han døde nemlig efter Herrens Byrd

Nar firehundrede og sex og tyve,
 og Carl den Store undertvang de Sager,
 og satte Franker ned hinsides Sala
 i Mæret ottehundrede og fem.

Desuden melde deres egne Lærde,
 at Kong Pipin, der styrked Childerik,
 paa Frankrigs Krone gjorde Krav og Paastand
 som Hovedarving, da han stammed fra
 Blithilde, som var Datter af Kong Clothar;
 Saa og Hugo Capet, — som ræned Kronen
 fra Carl af Lothringen, den sidste Mand
 af Carl den Stores ægte Rod og Linie, —
 udgav sig, for at sætte paa sin Fordring
 et Skin af Ret, — skjøndt, rent ud sagt, den var
 kun falsk og ringe, — for Fru Lingards Arving,
 en Datter af Kong Carl den Skaldepande,
 en Søn af Keiser Ludvig, som var atter
 en Søn af Carl den Store. Ogsaa Ludvig
 den Tiende, som var en Arving efter
 Voldsherfteren Capet, var ikke rolig
 i sin Samvittighed ved Frankrigs Krone,
 før han fik godtgjort, at hans Bedstemoder,
 den skønne Dronning Isabella, stammed
 i lige Linie fra Fru Irmingard,
 en Datter af hin Carl af Lothringen,
 ved hvilket Baand da Carl den Stores Linie
 paaany forenedes med Frankrigs Krone.
 Saaledes er det klart som Sommersolen,
 at Pipin's Adkomst, Hugo Capets Krav,
 Kong Ludvigs Tilfredsstillelse er ganske
 paa Rwindelinien's Ret og Adkomst grundet.
 Saa gør den Dag idag de franske Konger,

om end de gjerne bruge „salist Net“
 mod Eders Høiheds Krav paa Kvindesiden,
 og heller vil sig skjule i et Net
 end lægge deres krumme Adkomst frem,
 fra Jer og Eders Stammefædre ranet.

Kong Henrik.

Tør jeg med Net og god Samvittighed
 da gjøre denne Paastand?

Erkebisp.

Strænge Herre,

lad denne Synd kun falde paa mit Hoved;
 thi i den fjerde Mosebog staaer strevet:
 „Naar Sønnen dør, skal Arvelodden falde
 til Datteren.“ Staa fast, min ædle Herre,
 paa Eders Net; lad Eders Blodslag vaie!
 see op til Eders høie Fædre, gaa
 til Eders store Oldesaders Grav,
 fra hvem I henter Eders Net; paaafald
 hans Helteaand og Eders store Farbroers,
 Edvard, den sorte Prinds, der førte op
 paa Frankrigs Grund et vældigt Sørgespil
 og slog paa Flugten hele Frankrigs Magt,
 imens hans stolte Fader stod paa Høien
 og smilede ved at see sin Loveunge
 i Blod af Frankrigs Adel slutte Tørsten.
 O, Englands Helteslof, som kunde trodse
 med deres halve Magt al Frankrigs Stoltthed,
 imens den anden Halvdel stod og lo
 hel ørkesløst og frøs af Lediggang!

Bispen.

Vækt Mindet op om disse døde Helte,
 og gjenfød deres Daad med vældig Arm.

Paa deres Throne sidder I som Arving;
 det Blod og Mod, som gav dem Heltens,
 i Eders Arter rinder, store Konge.
 I staaer i Eders Ungdoms Mai, fuldmoden
 til Heltedjervinger og mægtigt Storbærk.

Greter.

Og Eders Broderkonger, Jordens Fyrster,
 forvente alle, at I reiser Eder
 som fordem Løverne af Eders Blod.

Westmoreland.

De veed, at I har Grunde, Midler, Magt;
 det har I, Herre; aldrig har en Konge
 af England havt en Adels mere rig
 og Undersaatter mere tro, hvis Hjertes
 har ladet deres Legemer i England
 og selv har slaaet Leir paa Frankrigs Jord.

Erkebispens.

Lad Legemerne følge, Herre Konge,
 med Blod og Jld og Sværd for Eders Ret;
 til Hjælp derfor vil vi af Kirkens Midler
 saa stor en Sum forstaafe Eders Høiherd,
 som Alersjæt aldrig før paa een Gang
 til nogen ydet har af Eders Fædre.

* Kong Henrik.

Ei blot mod Frankrig maa vi føre Vaaben,
 men gjøre Anstalt ligervis til Forsvar
 mod Skotland, som vil nytte Leiligheden
 til Overfald.

Erkebispens.

Min høie Herre Konge,
 vort Grændsefolk er som en Mur, der vægger
 vort indre Land mod Grændsefjenderne.

Kong Henrik.

Vi mener ikke blot Snaphanerne;
 men det er Skottens Hovedmagt, vi frygte;
 han var os altid en urolig Nabo;
 I kan jo læse selv, min Oldesader
 drog aldrig med sin Hær mod Frankrig, uden
 at Skotten mod vort værgeløse Land
 brød ind som Floden i et Digebrud
 med al sin Magt i høie stærke Volger,
 slog det udpinte Land fulddybe Saar,
 omgav med svar Beleiring Borg og Stad,
 mens England, blottet for sit Værn og Forsvar,
 tidt skjælved for det onde Naboskab. —

Erkebiskopen.

Det fik dog større Skræk end Skade, Herre;
 thi her, hvor England var sig selv et Mønster;
 mens alt dets Ridderstab var fjernt i Frankrig,
 og det sad Enke efter sine Tæppe,
 da værged det ei blot sig selv hel djærvt,
 men fanged Skottekongen, lagde ham
 i Baand som en Landstryger, sendte ham
 til Frankrig for Kong Edwards Ry at smykke
 med kongelige Fanger og at gjøre
 sin Kronike saa rig paa Helteroes,
 som Havets dyndopfyldte Bund er rig
 paa sunkne Brag og Skatte uden Tal.

Westmoreland.

Men saare sandt er dog det gamle Ord:
 „Om du vil Seir af Frankrig faae,
 med Skotland du begynde maa;“
 thi, flyver Englands Drn blot ud paa Rov,
 saa kommer til dens forsvarsløse Rede

den stotste Væsel-lustende og drifter
dens kongelige Ug og leger Mus,
mens Ratten ei er hjemme, og fordærver
og lægger øde meer, end den kan øde.

Exeter.

Og sølgelig maa Ratten blive hjemme;
fordømt dog være den Nødvendighed,
mens vi har Laas og Gjemme til vort Forraad
og nette Fælder til Smaatyvene.

Mens Haanden væbnet kæmper ude, værger
herhjemme Hovedet sig velberaadt;
thi Styrelsen, skøndt sondret ud i Dele,
høi, lav og lavere, har dog sin Samklang
og samles som Musiken i en fuld
og ren Opløsning.

Erkebiskpen.

Derfor deler Himlen

Menneffens Stand i mangehaande Rald,
og sætter Driften i en evig Gang,
for hvilken Lydighed er sat som Maal.
Saaledes virke Honningbierne,
Smaadyr, som ved Naturens Lov kan lære
et velbefolket Rige Skif og Orden.

De har en Konge, de har Embedsmænd
af hver sin Rang; som Øvrigheder nogle
maa holde Tugt og Orden hjemme, andre
som Kjøbmænd drive Handel udenlands;
som Krigsmænd andre, væbnede med Brodde,
udplyndre Somrens floielsbløde Knopper
og bringe Byttet hjem i lystigt Tog
til deres Keisers Fyrstetelt; og han,
travl i sin Høiheid, seer paa Murerne

der bygge flink med Sang guldstakte Huse,
 de satte Borgere, der ælte Honning,
 den fattige Dagleiersflod, der stimler
 med svære Byrder til hans snævre Port,
 den barske Dommer, som med bister Brummen
 giver den gabende, den dovne Vandbi
 i blege Bødlers Haand. Nu slutter jeg,
 at mange Ting, der stemme til en Samklang,
 kan virke helt forskjelligt. Mange Pile
 fra modsat Retning træffe dog eet Maal,
 og mange Veie mødes i een Stad,
 og mange ferske Floder i eet Saltbav,
 og mange Streger i Solstivens Midtpunkt; —
 saa kan mangfoldig Virken, naar den først
 er sat i Gang, vel endes i eet Formaalt
 og lykkes saare vel og uden Tab.

Derfor til Frankerig, min Herre Konge!
 del Englands rige Magt i fire Dele,
 og tag en Fjerdedel til Frankrig med;
 den skal vel ryste hele Gallien;
 kan vi herhjemme da med trefold Magt
 ei gjenne Hunden fra vor egen Dør,
 saa lad os lide Spe, og lad vort Folk
 sit Ry for Djærvhed og for Statsklegt miste!

Kong Henrik.

Rald ind de Sendebud, Dauphin har sendt.

(En af Følget gaaer. Kongen bestiger Thronen.)

Nu staaer vort Forsæt fast, og naar med Guds Hjælp
 og Eders, I vor Styrkes ædle Sener,
 Frankrig er vort, saa vil vi ave det
 hvad eller knuse det. Der vil vi throne
 og strække Spiret mægtigt over Frankrig

og dets fast kongelige Hertugdømmer,
 hvis ikke, lægge vore Ben i Urnen
 uhædret, uden Mærkesten og Minde:
 hvis ei vor Kronike kan mæle høit
 og freidigt om vor Daad, saa skal vor Grav
 som Tyrfens Stumme være tungeløs
 og ingen Fædersindskraft smykke den.

(De franske Sendebud komme ind.)

Nu er vi rede til at høre, hvad
 vor elskelige Frænde Dauphin lyfter;
 thi, som vi høre, kommer ei fra Kongen
 den Hilsen, som I bringe, men fra ham.

Sendebudet.

Behager Eders Høihed at tillade,
 at frit vi sige det, som er os paalagt,
 hvad eller skal vi let og fjernt kun pege
 paa Dauphins Mening og vor Sendelse?

Kong Henrik.

Vi er en Christen Konge, ingen Voldsmand;
 vor Eidskab er i vor Raades Rænker,
 fast som en lænket Skjelm i vore Fængsler.
 Saa sig da frit og aabent, uden Dmsvøb,
 hvad Dauphin agter.

Sendebudet.

Altjaa kort og godt:

Nys sendte Eders Høihed Bud til Frankrig
 og kræved nogle Hertugdømmer der
 paa Grund af Eders store Stammefaders
 Kong Edwards Ret; til Svar paa denne Fordring
 vor Herre, Prindsen, lader Eder melde:
 „I smager end vel stærkt af Eders Ungdom;
 „han siger Jer: i Frankrig er der Intet,

„som vindes kan i lystig Springebands;
 „I svirer Jer ei der til Hertugdømmer;
 „thi sender han en Skat i denne Lønde,
 „som bedre passer Eders Hu; til Gjengjæld
 „han beder Jer, lad disse Hertugdømmer,
 „I kræver, ikke mere høre fra Jer.“ —
 Saa talte Dauphin.

Kong Henrik.

Hvad er Skatten, Frænde?

Greter.

Tjerboldte, Herre!

Kong Henrik.

Nu, det glæder os,

at Dauphin er saa spøgelsesfuld. Hav Tak
 for Eders Umag og for Prindsens Gave;
 naar først vi har udsøgt os Boldtetvær
 til disse Boldte, vil vi med Guds Bistand
 i Frankrig begynde paa et Spil,
 hvorved der spilles om hans Faders Krone.
 Sig ham, han kom i Lag med slig en Spiller,
 at alle Frankrigs Hoffer skal forfærdes
 ved vore Boldtes Flugt. Jeg mærker vel,
 han forekaster os vor Vildstabs Dage,
 og fatter ei, hvorledes vi har brugt dem.
 Vi agted aldrig denne smule Throne
 i England høit, og derfor holdt vi os
 hel fjernt derfra og overgav os til
 ubændig Raadhed, — som det gjerne gaaer,
 at Folk er lystigst, naar de er fra Hjemmet;
 men sig Dauphin, jeg skal min Rang vel hæbde;
 som Konge skal jeg vise mig og heise
 min Størheds Seil, naar paa min franske Throne

jeg rejser mig. Thi derfor har jeg lagt
 min Majestæt tilside, derfor har
 jeg trællet en Dagleier lig; men der
 vil jeg staae op i al min Vres Glands,
 saa alle Frankrigs Dine skulle blændes:
 og Dauphin selv skal see sig blind paa mig.
 Og sig den skjemtesfulde Prinds: hans Spot
 forvandlet har hans Boldte til Styffugler,
 og snart betynges skal hans Sjæl ved Hævnen,
 der flyver ud med dem, vidt hængende;
 thi mange tusinde Enker skal den Spot
 fraspotte deres Mænd, og Mødre skal den
 fraspotte deres Sønner, spotte Borge
 i Grus; ja mange end Usødte skal
 faae Grund til at forbande Dauphins Haan.
 Dog paa Guds Villie beroer Alt dette;
 han dømme skal min Sag, og i hans Navn, —
 sig Dauphin dette, — skal jeg komme snart
 at hævne mig, som bedst jeg kan, og løfte
 min Haand med Rette for en hellig Sag.
 Gaaer nu herfra med Fred og siger Dauphin,
 en ringe Smag kun faaer hans Vittighed,
 naar Faa har leet, men Tusind grædt derved. —
 Bring dem med sikkert Leide bort. — Farvel!
 (Sendebudene gaae.)

Exter.

Det var et lystigt Sendebud.

Kong Henrik (siger ned fra Thronen).

Vi haaber

at bringe dets Affender til at rødme.

Thi lad, I Herrer, ingen heldig Stund
 gaae tabt, som kunde fremme dette Tog.

Jeg har ei anden Tanke nu end Frankrig,
undtagen den om Gud, der gaaer for Alt.
Saa samler Alt, hvad der til denne Krig
behøves, og betænker Alting vel,
som med forstandig Hast kan føie Fjer
til vore Binger; om Gud vil, vi tør
vel tugte Dauphin ved hans Faders Dør;
saa bruge nu sin Kløgt og Flid hver Mand,
at dette skjønne Værk forfremmes kan.

(Alle gaae.)

Anden Act.

Chorus træder ind.

Nu er al Englands Ungdom høit i Flamme,
og Silkestad og Fjas er lagt paa Hyliden;
nu trives Baabensmeden; Wrens Tanke
alene raader nu i Hvermands Bryst;
man sælger Marken for at kjøbe Hesten
og følger alle Christne Kongers Speil
med vinget Hæl som engelske Merkurer.
Thi høit i Luften sidder nu Forventning
og skjuler helt sit Sværd fra Od til Fæste
med Keiserkroner, Konge-, Grevekroner,
som er forjætted Henrik og hans Følge.
De Franke, vel forsynede med Rundskab
om denne frygtelige Rustning, skjælve
af Skræk og stræbe nu med guften Statskløgt

at lede bort af Banen Englands Angreb.
 O, England! Billed af din indre Storhed,
 et lidet Regem med et mægtigt Hjerte!
 Hvad kunde du paa Grens Bud ei gjøre,
 hvis alle dine Børn var tro og ægte?
 Men see din Brøst! i dig har Frankrig fundet
 en Rede fuld af hjerteløse Varme,
 som det med sine lumpne Kroner fylder.
 Tre købte Skjelmer, Richard, Jarl af Cambridge,
 Henrik, Lord Scroop af Marsham og den tredje
 Herr Thomas Grey, født i Northumberland,
 har for det røde Guld, (o røde Skam!)
 sig sammensvoret med det bange Frankrig.
 Og nu skal denne Kongers Perle døe
 for deres Hænder, før han gaaer ombord
 til Frankrig, i Southampton, dersom Helved
 og Høiforræderi sit Ord vil holde.
 Hav kun Taalmodighed! og vi vil lempe
 Afstandens Ugunst efter Spillet's Fordring.
 Betalt er Summen, Ridingsbanden enig;
 Kongen er reist fra London; Skuepladsen
 er flyttet, ædle Venner, til Southampton;
 der staaer Theatret nu; der maa I sidde;
 derfra skal vi Jer bringe trygt til Frankrig,
 og atter hjem igjen; de smalle Bænde
 besværges vi at give bliden Bør.
 Thi om vi maatte raade, som vi vil,
 skal Ingen blive søsyg ved vort Spil. —
 Naar Kongen træder frem, ei før, forandre
 vi Skueplads og til Southampton vandre.

(gaaer.)

Første Scene.

London. Gastsheep.

(Nym og Bardolph mødes.)

Bardolph.

Vel mødt, Korporal Nym!

Nym.

Godmorgen, Lieutenant Bardolph.

Bardolph.

Naa, er I og Fændrif Pistol endnu gode Venner?

Nym.

Mig kommer det ud paa eet; jeg siger ikke meget; men naar den rette Tid kommer, kan det maafee gaae muntert til; men det maa nu gaae, som det kan; jeg tør ikke sægte; men jeg vil luffe Dinene og holde mit Jern frem for mig; det er kun simpelt; men hvad gjør det? man kan riste Ost paa det, og det kan taale Kulden saa godt, som nogen anden Mands Klinge kan; og dermed er den Bise ude.

Bardolph.

Jeg vil punge ud til en Frokost, for at gjøre Jer til gode Venner; og vi vil alle tre gaae til Frankrig som svorne Brødre. Lad det blive derved, min gode Korporal Nym.

Nym.

Min Tro, jeg vil gjerne leve, saalænge jeg kan; det er det visse ved Sagen, og naar jeg ikke kan leve længer, saa gaaer det mig, som det kan; det er det, jeg holder mig til; det er Finalen paa Sagen.

Bardolph.

Det er sandt nok, Korporal, at han er gift med Lene Rast, og vist er det, at hun har gjort Uret imod Jer; I var jo trolovet med hende.

Nym.

Saa, det veed jeg ikke; Tingene maa gaae, som de kan;

det kan jo træffe sig, at Folt sover, og har deres Struber hos sig paa det samme, og Somme sige, at en Kniv har en Eg. Det maa være, som det vil; om ogsaa Taalmodigheden er et udaset Og, den humper dog af. Alting har en Endelse. Nu ja, jeg veed ikke.

(Pistol og Madam Rast komme ind.)

Bardolph.

Der kommer Fændrik Pistol og hans Kone; — bedste Korporal, vær nu sindig. — Naa, hvor gaaer det, Værtshusholder Pistol.

Pistol.

Du Røter, kalder du mig Værtshusholder? ved denne Haand, jeg hader dette Ord; ei heller skal min Vene holde Værtshus.

Madam Rast.

Nei min Tro, ikke ret længe; for vi kan ikke holde tolv, fjorten honnette Jomfruer i Kost og Logis, som lever anstændigt ved deres Naal, uden at Folt strax troer, at vi holde Jomfruhus. — (Nym trækker sit Sværd.) Oh du Fredsens Gud! trækker han ikke blank! Nu skal vi see, her bliver begaaet forfættelig Voldtægt og Mord! — Gode Lieutenant Bardolph! — gode Korporal! kom ikke med Noget her! —

Nym.

Pyt!

Pistol.

Ja Pyt til dig, islandste Hund, Spidsøre!

Madam Rast.

Gode Korporal Nym! vis Mands Mod og Hjerte og stik dit Sværd i Skeden!

Nym.

Vil I struppe af! — Jeg vilde ønske, jeg havde Ter solus! (han stikker Sværdet i Skeden.)

Pistol.

Solus? du Erkehund! du lumpne Snog!
 det solus i dit underfulde Hjæs!
 det solus i din Kjæft og i din Hals,
 i dine fule Lunger, i din Mave,
 ja, endnu værre, i din søle Mund.
 Det solus skal du faae i dine Tarme;
 thi let jeg fænger; spændt er Pistols Hane,
 og Ilden glimter snart!

Nym.

Jeg er ikke den onde Aand Barbason. I kan ikke
 besværges mig. Jeg er i Humør til at give Jer et godt
 Livfuld Hug. — Hvis I bliver grov mod mig, Pistol, vil
 jeg polere Jer med min Aarde, som jeg kan med Gud og
 Heren. Vil I gaae Jer Gang, saa har jeg nok Lyft til at
 prikke Jer lidt i Tarmene, som jeg med al Heren kan. Og
 det er hele Historien.

Pistol.

Ha, feige Skryder! Rafende! Fordømte!
 din Grav alt gaber; Døden har dig faaret!
 forsvind i Dunst!

(Pistol og Nym trække.)

Bardolph.

Hør nu mig; hør, hvad jeg siger: — den, som slaaer
 det første Slag, ham render jeg mit Sværd i Livet lige til
 Fæstet, saa sandt jeg er en Krigsmand.

(han trækker.)

Pistol.

En vældig Ed! og Bredens Ild skal dæmpes!
 giv mig din Næve, giv mig Poten hid;
 dit Mod er saare stort.

Nym.

Seg vil stjære Halsen over paa dig, en Gang naar det kan træffe sig, i al Ære; det er den Historie.

Pistol.

Hvad? *Coupe le gorge?* — Jeg trods'er dig paany?
Du Hund fra Kreta, tænker du at vinde
min Mage? Nei, gaa du til Hospitalet
og hent dig ud af Stjændsels Saltetønde
den ælle Grib, i Slægt med Kresida,
kaldt Dorth'e Lagensplitter; ægt du hende;
for mig skal quondam Rast blandt Kvinder være
den Æneste; nu pauca; — det er nok!

(Drengen kommer ind.)

Bærtshusholder Pistol! I maa endelig komme til min
Herre, — og I, Bærtinde! — Han er meget daarlig og vilde
gjerne tilsengs. — Kjære Bardolph! stik din Næse mellem
hans Lagener og gjør Tjeneste som Varmebækken. — Han er
rigtig meget daarlig.

Bardolph.

Pak dig, Gavtyv!

Madam Rast.

Ja, min Tro, han vil stasse Ravnene en fed Steg en
af Dagene! Kongen har knust hans Hjerte; — kjære Mand,
kom hjem strax!

(hun gaaer med Drengen.)

Bardolph.

Naa da, skal jeg gjøre Ser To til Benner? vi skal til
Frankrig; hvorfor Bøkker skulde vi bære Knive hos os for at
stjære Halsen over paa hverandre?

Pistol.

Lad Bølgen svulme, Djævl'e hungrigt brøle!

Nym.

Vil I betale mig de otte Shillings, jeg vandt fra Jer i Væddemaal?

Pistol.

En usel Træl betaler!

Nym.

Dem vil jeg nu have; det er netop Historien, den.

Pistol.

Det Manddom skal voldgifte! rask, fald ud!

Bardolph.

Ved dette Sværd! den, der gjør det første Stød, ham stifter jeg ihjel! ved dette Sværd, det gjør jeg!

Pistol.

Sværd er en Ed, og Eder skulle gjælde!

Bardolph.

Korporal Nym! vil du være gode Venner, saa vær gode Venner; og vil du ikke, saa vær Uvenner med mig ogsaa. Nu beder jeg dig, stik ind.

Nym.

Faaer jeg mine otte Shillings, som jeg vandt fra Jer i Væddemaalet?

Pistol.

En Rosenobel skal du faae, kontant!
og Drik vil jeg dig stænke ligerviis,
og Venstabs, Broderstabs skal os forene:
jeg boer hos Nym, og Nym hos mig skal boe;
er det ei Ret? thi Marktetenter skal jeg
for Leiren være; vore skal min Binding.
Giv mig din Haand.

Nym.

Faaer jeg min Rosenobel?

Pistol.

J rede Penge; rebelig betalt.

Nym.

Maa da, det er jo netop Historien, den.

(Madam Rask kommer ind.)

Madam Rask.

Saa sandt som J ere fødte af Kvinder, saa kom i en Fart ind til Herr Johan! han ligger og ryster af en brændende Tertianhverdagsfeber, saa det er en Vnf at see paa. Kjæreste Venner, kom ind til ham.

Nym.

Kongen har havt flemme Historier for Ridderen; det er Sagen, den.

Pistol.

Du taler Sandhed, Nym; brudt er hans Hjerte og restaureret.

Nym.

Kongen er en god Konge; men det maa gaa som det kan; han har sine Luner og Historier.

Pistol.

Kom, lad os kondolere Ridderen; thi vi vil leve nu som spæde Lam.

(de gaae.)

Anden Scene.

Southampton. Raadssalen.

(Greter, Bedford og Westmoreland komme ind.)

Bedford.

Bed Gud, det er for dristigt af hans Naade, at han betroer sig til de Ridinger.

Greter.

Om søie Tid de blive fængslede.

Westmoreland.

Hvor glat og sledst de kan gebærde sig,
som om Hengivenhed sad dem i Hjertet
med Trostab og med nidhær Guldskab kronet.

Exeter.

Men, at den Mand, med hvem han delte Kammer,
som han har overøst med Gunst og Naade,
at han har solgt, for fremmed Guld, til Drab
og til Forræderi sin Herres Liv!

(Trompetklang. Kong Henrik kommer ind med Scroop, Cambridge,
Grey og Følge.)

Kong Henrik.

Nu har vi Medbør, nu vil vi ombord.
Herr Jarl af Cambridge, I min ædle Marsham,
I valfre Ridder, sig nu Eders Mening:
troer I, at denne Magt, vi føre med os,
vil bryde Bei igjennem Frankrigs Hær
og bringe fuldelig den Sag til Ende,
for hvilken vi har samlet den i Leding?

Scroop.

Bistnok, naar Hvermand gjør sit Bedste, Herre.

Kong Henrik.

Det troe vi sikkert; thi vi er forvisset,
at ingen Sjæl vi føre med herfra,
som jo samstemmer helt og fuldt med vor,
og efterlader ingen, som jo ønsker
at Held og Seier følge maa vor Færd.

Cambridge.

Aldrig var nogen Konge mere frygtet
end Eders Høihed eller mere elsket;
jeg troer, der gives ingen Undersaat,
som sidder sorgfuld eller misfornøiet
i Eders Regimentes milde Skygge.

Grey.

Sa, de, som før var Eders Faders Fjender,
har Honning gydt i Galden nu og lyde
med Hjertet fuldt af Pligt og Trostaf Eder.

Kong Henrik.

Thi har vi Grund til stor Taknemlighed,
og før vi glemme vil vor høire Haand
end at gjengjælde Tjenester og Trostaf,
alt efter deres rette Vægt og Værd.

Scroop.

Det vil som Staalet hårde Trostafs Sener,
og Møien vil paany ved Haabet styrkes
til idelig at tjene Eders Naade.

Kong Henrik.

Det haabe vi. — Farbroder Greter,
giv den Mand Frihed, som igaar blev fængslet
for Smædeord mod os; thi vi betænke,
at Overmaal af Vin forførte ham;
nu, da han angre det, benaade vi.

Scroop.

Det er barmhjertigt, men hel usforsigtigt;
straf ham, min Konge, at ei hans Exempel
ved Staaansomhed skal føde meer af slikt.

Kong Henrik.

O, lad os desuagtet vise Naade.

Cambridge.

Det kan I, Eders Høihed, skjøndt I straffer.

Grey.

I viser megen Naade, hvis I skænker
ham Livet, naar han først er tugtet strengt.

Kong Henrik.

Alt, Eders store Nidhærhed for mig

er svære Talsmænd mod den stakkels Stympet!

Lær vi ei lulle Diet for en Smaaseil
begaaet i en Rus, hvor skal vi skjærpe
vort Die da, naar Høiforræderi
staaer for os, tygget, svelget, helt fordøiet? —

Vi vil dog lade Manden fare fri,
skjændt Cambridge, Scroop og Grey i nidkjær Omhu
og tro Hengivenhed for os forlange
hans Straf. — Og nu til vore fransste Sager!
hvem var det, som vi skulde give Fuldmagt?

Cambridge.

Jeg var den ene af dem, Herre Konge;
J bød mig at begjære den idag.

Scroop.

Saa bød J ogsaa mig, min høie Herre.

Grey.

Og mig fremdeles, Eders høie Naade.

Kong Henrik.

See der er Eders, Richard, Jarl af Cambridge, —
Lord Scroop af Marsham, her er Eders; her,
Herr Thomas af Northumberland, er Eders; —
læs nu, og see, jeg kjender Eders Værd! —

Jarl Westmoreland og Farbroer Egeter,
vi gaae ombord iasten. — Nu, J Herrer,
hvad staaer paa disse Blade, mens J miste
alt Eders Blod! — See, hvor de skifte Farve!
hver Kind blev som Papiret; sig, hvad staaer der,
som saa har skræmt og jaget Eders Blod
af Eders Ansigt? —

Cambridge.

Jeg tilstaaer min Brøde
og bøier mig for Eders Høiheds Naade.

Scroop og Grey.

Hos den vi Alle søge Tilflugt.

Kong Henrik.

Naaden,

som nylig i vort Bryst var levende,
 er kvælt og dræbt ved Eders eget Raad.
 Skam Jer og vover intet Ord om Naade;
 thi Eders egne Grunde sælde Jer
 som Hunde, der slaae Land i deres Herrer. —
 Seer her, I Prindsjer og I ædle Herrer,
 vort Englands Skændsel! — denne Jarl af Cambridge, —
 I veed, hvor redebøn vort Venstebud var
 til at begave ham med hver en Gunst,
 der tjente til hans Ære; — denne Mand
 har lethen, kun for et Par lette Kroner,
 med franske Rænker sammensvoret sig
 for her i Southampton at myrde os; —
 og denne Ridder, som ei mindre skylder
 vor Gunst end Cambridge, har det samme svoret. —
 Men Scroop! — hvad skal jeg sige dig, du grumme,
 du vilde, utafnemlige Uhyre,
 som Nøglen bar til alle mine Raad,
 som kjendte mig til Bunden af min Sjæl,
 som kunde have møntet mig til Guld,
 hvis du for Binding vilde svige mig.
 Hvor var det muligt dog, at fremmed Sold
 en Gnist af Dødt af dig udlokke kunde
 min Finger kun til Men? — Det er saa sælsomt,
 at skjøndt dets Sandhed træder frem saa stærkt
 som Sort paa Hvidt, vil knap mit Øie see det.
 Forræderi og Mord gif altid sammen
 retsom et Spand af sammensvorne Djævole,

der virked i en simpel Sag saa plumpt,
 at ei Forbauselsen streg op derved;
 men du har mod Sædvane bragt Forundring
 til at ledsage Nidingsværk og Mord;
 og hvilken snedig Djævel end det var,
 der saa forvendte Hu og Sind i dig,
 i Helved vandt han Pris for Mesterstab.
 Naar andre Djævole Nidingsværk indblæse,
 saa fliske de og lappe Helveddaaden
 med Glimmerpjalter, Farver, Billeder,
 der laane Fromheds falske Helgenffin;
 men den, der formed dig, bød dig staae op,
 gav ingen Grunde for dit Nidingsværk,
 kun at han gav dig Nidingsnavn og Rang.
 Hvis denne Dæmon, som bedrog dig saa,
 gif med sin Løvegang Alverden rundt,
 han kunde gaae til Helved hjem og sige
 til Legionerne: „Jeg vinder aldrig
 en Sjæl saa let som denne Engelftmands!“
 O, hvor du dog besmittet har med Mistro
 den skjønne Tillid! — Synes Nogen trofast?
 saa syntes du; — hvad heller lærd, alvorlig?
 saa syntes du; — kom han af ædel Byrd?
 saa gjorde du; — synes han from, gudfrygtig?
 saa syntes du; — er Nogen tarvelig,
 i Lyft og Brede fri for Lidenstab,
 i Sindet fast, ei Træl af Blodets Drift,
 beklædt og smykket med besfeden Dyd,
 som ikke bruger Diet uden Dret,
 og stoler kun paa nøie veiet Dom?
 en saadan syntes du, saa ren og sigtet,
 og derfor efterlod dit Fald en Plet,

der gjør den bedste, mest fuldbendte Mand
mistænkelig. Jeg græder over dig;
thi denne din Forbrydelse mig tyffes
et andet Syndesald. — Brøden er klar;
saa fængsler dem til Ansvar efter Loven;
og Gud forlade deres Svig og Rænker!

Exeter.

Jeg fængsler dig for Høiforræderi, ved Navn Richard,
Jarl af Cambridge!

Jeg fængsler dig for Høiforræderi, ved Navn Henrik,
Lord Scroop af Masham!

Jeg fængsler dig for Høiforræderi, ved Navn Thomas
Grey, Ridder, af Northumberland!

Scroop.

Bor Svig har Gud retfærdigt aabenbaret;
min Brøde smerter mig meer end min Død;
jeg beder Eders Høihed, tilgiv den,
om end jeg skal betale den med Livet.

Cambridge.

Det var ei Frankrigs Guld, der loffed mig,
endstjønndt jeg gav det Afgang som en Grund,
der stynded stærkere mit Forsæt frem.
Men lovet være Gud, som hindred det;
det skal i Lidelsen mit Hjerte glæde! —
jeg beder Gud og Jer tilgive mig!

Grey.

En trofast Undersaat har aldrig glædet
sig mere ved, at Høiforræderi
blev aabenbart, end jeg i denne Stund,
ved at jeg hindres i en Helvedudaad.
Tilgiv min Daad, men ei mit Legem, Herre!

Kong Henrik.

Gud i sin Miskundhed forlade Jer!

Hør Eders Dom: I sammensvor Jer mod

vort kongelige Liv i Ledtog med

vor aabenbare Fjende; af hans Rister

modtog I Guld i Forhaand paa vor Død;

I vilde solgt til Snigmord Eders Konge,

hans Prindsar og hans bedste Mænd til Trældom,

hans Folk til Undertrykkelse og Haan

og alt hans Land til Odelæggelse.

For vor Person vi søge ingen Hævn;

men Rigets Belfærd maa vi sørge for,

hvis Fald I søgte; derfor overgive

vi Jer til Rigets Love. Gaaer da hen,

I arme Syndere, til Eders Død!

Gud skjænke Jer i Naade Taalmod i

dens Bitterhed og sand oprigtig Anger

for Eders svare Brøde! — Før dem bort!

(de Sammensvorne føres bort.)

Og nu til Franckerig, I ædle Herrer!

det Tog vil være lige hæderfuldt

for Eder og for os. Vi tvivler ei

om Held i denne Krig; da Gud saa naadigt

har bragt for Lyset denne Argelyst,

der lurede paa vor Vel for at forhindre

vort første Skridt, saa tvivle vi ei om,

at hvert et Anstød paa vor Vel er jernet.

Saa fremad, kjære Landsmænd! lad os lægge

vor Magt i Herrens Haand og sætte den

i Virksomhed paa Stand. Nu rast til Søes!

Blodslaget vaie! — Frankrigs Krone vil

jeg vinde, eller sætte Englands til!

(de gaae.)

Urdie Srene.

London. Madam Rask's Hus i Gastsheap.

(Pistol kommer ind med Madam Rask, Nym, Bardolph og Drengen.)

Madam Rask.

Jeg beder dig, allersjædeste Mand, lad mig følge dig til Staines.

Pistol.

Nei; thi mit tappre Hjerte sukker i mig! —
Bardolph, fat Mod! — Nym, væk din Praleraare! —
reis Modets Borster, Dreng! thi død er Falstaff,
og derfor maa vi strige Ak og Bee.

Bardolph.

Gid jeg var med ham, hvor han saa er, i Himlen
eller i Helvede!

Madam Rask.

Nei, det er vist, han er ikke i Helvede; han er i Arthurs Skjød, hvis noget Menneſte kommer i Arthurs Skjød. Han fik et deiligt Endeligt og gif hen saa stille som et Barn i Christentøiet; han foer heden lige netop imellem Tolv og Et, just midt imellem Ebbe og Flod; for da jeg saae ham pille med Lagenerne og lege med Blomster, og smile til sine Fingerspidser, saa vidste jeg, det kunde ikke blive til andet; for hans Næse var saa spids som en Pen, og han snakkede vildt om grønne Marker. „Hvor gaaer det, Herr Johan?“ sagde jeg: „Naa, frist Mod!“ — Saa raabte han: „Gud! Gud! Gud!“ tre eller fire Gange; jeg vilde trøste ham og sagde, at han skulde ikke tænke paa Gud; jeg haabede, han havde ikke nødig at plage sig med saadanne Tanker endnu. Derpaa bad han mig lægge ham flere Klæder paa Fødderne; jeg stat min Haand ind i Sengen og sølte paa dem, og de var ligesaa kolde som en Sten; og saa sølte jeg paa hans Knæ og saa videre frem, og Alting var saa koldt som en Sten.

Nym.

Man siger, han raabte noget om Sæl.

Madam Rask.

Ja, det gjorde han.

Bardolph.

Og om Kvindfolk.

Madam Rask.

Nei, det gjorde han ikke.

Drengen.

Jo, det gjorde han, og han sagde, de var Djævlé i
Kjøds Signelse.

Madam Rask.

Ja, hvad der lignede Kjød, holdt han ikke af; det var
en Kulør, han ikke kunde lide.

Drengen.

Og engang sagde han, at Djævelen vilde faae ham i
sine Klæer for Kvindernes Skyld.

Madam Rask.

Ja han berørte jo nok Kvinderne paa en Maade; men
da var han i Rheumatisme og talte om den babyloniske Hore.

Drengen.

Kan I huske, han saae en Loppe sidde paa Bardolphs
Næse, og han sagde, det var en sort Sjæl, der brændte i
Hjelve?

Bardolph.

Naa ja; nu er det Brændsel brugt op, som holdt den
Sld vedlige; det var al den Rigdom, jeg vandt i hans Tjeneste.

Nym.

Skal vi saa stifte af? Kongen maa allerede være kommen
afsted fra Southampton.

Pistol.

Kom lad os gaae! — Min Glut, giv mig din Læbe.

Pas paa min Giendom og Fast og Løst.
 Tag Raad af din Fornuft: „Drif og betal“:
 er Løsenet; betro kun Ingen Noget;
 en Ed er Straa, og Vresord er Vasser;
 Holdfast, det er den rette Hund, min Butte!
 thi lad „Caveto“ din Raadgiver være.
 Gaa, tør dit Dies Perler! — Vaabenbrødre!
 afsted til Frankrig, Gutter, for som Egler
 at sugе, sugе Blod, det rene Blod!

Drengen.

Og det skal kun være usund Føde.

Pistol.

Rør hendes bløde Mund, og nu afsted!

Bardolph.

Farvel, Værtinde!

(kysser hende.)

Nym.

Jeg kan ikke kysse, det er Historien; men Farvel.

Pistol.

Hold troligt Hus; pas paa! det er mit Bud.

Madam Rast.

Farvel! Levvel!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Frankrig. Sal i den franske Konges Palads.

(Kong Carl kommer ind med Dauphin, Hertugen af Burgund, Connetablen og Følge.)

Kong Carl.

Saa rykker Englands hele Magt imod os,
 og nu det gjælder med al mulig Omhu

at møde deres Anfald kongeligt.

Derfor skal vore Hertuger af Berry,
Bretagne, Orleans, Brabant og I,
Prinds Dauphin, rykke ud i største Hast,
at ruste og forstærke vore Borge
med tjæffe Stridsmænd og med Forsvarsmidler;
thi Englands Hærmagt drager frem saa rast,
som Vandet suges af en Malsstrøms Hvirvel;
thi sømmer os al den Forsynlighed,
som Frygten os kan lære, ved de Spor,
som England, overseet og dog saa farligt,
har nylig efterladt paa vore Sletter.

Dauphin.

Min høie Fader, det er saare rigtigt,
vi ruste os mod Fjenden; thi selv Freden
bør aldrig saa søvndysse noget Rige,
(omend ei Krig og Feide er ivente,
at jo Befæstning, Mønstring, Landeværn
maa drives, samles og vedligeholdes,
som Krigen var forhaand. Og derfor bør
vi alle drage ud og eftersee
hvert strøbeligt, brøstfældigt Sted i Franfrig;
det vil vi gjøre uden Skin af Frygt,
saa lidt, som om vi havde hørt, at England
sig laved til en morist Dands til Pintse;
thi det staaer under slikt et Daareherstab,
dets Spir nu føres saa paa Gjækkervis
af en forvildet, kaad og svimmel Knøs,
at Ingen frygter det.

Connetablen.

O, ti, Prinds Dauphin!

I tager storligt feil af denne Ronge.

Spørg vore sidste Sendebud, min Prinds,
 hvor kongeligt han hørte deres Budskab,
 hvor vel han er med ædelt Raad forsynet,
 hvor sindig til at svare, men derhos,
 hvor frygtelig han er i fast Beslutning, —
 og I vil finde, at hans fordums Daarstab
 var kun den Romer Brutus' Yderside,
 der skjuler Klogskab under Narrekappen,
 som Gartneren med Skarn de Rødder dækker,
 der først skal styde frem og smage listligt.

Dauphin.

Nei, det er ikke saa, Herr Connetable;
 men, om vi troe det, gjør det ingen Skade.
 Ved Forsvar er det bedst at forestille
 sig Fjenden mere mægtig, end han synes,
 saa naaer vort Forsvar just det rette Forhold;
 naar det udmaales svagt og karrigt, er det,
 som Gnieren, der sparer en Stump Klæde
 og ødelægger Kjolen.

Kong Carl.

Lad os troe

Kong Henrik stærk; og seer vel til, I Prindsen,
 at stærkt I ruste for at møde ham.
 Hans Fædre har sig mættet paa vort Kød,
 og han er født af den blodgridste Slægt,
 som jog os paa vort Hjemlands Bei og Sti;
 det kan vor tunge Stjændselsdag bevidne,
 da Gresshys stjæbnepvangre Slag blev slaaet
 og alle vore Prindsen fangne af
 det sorte Ravn, Edvard, den sorte Prinds
 af Wales, imens hans Fader, høi som Bjerget,
 paa Bjerget høit i Luften stod, befrandsat

af Solens Guld, og saae sin Heltesjæd
 og smilede ved at see ham sønderknuse
 Naturens Værk, de stjønne Former stjæmme,
 som Gud og franske Fædre havde frembragt
 i tyve Aar. Af denne Seiersrod
 er han et Stub; saa lad os frygte for
 hans Stjæbnes Magt og hans medfødt Kraft.

(Et Bud kommer.)

Budet.

Affsendinge fra Henrik, Englands Konge,
 begjære Afgang her hos Eders Høihed.

Kong Carl.

Den give vi dem strax. — Gaa, før dem ind.

(Budet og nogle Hofmænd gaae.)

J see, den Sagt gaaer hidstigt, mine Venner.

Dauphin.

Saa vend Jer om, og stand's Forsølgerne;
 thi feige Hunde bruge Munden mest,
 naar det, de jage, flygter langt forud.
 Vær kort mod disse Engelskmænd, min Konge,
 og lad dem vide, hviltet Rige J
 er Hoved for. Selvfjærlighed er ikke
 saa lav en Synd som Selvforagt, min Herre.

(Hofmændene komme tilbage med Greter og Følge.)

Kong Carl.

J kommer fra vor Broder, Englands Konge?

Greter.

Fra ham, og saa han hilser Eders Høihed:
 i den almægtige Guds Navn han fordrer,
 at J affører Jer og lægger ned
 den laante Høihed, som ved Himlens Gave
 samt ved Natur- og Folkeret tilkommer

ham og hans Arvinger, og det er Kronen
 og hver en vidtskraft Herlighed, som hører
 ifølge Skif og Brug og Tidens Medfør
 til Frankrigs Krone. For at I kan vide,
 at det er ingen vrang, ugrundet Fordring,
 et mølædt Fund fra længst forbundne Dage,
 nu raget frem af gammel Glemsels Støv,
 han sender dette mærkelige Stamtræ,

(overgiver et Papir.)

i hver en Gren klart overtydende;
 han beder Jer betragte dette Slægtbrev,
 og hvis I finder, at han stammer lige
 ned fra den største blandt hans store Fædre,
 Edvard den Tredie, byder han Jer afstaae
 den Kongemagt og Krone, som med Uret
 I nu forholder ham, dens fødte Herre.

Kong Carl.

Og hvad er Følgen ellers?

Greter.

Blodig Tvang;

thi om I vilde gjemme Kronen dybt
 i Eders Hjerte, søgte han den der.
 Og derfor kommer han i Stormens Rædsel,
 i Torden og i Jordstjælv som en Zeus;
 hvis Fordring ikke hjælper, vil han tvinge,
 og byder Jer ved Guds Barmhertighed
 at afstaae Kronen og forbarmes over
 de arme Sjæle, som nu Krigen aabner
 sit gridste Svælg imod. Paa Eder lægger
 han Enfers Graad og Faderløses Strig,
 de Faldnes Blod, forladte Pigers Sammer,
 for Egtemænd, for Fædre, Veilere,

som denne Tvist skal sluge. — Dette var
hans Fordring og hans Trusel og mit Grind, —
medmindre Dauphin er tilstede her,
til hvem jeg har endnu en særstilt Hilsen.

Kong Carl.

Hvad os angaaer, vil vi betænke Sagen;
imorgen skal I bringe fuld Bæfted
til England til vor Broder.

Dauphin.

Og for Dauphin
staaer jeg her: hvad er Englands Bud til ham?

Greter.

Haan, Trods, Tilfidesættelse, Foragt,
Alt, hvad der ikke er den store Sender
ufømmeligt, det agter han Jer værd.
Det er min Konges Ord: hvis Eders Fader
ei mildner, ved at tilstaae hver en Fordring,
den bittre Spot, som I har sendt hans Høihed,
vil han Jer kalde til saa hedt et Regnskab,
at alle Frankrigs Hvælvinger og Huler
skal Eders Frækhed skjælde og gjenkalde
den Spot med Gjenlyd af hans Styffers Torden.

Dauphin.

Sig, hvis min Fader giver gunstigt Svar,
er det imod min Villie; jeg begjærer
en Dyst med England kun, og derfor sendte,
tilpas just for hans Ungdom og hans Daarskab,
jeg ham Pariserboldtene til Gave.

Greter.

Og derfor skal Paris's Louvre skjælv,
om det var Dronning blandt Europas Hoffer;
og tro mig, I vil finde mægtig Forskjel

imellem det, hans Ungdoms Dage loved,
 og denne Tid, som kongeligt han bruger.
 Nu veier paa et Gran han Tiden ud;
 det skal i Eders egne Nederlag
 I læse, hvis han bliver her i Frankrig.

Kong Carl.

Imorgen skal I faae vort Svar tilfulde.

Greter.

Giv os Bested ihast, at ei vor Konge
 skal komme selv og spørge os, hvorfor
 vi tøve; thi han staaer alt her i Landet.

Kong Carl.

Snart skal I faae Bested og billigt Billaar.
 En Nat er kun et stakket Pusterum,
 til at besvare sliig en vigtig Sag.

(de gaar.)

Tredie Act.

Chorus kommer.

Saa flyver let paa Fantasiens Vinge
 vor Scene hen med samme Fart som Tanken.
 Tænk Jer, at I har Kongen seet bekræftet
 paa Hampton Bro sin Kongemagt indstibe
 og seet hans stolte Flaade viftende
 med Silkevimplerne den unge Foebus.
 Lad Fantasien lege; see med den
 Stiksdrenge entre op i Lov og Taffel;

Hør Pibens Stingren, mens den bringer Orden
 i Larm og Støi; see Seilets Dug, der spulmer
 for Vinden, den usynligt snigende,
 og furer Havet med den svære Kjol,
 mens Brystet møder Bølgens høie Dønning.
 Tænk, at I staae paa Stranden og betragte
 en Stad, der danser paa de lette Bølger;
 saa seer den kongelige Flaade ud,
 som holder ind mod Harsleur. Følg den, følg den!
 klyng Eders Tanker fast til Flaadens Ror;
 lad England ligge i sin Midnatsstilhed,
 af Gubber, Børn og gamle Kvinder vogtet,
 hvis Marv er udtømt eller end ei moden;
 thi hvem er den, hvis Hage blot er rig paa
 et enkelt nyfødt Haar, som ei vil følge
 med sligt et udvalgt Ridderstab til Frankrig?
 Anstræng nu Tankens Kraft; seer en Beleiring!
 og seer Kartoverne paa deres Karrer,
 hvis Dødsvalg gabe mod Harsleur i Kreds.
 Tænk, at der kommer atter Bud fra Frankrig
 og melder Henrik: — Kongen byder ham
 sin Datter Catharina og med hende
 til Medgift et Par magre Hertugdømmer.
 Det Tilbud smager ei: flink Kanoneren
 med Luntten rører Helvedeskartoven,

(Krigsbulder, Kanonskud.)

og Alting styrter. — Stjænk os Eders Gunst,
 og hjælp med Eders Tanke paa vor Kunst.

(gaaer.)

Første Scene.

Frankrig. Udenfor Harfleur.

(Vaabenbrag. Kong Henrik kommer ind med Ereter, Bedford, Gloster og Krigsfolk med Stormfjiger.)

Kong Henrik.

Endnu engang til Breschen, kjære Benner,
 end eengang, eller lad til Murens Høide
 opbygge sig af Engelftmænd. — I Fred
 er Intet for en Mand saa klædeligt
 som Ydmyghed og mild, besteden Stilhed.
 Men naar Krigsstormen blæser i vort Dre,
 saa efterlign den vilde Tigers Færd;
 spænd Senerne, æg Blodet op og skjul
 en mild Natur med gram Berserfergang;
 lad Diet spejde med et Rædselsblik
 igjennem Pandens Skydehuller ud
 lig Malmkartoven; lad sig Brynet hvælve
 derover truende som Klippeblokken,
 der luder over sin halvsunkne Grund,
 som Havets vilde Brænding undergraver;
 skjær Tænder nu, spil Næseboret ud!
 hold Mandedrættet fast tilbage; væk
 Livsaanderne til deres fulde Høide! —
 Frem, fremad, Englands Edlinge, hvis Blod
 udsprang fra Fædre, der i Kamp stod Prøve,
 fra Fædre, der, som Alexanders Lige,
 har fægtet her fra Gry til Kveld og ikke
 staa Sværd i Balgen, før de mangled Grund
 til Strid. Bestjæm ei Eders Mødre; viser,
 at de, I kaldte Fædre, avled Jer!
 vær Mønster nu for Folk af menig Byrd,
 og lærer dem at føre Krig. — Og I,

J gjæve Menigmænd, hvis Lemmer voged
i England, vis os nu, hvad Kraft der er
i Eders Fødejord; lad os besværges,
at J var værd at fødes op! jeg troer det!
thi Ingen af Jer er saa lav og ringe,
at jo hans Die har en ædel Glands.
Jeg seer Jer staae, som Mynder spændt i Kobbel,
paa Spring til Jagten. Bildtet er alt reist;
følg Eders Mob; nu frem til Storm, og raab:
Gud for Kong Henrik! — England! — Sankt Georg!
(de gaae. Baabengny og Kanontorden.)

Anden Scene.

Samme Steds.

(Krigsfolk drage forbi; derpaa Mym, Bardolph, Pistol og Drengen.)

Bardolph.

Frem, frem, frem, frem! til Breschen, til Breschen!

Mym.

Nei hør, Korporal! holdt! der vanke altfor hede Knubs;
jeg for min Del har ikke et Sæt Liv til at stifte med. Hele
den Historie er for hed. Det er Choralen af det Hele.

Pistol.

En sand Choral; Historier fuldtop;
Knubs faaes og gives: Guds Vasaller falde;
og Sværd og Skjold
paa blodig Vold
faaer evigt Helterry.

Drengen.

Jeg vilde ønske, jeg sad i et Ølhus i London. Jeg
vilde give hele mit Helterry for en Pot Øl og Sikkerhed.

Pistol.

Og jeg:

Hvis Onster kun mig gavned nu,
ei Villien jeg savned nu,
men did jeg vilde tye.

Drengen.

Saa tydeligt,
men ei saa frydeligt,
som Fuglen kvirrer paa Kvist.

(Fluellen kommer.)

Fluellen.

Op til Preschen, I Hunde! frem, I Kjeltringer!

(driver dem frem.)

Pistol.

Skaan, store Hovding, Menneſter af Støv;
betving din Harmen, tving din Manddoms Harmen!
tving Harmen, store Hovding! Søde, Rare!
tving Harmen! far med Lempe, Lille, Gode!

Nym.

Det var ſkønne Historier! — Eders Hædersglorier løber
ud paa ſlemme Historier.

(Nym, Pistol og Bardolph gaar ud; Fluellen efter dem.)

Drengen.

Saa ung jeg er, har jeg dog gjort mine Bemærkninger
over diſſe tre Skrydere. — Jeg tjener ſom Dreng hos dem
alle tre; men om de alle tre vilde tjene mig, kunde de ikke
være Karl for mig; for tre ſaadanne Abekatte beløber ſig ikke
til een Karl. Bardolph, — han har et lille Hjerte og en ſtor
Næſe; derfor lugter han nok Rrudtet, men han ſægter ikke.
Pistol, — han har en Tunge ſom en Ragelniv, men et ſtil-
færdigt Sværd; derfor kløver han Ord, men holder ſin Ruſt-
ning hel. Nym, — han har hørt, at Mænd af ſaa Ord ere

de hjærveste, og derfor forsmaaer han at læse sit Faderbor, for at man ikke skal troe, han er en Kryster; men hans faa, slette Ord ere parrede med ligesaa faa gode Gjerninger; for han har aldrig slaaet Hovedet istykker paa Nogen undtagen paa sig selv, og det var imod en Dørstolpe, da han var drucken. De stjæle Alt, hvad det skal være, og det kalder de Handels=speculation. — Bardolph stjal et Futteral til en Luth, var paa det en tolv Miles Vej og solgte det for tre Styver. Nym og Bardolph have svoret Fostbroderstab i at rapse, og i Calais stjal de et Stykke Reb, hvoraf jeg strax saae, at Strikken var deres Bestemmelse. De vilde gjerne have mig til at være ligesaa godt hjemme i andre Folks Lomme, som deres Handsker eller Tørklæder; hvilket strider mod min Mandhaftighed; thi at tage af en Andens Lomme og putte i min, det var jo aabenbart at stifte en Uret i Lommen. Jeg maa forlade dem og see mig om efter en bedre Tjeneste; for deres Lumpenhed er min svage Mave imod, og den kan ikke beholde den i sig.

(han gaaer.)

(Fluellen kommer tilbage, Gower møder ham.)

Gower.

Kaptain Fluellen! I maa strax komme til Minerne; Hertugen af Gloster vil tale med Jer.

Fluellen.

Til Minerne? Sig I til Hertugen, at det er ikke saa rart at komme til Minerne; for, seer I, Minerne ere ikke accorderende med Krigsdisciplin. Concaviteten af dem er ikke tilstræffelig; for, seer I, Contraparten, (hvilket I, seer I, kan udførligere udføre for Hertugen,) har gravet sig sex Alen ind under Contraminerne. Føssus! jeg troer, han vil plæse os op til Himmelen allesammen, hvis der ikke pliver gjort pædre Directioner.

Gower.

Hertugen af Gloster, som har Overbefaling ved Beleiringen, lader sig ganske og aldeles lede af en Irælender, en meget tapper Herre, min Tro.

Fluellen.

Det er Raptain Macmorris, er det ikke?

Gower.

Det er det nok.

Fluellen.

Jøfus! Han er det største Ufen paa Guds Jord; det vil jeg pebidne ham lige i hans Kneppelspart; han haver ikke mere Direction i den sande Krigsdisciplin, seer I, udaf den romerfke Disciplin, end en Hundehvalp.

(Macmorris og Jamy komme ind i Baggrunden.)

Gower.

Der kommer han, og den stotfke Raptain, Raptain Jamy, er med ham.

Fluellen.

Raptain Jamy er en pefynderlig prav Herre, det er vift, og af stor Færdighed og Kundskab i de gamle Krige, efter min færbefes Kundskab til hans Directioner. Jøfus! han vil forfvare fine Argumenter faa godt fom nogen Krigsmand i Verden, anpelangende Disciplinen i Romernes gamle Krige.

Jamy.

Je feier go Dau, Raptain Fluellen!

Fluellen.

Gud velfigne Eders Belpyrdighed, pedfte Raptain Jamy!

Gower.

Hvad er det, Raptain Macmorris? har I forladt Minderne? Har Skandsgraverne opgivet Arbeidet?

Macmorris.

Ah, ved Christtus, d' er sklet gjort! Arbeidet er opgiven, Trompetet blæser til Retirade. Ved mit Haand, og ved min Faders sin Sjæl sværger jeg, Arbeidet er sklet gjort; d' er opgiven; jeg vilde have blæst Staden op i mindre end en Time, ja see, saa sandt Christtus hjælpe mig. O! d' er sklet gjort, d' er sklet gjort! ved mit høire Haand, d' er sklet gjort!

Fluellen.

Kaptain Macmorris, jeg peder Jer nu, vil I værdiges mig, seer I, nogle saa Disputationer med Jer for en Del perørende og anpelangende Krigens Disciplin, de romerske Krige, til en Argumentation, seer I, og venstfabelig Communication dels for at pestyrke min Mening og dels til Pestyrkelse, seer I, for mine Anstuelser, anpelangende Directionen af Krigens Disciplin; dette er mit Punct.

Jamy.

De ku væ grov godt, I goi Kaptainer; ja mind kun' et saa, og a ska væ mæ mæ Forlov, hvor a seer mi Veilehed; ja, Gu skal a de.

Macmorris.

D' er intet Tid til Diskurere, saa sandt hjælpe mig Christtus! Dagen er hedt og Veiret og Kongen og Hertugerne; d' er intet Tid til Diskurere! Staden bliver berendt, og Trompetet kalder os til Breshen, og vi schnaffer, og ved Christtus, vi gjør Ingenting. D' er Schkam for os alle, saa sandt hjælpe mig Gud! d' er en Schkam at staae stille; d' er Schkam ved mit Haand! og der er Struber at skjære over, og Arbeid at tage Haand i, og der bliver Ingenting gjort, saa sandt hjælpe mig Christtus!

Jamy.

Jøsses Kors! inden mi to Dien luffer sei i te aa

sov, vil a gør goi Tjenest eller eisen vil a ligh i æ Tor' for et, ja eller gaae i mi Grau, og a vil gør' mi Skyldighed saa tappert a kan, de ska væ sikkert og vist; de æ de Hel. Sa Gu hai a gjerne hör en Dispyt mell' Jer to.

Fluellen.

Kaptain Macmorris, jeg mener, seer I, under Eders mulige Perigtigelse, der er ikke mange udaf Eders Nation, — —

Macmorris.

Uf min Nation? hvad er min Nation? er det en Schlyngel og en Bastard og en Schurk og en Rjeltring? Hvem schnaffer om min Nation?

Fluellen.

Seer I, hvis I tager den Sag anderledes, end den er ment, Kaptain Macmorris, kunde jeg muligvis troe, at I ikke pegegnede mig med den Høflighed, som I pilligviis purde pegegne mig med, seer I, saasom jeg er ligesaa prav en Mand som I, paade i Krigens Disciplin og i min Fødsels Herkomst og i andre Particulariteter.

Macmorris.

Jeg veed ikke, at I er saa brav en Mand som jeg; saa sandt hjælpe mig Christtus, jeg vil kappe af Eders Hoved.

Gower.

I gode Herrer! I misforstaae hinanden.

Sam y.

Au! de va da feit.

(Der blæses til Underhandling.)

Gower.

Fæstningen blæser til Underhandling.

Fluellen.

Kaptain Macmorris, naar engang en mere pædre Bele-

lighed attraaes, saa vil jeg sige Jer, at jeg kjender Krigens Disciplin, og dermed Punctum.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Sammestedes; udenfor Harsfleurs Porte.

(Kommandanten og nogle Borgere paa Muren; den engelske Hær nedenfor; Kong Henrik kommer ind med Følge.)

Kong Henrik.

Nu, hvad beslutter Stadens Kommandant?

det er den sidste Gang vi underhandle;
thi overgiv Jer til vor Raade, eller
som Mænd, der ere stolte af at døe,
udcæst os til det Værste; thi saa sandt
jeg er en Krigsmand, — og det Navn mig flæder
i mine Tanker bedst, — hvis mine Stykker
endnu engang skal spille, slipper jeg
det halv nedstødte Harsleur ikke, før
det ligger i sin Aske. Raadens Porte
skal være lukte; den mordlystne Krigsmand,
den raa, haardhjertede, skal rase frit
med blodstænkt Haand, med en Samvittighed
saa rummelig som Helved; han skal meie
som Græs de friske Møer, de sagre Smaaabørn.
Hvad gjør det mig da, om den vilde Krig,
i Flammelædebon som Djævlens Tyrste,
gjør med besudlet Afsyn hver en Udaad,
der følger Ødelæggelse og Plyndring?
hvad gjør det mig, naar det er Eders Skyld,
at Eders rene Jomfruer maa falde
i Hænder paa den hede, glubste Voldtægt?

hvad Toile twinger vel den frække Dndstab,
 naar vildt den tager Farten ned ad Vasse?
 Saa virkningsløst vort tomme Bud vi spilde
 paa Krigsmænd, naar de rase vildt i Plyndring,
 som om vi sendte Bud til Leviathan
 og bød den gaae iland. — I Mænd af Harsleur,
 vis Medhynk da med Eders Stad og Folk,
 mens mine Krigsmænd end er i min Magt!
 hvis ikke, seer I snart den blodige,
 den blinde Stridsknægt med sin fule Haand
 besmitte Eders Døttres fagre Loffer,
 mens deres Angstraab stinge høit mod Himlen,
 seer Eders Fædre slæbt ved Sølvstjaget
 og deres Hoveder mod Muren slagne,
 de nøgne Smaaabørn spidde paa Landsfer,
 mens deres Mødre sprænge Skyerne
 med Banvidsfrig, som Jødelandets Kvinder
 ved Kong Herodes Bødleres Morderjagt.
 Sig, vil I give Jer og undgaae Nøden,
 hvad eller staae imod og finde Døden?

Kommandanten.

Med denne Dag er vor Forhaabning ude;
 Dauphin, hos hvem vi søgte Hjælp, har svaret,
 at han har end ei Magt nok til at hæve
 saa vældig en Beleiring. Store Konge!
 vi overgive til din milde Naade
 nu Stad og Liv. Drag ind ad vore Porte;
 gjør, hvad du vil, med os og alt vort Gie;
 thi Modstand staaer ei længer i vor Magt.

Kong Henrik.

Aabn Eders Porte! — Gæter, min Frænde,
 gaa I, og drag i Harsleur ind; bliv der

og lad det stærkt befæste mod de Franſte.
 Viſ Naade mod Enhver, — Vi, kjære Frænde, —
 da Vintren ſtunder til og Sygdom breder
 ſig ud i Hæren, — vil gaae til Calais.
 Snat i Harſleur er vi Eders Gjeſt;
 imorgen vil vi ſtrax igjen til Heſt.

(Trompetklang. Kongen med Følge o. ſ. v. drager ind i Byen.)

Fjerde Scene.

Rouen. Bærelſe i Slottet.

(Catharina og Alice komme ind.)

Catharina.

Alice, tu as été en Angleterre, et tu parles bien
 la langue du païs.

Alice.

Un peu, madame.

Catharina.

Je te prie, enseignez la moi; il faut, que j'apprenne à parler. Comment appelez vous la main en Anglais?

Alice.

La main? Elle est appelée „Haand”.

Catharina.

„Aand“, — et les doigts?

Alice.

Les doigts? Ma foi, j'ai oublié les doigts, mais je m'en souviendrai. Les doigts? Je pense, qu'ils sont appelés „Fingre”; oui, „Fingre”.

Catharina.

La main, „Aand“, les doigts, „Fingre”. Je pense, que je suis bonne écolière; j'ai gagné deux mots

d'Anglais assez vite. Comment appelez vous les ongles?

Alice.

Les ongles? On les appelle „Negle“.

Catharina.

„Negle“. Écoutez! dites moi, si je parle bien : „Aand, Fingre, Negle“.

Alice.

C'est bien dit, madame, c'est du fort bon Anglais.

Catharina.

Dites moi en Anglais: le bras.

Alice.

„Arm“, madame.

Catharina.

Et le coude.

Alice.

„Albu“.

Catharina.

Je me fais la répétition de tous les mots, que vous m'avez appris dès à présent.

Alice.

C'est trop difficile, madame, comme je pense.

Catharina.

Excusez moi, Alice; écoutez: „Aand, Fingre, Negle, Arm, Balbu“.

Alice.

„Albu“, madame.

Catharina.

O seigneur Dieu, je l'oublie: „Albu“. Comment appelez vous le cou?

Alice.

„Hals“, madame.

Catharina.

„Als“; — et le menton.

Alice.

„Hage“.

Catharina.

„Age“. Le cou, „Als“; le menton, „Age“.

Alice.

Oui. Sauf votre honneur, en verité, vous prononcez les mots aussi juste, que les natifs d'Angleterre.

Catharina.

Je ne doute point, que je n'apprendrai par la grace de Dieu, et en peu de temps.

Alice.

N'avez vous pas déjà oublié ce, que je vous ai enseignée ?

Catharina.

Non, je le vous réciterai promptement. „Aand, Fingre, Snegle“.

Alice.

„Negle“, madame.

Catharina.

„Negle, Arm, Ellebu“.

Alice.

Sauf votre honneur, „Albu“.

Catharina.

C'est ce que je dis: „Albu, Als, Age“. Comment appelez vous les pieds et la robe ?

Alice.

„Fötter“ et „Kjol!“ —

Catharina.

„Foutre et cul!“ O seigneur Dieu! Ce sont des mots d'un son mauvais, corrompu, grossier et impudi-

que, et dont les dames d'honneur ne sauraient se servir; je ne voudrais prononcer ces mots devant les seigneurs de France pour tout le monde. Il faut foutre et cul néanmoins. Je réciterai encore une fois ma leçon ensemble. „Aand, Fingre, Negle, Albu, Als, Age, Foutre, Cul“.

Alice.

Excellent, madame!

Catharina.

C'est assez pour une fois: allons nous en à diner.

(de gaac.)

Femte Scene.

Et andet Bærelse i Slottet.

(Kong Carl kommer ind med Dauphin, Hertugen af Bourbon, Connetablen o. Fl.)

Kong Carl.

Jeg veed, han er alt gaaet over Somme.

Connetable.

Og hvis vi ei skal fægte med ham nu, saa lad os ikke boe i Frankrig længer, men gaae herfra og overgive vore Bingerde til Barbarer.

Dauphin.

Dieu vivant!

Og skal et Par af vore Kviste, Bærmen af vore Fædres Lyfter, vore Poder, indpødet i en vilde, uædel Stamme, saa brat nu styde op i Skyerne og stolt see ned paa deres Podemestre.

Bourbon.

Normanner! kun Normanners Slegfredsbørn!

Mort de ma vie! hvís de skal uden Modstand
gaae frem, saa sælger jeg mit Hertugdømme
og kjøber mig en ujel, smudsig Aulsgaard
paa Albions i Krogen slænge D.

Connetablen.

Dieu de batailles! hvor sit de dog den Isd?
Er deres Lust ei taaget, dorst og raa,
som Solen bleg seer ned paa, fast med Haan,
og dræber deres Frugt med mørke Blik?
Kan affogt Vand, den Drik for sprængte Heste,
kan den Bygbrygning varme deres Blod
til sli en tapper Hede? og skal da
vort raste Blod, af Vin oplivet, synes
som var det frosset? For vort Hjemlands Ære!
lad os ei hænges stivt, Istapper lig,
paa Taget, mens det mere kolde Følk
udgyder heltemodig Ungdoms Sved
paa vore rige Sletter, — fattige
ved deres fødte Herrers Brøde lun.

Dauphin.

Paa Ridderord og Ære! vore Damer
vil spotte os og sige ligefrem,
vor Manddomsild er slukt, og de vil give
sig hen til Englands Ungerfændes Lyst
for at forsyne Franckerig paany
med Slegfredhelte.

Bourbon.

De vil bede os
at gaae til Engelland i Dandsestole
og lære Springedandse; thi de sige,
vor Ære sidder lun i vore Hæle,
og vi er Løbere af første Stuffe.

Kong Carl.

Hvor er Montjoy, Herolden? — send ham strax;
med skarp Udfordring skal han England hilse.

Op, Fyrster, flux i Marken med et Mob
af Gren hvæstet meer end Eders Sværde.

Charles de la Bret, Frankrigs Storeconnetable,

I Hertuger af Orleans, Alençon,

Bourbon, Bar, Brabant, Berry og Burgund,

Jacques Chatillon, Rambures, Baudemont,

Beaumont, Grandpré, Roussi og Fauconberg,

Faix, Lestrale, Bouciqualt, Charolois,

Hertuger, Prindsen, Riddere, Baronier,

gør Fyldest nu for Eders Len; aftvæt

den store Skam; spør Veien af til England

for Henrik, som vort Land nu gennemfarer

med Faner malede med Blod fra Harsleur.

Styrt paa hans Hær, som smeltet Sne nedstyrter

i Dalen, paa hvis lave Trællebo

de høie Alper udspye deres Graade.

Fald over ham, I har jo Magt dertil,

og bring paa en erobret Vogn som Fange

ham til Rouen.

Connetablen.

Saa skal den Store tale.

Det gjør mig ondt, hans Mandtal er saa ringe,

af Sygdom svagt og hungret ud paa Toget;

thi jeg er vis paa, naar han seer vor Hær,

da vil af Skræk hans Hjerte synke dybt,

og han vil byde Guld til Løsepenge

istedenfor Bedrifter.

Kong Carl.

Send da flux

Montjoy, Herr Connetable, lad ham sige
til Englands Konge, at vi spørge ham,
hvad han er villig til at byde for sig.
Prinds Dauphin, I forbliver i Rouen
hos os.

Dauphin.

O nei, jeg beder Eders Høihed! —

Kong Carl.

Vær kun taalmodig, I skal blive her. —
Nu Connetable, Prindsen, ud til Slag!
send snart os Bud om Englands Nederlag!

(de gaae.)

Sjette Scene.

Den engelske Leir i Picardiet.

(Gower og Fluellen komme ind.)

Gower.

Nu, hvor gaaer det, Kapitain Fluellen? Kommer I fra
Proen?

Fluellen.

Jeg forsikkrer Eder, der er overmaade hypperlig Tjeneste
forrettet ved Proen.

Gower.

Er Hertugen af Exeter udstadt?

Fluellen.

Hertugen af Exeter er saa heltemodig som Agamemnon
og en Mand, som jeg ærer og elsker af min ganste Sjæl og
mit Hjerte og min Pligt og mit Liv og mit Leveprød og min
alleryderste Gvne! Han er, Gud være lovet og priset, ikke i
mindste Maade plesseret; men han forsvarer Proen meget
tappert og med den hypperligste Disciplin. Der er en Fændrif
der ved Proen, — jeg troer paa min bedste Samvittighed, at

han er saa tapper som Markus Antonius, og han er en Mand af ingen Anseelse i Verden; men jeg saae ham gjøre tapper Tjeneste.

Gower.

Hvad hedder han?

Fluellen.

Han hedder Fædrif Pistol.

Gower.

Jeg kjender ham ikke.

(Pistol kommer ind.)

Fluellen.

Kjender I ham ikke? Her kommer Manden.

Pistol.

Kaptain, jeg beder dig, vis mig en Gunst; thi Hertug Exeter er dig bevaagen.

Fluellen.

Ja, Gud være lovet! og jeg har fortjent nogen Bevaagenhed af ham.

Pistol.

Bardolph, en Krigsmand stærk og frisk af Hjertet, med lydigt Mod, er ved en grusom Skjæbne og ved den svimlende Fortunas vilde, omstiftelige Hjul, — den blinde Guddoms, som staaer paa Stenen, der ustandset ruller, —

Fluellen.

Med Eders Tilladelse, Fædrif Pistol! Fortuna aspildes plind med et Bind for sine Dine, for at tilkjendegive, at Lykken er plind; og hun aspildes ydermere med et Hjul for at give tilkjende, hvilket er Moralen derudaf, at hun er omdreieende og ustadig og Omstiftelse og Forandring; og hendes Fod, seer I, er anpragt paa en fugleformet Sten, som ruller og

ruller og ruller. — I Sandhed, Poeten gjør en meget ypperlig Beskrivelse derudaf. Fortuna er en ypperlig Moral.

Pistol.

Fortuna hader Bardolph, er ham gram; thi han har stjaalet en Monstrans, og han skal hænges. — O fordømte Død! — lad Galgen for Hunde gabe; lad en Mand gaae fri, og lad ei Hamp hans Lustrør sammensnøre! Men Exeter har fældet Dødens Dom for en Monstrans af ringe Værd; og derfor gaa, tal; Hertugen høre vil din Røst; og lad ei Bardolphs Livstraad klippes af ved skarpen Stillingsreb og lumpen Skjændsel. Tal for hans Liv, Raptain; jeg lønner dig.

Fluellen.

Fændrik Pistol, jeg forstaaer for en Del Eders Mening.

Pistol.

Nu vel! saa fryd dig da!

Fluellen.

Sandelig, Fændrik, det er ikke Noget at fryde sig over; thi, dersom, seer I, han var min Broder, saa vilde jeg pede Hertugen handle med ham efter Behag og lade ham henrette; thi Disciplinen bør haandhæves.

Pistol.

Dø! far til Helved! sigs for dit Benstak!

Fluellen.

Det er godt!

Pistol.

Det spanste sigs!

Fluellen.

Meget godt!

(Pistol gaaer.)

Gower.

Gi! det er en topmaalt Erkeslynge! nu huster jeg ham; en Kobler, en Lommetyv!

Fluellen.

Jeg kan forsikre Jer, han talte ved Proen saa prave Ord, som Nogen kan see paa en Sommerdag. Men det er meget godt, hvad han har sagt til mig; det er godt, det indestaar jeg for, naar Tid og Leilighed er.

Gower.

Gi, det er en Døsmer, en Nar, en Skjelm, som gaaer med i Krigen engang imellem for at kunne tage sig en rigtig krigerisk Mine paa, naar han kommer hjem til London. Og saadanne Karle ere helt fortrolige med de store Befalingsmænds Navne; og de lære udenad, hvor det er gaaet varmt til, ved den og den Skandse, ved den Bresche, ved den Convoi; hvem der slog sig tappert igjennem, hvem der blev stude, hvem der blev tilskamme; hvilken Stilling Kjenden forsvarede, alt dette kan de paa Fingrene med Krigstalemaader, som de pynte op med nymodens Eder. Og hvad et Skjæg, der er klippet ligesom Feltherrens, tilligemed en forfærdelig Udstaffering fra Leiren, hvad det kan virke iblandt stummende Flaster og øllede Hoveder, det er utroligt at tænke paa. Men I maa lære at kjende disse vor Tids Skampletter, ellers kan I blive mærkelig narret.

Fluellen.

Jeg vil sige Jer noget, Kaptain Gower: — Jeg mærker nok, at han er ikke den Mand, som han gjerne vilde pilbe Verden ind, at han er; finder jeg et Hul i hans Skjole, saa skal jeg sige ham min Mening.

(Man hører Trommer.)

Hører I? Kongen kommer, og jeg skal tale med ham om Proen.

(Kong Henrik kommer ind med Gloster og Krigsfolk.)

Fluellen.

Gud bevare Eders Majestæt!

Kong Henrik.

Naa Fluellen, kommer du fra Broen?

Fluellen.

Ja, til Eders Majestæts Tjeneste. Hertugen af Exeter har forsvaret Broen meget prægt. Franskmændene have pakked sig, og der er tappre og meget præge Begivenheder. Min Tro, Hjenden var nærved at faae Broen i Besiddelse; men han blev tvungen til at trække sig tilbage, og Hertugen af Exeter er Herre af Broen; jeg kan sige Eders Majestæt, at Hertugen er en prægt Mand.

Kong Henrik.

Hvormange Folk har I mistet, Fluellen?

Fluellen.

Hjendens Tap har været meget stort, visselig saare meget stort; saa sandelig, jeg troer Hertugen har aldrig tapt en Mand, undtagen En, som rimeligvis bliver hængt, fordi han har stjaalet i en Kirke, en vis Pardolph, om Eders Majestæt kjender den Karl. Hans Ansigt er paa Rarpunkler og Pletter og Knopper og Floplus, og hans Læber plæjer ham op i Næsen, og den er ligesom en Kulprand, sommetider plaa og sommetider rød; men hans Næse er nok henrettet, og hans Brand er slukket ud.

Kong Henrik.

Vi ønske, at der bliver gjort en lignende Ende paa alle saadanne Forbrydere, og vi give den udtrykkelige Befaling, at paa vort Tog igjennem Landet maa Intet røves med Magt fra Landsbyerne, Intet tages, som ikke betales, ingen Fransmand forhæenes eller stjæles med foragtelig Tale; thi, naar

Mildhed og Grumhed spille om et Rige, vil den mildeste
Spiller snarest vinde.

(Trompetklang. Montjoy kommer.)

Montjoy.

J seer paa min Dragt, hvem jeg er.

Kong Henrik.

Godt; jeg seer det; hvad har du at melde mig?

Montjoy.

Min Herres Billie.

Kong Henrik.

Sig frem.

Montjoy.

Saaledes taler min Konge: Sig til Henrik af England, at om det end lod, som vi vare døde, sov vi kun; Forsigtighed er bedre Krigsmand end Dumbfristigheden. Sig ham, vi kunde have slaaet ham tilbage ved Harsleur; men vi fandt det ikke passeligt at stjæle Gul paa en Forurettelse, førend den var fuldmoden. Nu tale vi paa Stikfordet, og vor Røst er bydende. Englands Konge skal angre sin Daarstab, see sin Svaghed og beundre vor Langmodighed. Byd ham derfor tænke paa sine Løsepenge, som maa svare til de Tab, vi have lidt, de Undersaatter, vi have mistet og den Forhaanelse, vi have døiet; skulde han opveie det tilfulde, vilde hans Lidenhed synke under Bægten. Til at give Bederlag for vort Tab er hans Skatkammer for fattigt; til at gjengjælde vort udføste Blod, er hans Kongeriges Mandtalsliste for ringe i Tal; og for den Haan, der er os tilføiet, vilde han selv knælende for vore Fødder kun være en svag og ringe Fyldestgjærelse. Føi dertil vor Udæstning, og sig ham tilsidst, at han har forraadt sine Folk, hvis Dom er fældet. — Saaledes taler min Herre og Konge; dette var mit Grinde.

Kong Henrik.

Hvad er dit Navn? dit Embed kjender jeg.

Montjoy.

Montjoy.

Kong Henrik.

Du røgter saare vel dit Vrend;

gaa da tilbage og forkynd din Konge,

jeg søger ham ei nu, men vilde gjerne

uhindret gaae tilbage til Calais;

thi, sandt at sige, — skjøndt det ei er flogt

at tilstaae for en snild og heldig Fjende

saameget, — Sygdom svækket har min Hær,

dens Tal formindsket, og de saa, jeg har,

er knap meer værd end lige mange Franskmænd, —

jeg siger dig, Herold, hvis de var karste,

jeg troer vel, paa et engelsk Par af Ben

tre Franskmænd kunde gaae. — Nu Gud forlade

mig denne Stryden! Eders franske Lust

har indblæst mig den Last; — jeg angreer den.

Gaa da, forkynd din Herre, her er jeg;

min Løsepenning er mit usle Legem,

min Hær er kun en svag, udmattet Bagt;

dog, med Guds Bistand, sig, vi vil gaae frem,

om Frankrigs Konge selv med end en Nabo

saa stærk som han stod os iveien nu. —

Tag dette for din Umag, Montjoy.

Gaa, byd din Herre vel betænke sig:

kan vi gaae bort, saa gaae vi; standses vi,

saa vil vi farve Eders brune Grund

med Eders røde Blod. Montjoy, Farvel!

Indholdet af vort hele Svar er dette:

vi vil ei søge Strid, som nu vi er,

ei heller vil vi styre den, som vi er.
 Forfynd din Herre det.

Montjoy.

Det skal jeg melde.

Jeg taffer Eders Majestæt.

(han gaaer.)

Gloster.

Jeg haaber,
 at de just ikke nu os overfalde.

Kong Henrik.

Vi er i Guds Haand, Broder, ei i deres.
 Drag frem til Broen. Natten stunder til.
 Hintsides Floden vil vi slaae vor Leir,
 og lade dem imorgen bryde op.

(de gaae.)

Squende Scene.

Den franske Leir, nærved Azincourt.

(Connetablen, Rambures, Orleans, Dauphin o. fl. komme ind.)

Connetablen.

Ei hvad! jeg har den bedste Rustning af Verden. —
 Gid det blot var Dag!

Orleans.

J har en hypperlig Rustning; men lad ogsaa min Hest
 vederfares Ret.

Connetablen.

Det er den bedste Hest i Europa.

Orleans.

Vil det da aldrig blive Morgen!

Dauphin.

Hertug af Orleans og I, Herr Storconnetable, I tale
 om Heste og Rustning. —

Orleans.

J er saa vel forsynet i begge Henseender som nogen
Prinds i Verden.

Dauphin.

Hvor den Nat dog er lang! — Jeg vil ikke bytte min
Hest bort for nogen, der gaaer paa fire Hove. Ah! ga!
den springer op fra Jorden, som om den var udstoppet med
Krølhaar; *le cheval volant*, Pegasus, *qui a les narines
de feu!* Naar jeg sidder paa Ryggen af den, svæver jeg som
en Falk; den traver i Luften; Jorden klinger, naar den berører
den; det ringeste Horn i dens Hov er mere musikalsk end
Hermes' Fløite.

Orleans.

Den har en Farve som Mustatnød.

Dauphin.

Og en Hebe som Ingefær. Det er et Dyr for Perseus;
den er lutter Lust og Gld, og Jordens og Vandets dørste
Elementer mærkes aldrig hos den, undtagen i dens taalmodige
Ro, naar dens Rytter bestiger den. Den er i Sandhed en
Hest, og alle de andre Og kan man kalde Bæster.

Connetablen.

Tilvisse, naadige Herre, det er en fuldkommen og høist
fortræffelig Hest.

Dauphin.

Det er Fyrsten for alle Gangere. Dens Brinften er
som en Konges Bud, og dens Afsyn tvinger til Hylgning.

Orleans.

Nu ikke mere, Frænde!

Dauphin.

Jo! — det Menneſte har ingen Forſtand, ſom ikke, fra
Lærken ſtiger op, til Lammene ſættes i Guld, kan ſynge min
Gangers Pris i ſtedſe nye Toner; det er et Qvonne ſaa rigt=

strømmende som Havet; om hvert Sandskorn blev til en vel-
talende Tunge — min Hest vilde give dem alle Stof nok. Det
er en Gjenstand for en Herster at tale om og for en Hersters
Herster at ride paa; den er værd, at Alverden, baade den be-
kjendte og den ubekjendte, maatte lægge al anden Gjerning
tilside og beundre den. Jeg skrev engang en Sonnet til dens
Pris, som begyndte saaledes: „O, du Naturens Underværk!“

Orleans.

Jeg har hørt en Sonnet til en Elsterinde, der begyndte
saaledes.

Dauphin.

Saa var det en Elsterligning af den, jeg digtede til min
Ganger; thi min Hest er min Elsterinde.

Orleans.

Eders Elsterinde bærer godt.

Dauphin.

Ja, mig, og det er netop en Roes og Fuldkommenhed
ved en god og fuldtro Elsterinde.

Connetablen.

Da synes mig dog, igaar rystede Eders Elsterinde Eders
Rygben dygtigt.

Dauphin.

Det gjorde Eders maafee ogsaa.

Connetablen.

Min var ikke tøilet.

Dauphin.

O, saa var hun maafee gammel og spagfærdig, og I
red som en Bjergstotte uden Eders franske Bluderhosser.

Connetablen.

I forstaaer Jer godt paa Rytteri.

Dauphin.

Lad mig advare Jer; hvem der rider paa den Maade

og ikke rider forsigtigt, kan dumpe i slemme Pøle. Jeg vilde heller have min Hest til Elsterinde.

Connetablen.

Og jeg saae ligesaa gjerne, at min Elsterinde var en Hest.

Dauphin.

Jeg siger Jer, Connetable, min Elsterinde bærer sit eget Haar.

Connetablen.

Det samme kunde jeg prale af, hvis jeg havde en Sø til Elsterinde.

Dauphin.

Le chien est retourné à son propre vomissement, et la truie lavée au bourbier; J benytter Alt, hvad det skal være.

Connetablen.

Jeg benytter dog ikke min Hest til Elsterinde, ikke heller et saadant Ordspøg, der passer saa lidt til Sagen.

Rambures.

Hr. Storconnetable, er det Stjerner eller Sole, I har paa den Rustning, som jeg saae i Eders Telt iaftes?

Connetablen.

Stjerner, min Herre.

Dauphin.

Nogle af dem vil falde af i Morgen, haaber jeg.

Connetablen.

Min Himmel vil endda ingen Mangel have.

Dauphin.

Det kan være; thi I bærer mange af dem til Overskød, og det var større Ære for Jer, om nogle vare borte.

Connetablen.

Saaledes gaaer det Eders Hest med Eders Lovtaler;

den vilde trave nok saa godt, naar nogle af Eders Pralerier
vare fastede af Sæblen.

Dauphin.

Jeg vilde onste, jeg kunde læse Alt det paa den, den
fortjente. — Bliver det da aldrig Dag! — Jeg vil trave en
Mil imorgen, og min Bei skal være brolagt med engelske
Næser.

Connetablen.

Det vil jeg dog ikke sige, af Frygt for, at jeg kunde
faae en lang Næse paa Veien; men gid det var Morgen;
thi jeg vilde gjerne have Engelskmændene i Naffen.

Rambures.

Hvem vil vove et Slag Tærniger med mig om tyve
engelske Fanger?

Connetablen.

J maa først selv vove et Slag, førend J faaer dem.

Dauphin.

Det er Midnat. Jeg vil gaae hen og tage min Rust-
ning paa.

(gaaer.)

Orleans.

Dauphin længes efter Morgen.

Rambures.

Han længes efter at æde Engelskmændene.

Connetablen.

Jeg troer ogsaa, at han æder alle dem, han dræber.

Orleans.

Bed min Dames hvide Haand, han er en tapper Prinds.

Connetablen.

Sværg ved hendes Fod, at hun kan træde Sporet af
Eden ud.

Orleans.

Han er ligesom den virksomste Herre i Frankrig.

Connetablen.

Birtfomhed er at have Noget for, og han har altid Noget for.

Orleans.

Han har aldrig gjort Nogen Fortræd, det jeg veed.

Connetablen.

Det vil han heller ikke gjøre imorgen; det gode Rygte vil han altid beholde.

Orleans.

Jeg veed, at han er tapper.

Connetablen.

Det har En fortalt mig, der kjender ham bedre end J.

Orleans.

Hvem er det?

Connetablen.

For Volker, det har han selv fortalt mig, og han sagde, han havde Intet imod, at Enhver fik det at vide.

Orleans.

Det behøver han heller ikke; den Dyd er ikke skjult hos ham.

Connetablen.

Jo min Tro! det er den; Ingen har seet den undtagen hans Kammertjener; hans Tapperhed er som en Falk i Hætten, og naar Hætten kommer af, saa flyver den.

Orleans.

„Uven taler aldrig vel.“

Connetablen.

Til det Ordsprog svarer et andet: „Benstab smigrer.“

Orleans.

Og det kan jeg stifte med: „Man skal ikke gjøre Fanden selv Uret.“

Connetablen.

Godt anbragt; der blev Eders Ven til Fanden. Det
Ordsprog flaaer jeg lige for Fanden med: — „Naar hver
saaer sit, saaer Fanden Intet.“

Orleans.

J er min Mester i Ordsprog; men det hedder; „En
Mars Pil er snart skudt.“

Connetablen.

Der stjøb J feil.

Orleans.

Det er vel ikke første Gang, man tog feil af Jer.

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

Herr Storconnetable, Engelftmændene ligge neppe fem-
tenhundrede Skridt fra Eders Telt.

Connetablen.

Hvem har maalt Afstanden?

Budet.

Baronen af Grandpré.

Connetablen.

Det er en tapper og erfaren Herre. — Gid det var
Dag! — Ak! den stakkels Henrik af England! han længes
ikke efter Dagen, som vi gjør.

Orleans.

Hvad den Konge af England dog er for en jammerlig,
dum Karl, at tradste med sine tykhovedede Svende saa langt
ud paa Maa og Faa!

Connetablen.

Hvis Engelftmændene havde en Smule Forstand, løb
de deres Vei.

Orleans.

Det er det, der fattes dem; thi hvis deres Hoveder

og havde nogen aandelig Udrustning, kunde de aldrig bære saadanne tunge Hjelme.

Rambures.

Den D England frembringer meget modige Stabninger.
Deres Bulbidere har et mageløst Mod.

Orleans.

Dumme Røtere! de løbe med sukkede Dine lige i Gabet
paa en russisk Bjørn og lade deres Hoveder mase som raadne
Æbler. I kunde lige saa gjerne sige, det er en tapper Koppe,
der tør spise sin Frokost paa Læben af en Løve.

Connetablen.

Netop! netop! og Folkene ligne Bulbiderne i at gaae
vældigt og glubst paa og lade deres Forstand blive hjemme
hos deres Koner; og giver man dem saa et dygtigt Maaltid
Dødtjød og Jern og Staal, saa æder de som Ulve og fægter
som Djævole.

Orleans.

Ja, men disse Engelsemand har det Folkers knapt med
Dødtjød.

Connetablen.

Saa vil vi faae at see imorgen, at de har kun Appetit
til at æde og ikke til at slaaes. Nu er det Tid til at ruste
sig; kom, skal vi give os isærd dermed?

Orleans.

Klokken er To; men før den Ti har slaget,
hver af os hundred Engelsemand har taget.

(de gaae.)

Fjerde Act.

Chorus kommer ind.

Kald frem for Eders Tanke nu en Tid,
da snigende Mumlén og det stirrende Mørke
opfylder Verdensrummets vide Hal.

Fra Leir til Leir i Nattens sorte Skjød
en sagte Summen gaaer fra begge Høre,
saa Bagterne paa Post kan næsten mærke
en lønlig Hvisten fra hverandres Poster.

Bagtblus besvarer Bagtblus, og igjennem
de blege Flammer seer den ene Linie
den andens Ansigt i et brunligt Skjær.

Hingst truer Hingst med høi og trodsig Brinften,
der gjennemtrænger Nattens dørste Dre;
fra Teltene man hører Vaabensme
udruste Ridderne; de travle Hamre,
der nitte Pandserplader sammen, varsle
uhyggeligt om Tilberedelsen.

Landsbyens Haner gale; Klokken slaer
den søvnbetagne Morgens tredie Time.

Sorgløse, trodsende paa Mængden spille
de tillidsfulde, laade Franskmænd Terning
om Engelskmændene, som de foragte,
og skjælde Nattens sene Fjed, den Krøbling,
der halter, som en hæslig gammel Hex
saa kjedsomt hen. De stakkels Engelskmænd
dødsdømte, sidde nu taalmodigt stille
som Offerdyr, ved deres vaagne Bagtblus
taust grublende paa næste Morgens Fare,
og deres mørke Miner, hule Kinder,

Krigsslidte Kjørtler stille dem tilstue
 for Maanens Blif som ræddelige Gjenfærd.
 O, hvem der seer den kongelige Hovding
 for den fortabte Skare gaae omkring
 fra Post til Post, fra Telt til Telt, — han maa
 vel raabe: „Pris og Hæder over ham!“
 Thi han gaaer ud, besøger al sin Hær,
 og han byder med et roligt Smil Godmorgen
 og hilser dem som Brødre, Benner, Landsmænd.
 Hans kongelige Afsyn røber ikke,
 hvor frygtelig en Hær han har omringet,
 og ei et Stenk af Rødme har han offret
 til Matten, som han modigt gennemvaaged;
 frist seer han ud og fuer al sin Træthed
 med muntert Afsyn og med liflig Høihed,
 saa hver en Stakkel, bleg og bange før,
 idet han seer ham, trostes ved hans Blif.
 Som Solen spreder trindtomkring hans Die
 de rige Gaver til Enhver og smelter
 den kolde Frygt. — Lad Hoi og Lav da stue,
 som en uværdig Haand kan stildre det,
 et lille Glimt af Henrik hist i Matten.
 Saa flyver da vor Skueplads til Slaget;
 hvor, af desværre! vi kun drive Gjæf
 med Navnet Azincourt, — med fire, fem
 halvbrustne, stumpe Klinger, uden Orden
 i Narrefamp. Dog, sidder og seer til;
 seer selv det Sande ved vort Gjøglespil.

(gaaer.)

Første Scene.

Den engelske Leir ved Azincourt.

(Kong Henrik kommer ind med Bedford og Gloster.)

Kong Henrik.

Ja Gloster, vistnok er vor Fare stor,
 men desto større maa vort Mod da være. —
 God Morgen, Broder Bedford. — Nu ved Gud,
 alt Ondt har dog i sig en Gnist af Godt,
 naar kun det drages frem med Agtsomhed:
 Vor flette Nabo faaer os tidlig op;
 det er jo baade sundt og fremmer Velstand;
 han er vor udenoms Samvittighed,
 der præker for os og paaminder os,
 at vi skal smukt til Enden os berede.
 Saa kan vi sanke Honning selv af Ufrugt
 og bruge Djæveln selv til nyttig Værdom.

(Erpingham kommer.)

Godmorgen, gamle Thomas Erpingham;
 en god, blød Rude for dit hvide Hoved
 var bedre end det haarde franske Grønsvær.

Erpingham.

Nei, dette Leie huer mig dog bedre;
 nu siger jeg: jeg ligger som en Konge.

Kong Henrik.

Godt er det, naar vi ved Exemplet faae
 vor Mødgang kjær; da bliver Sjælen let;
 og naar vort Sind oplives, da vil sikkert
 Livskrafterne, der laa i Død og Dvale,
 flux bryde deres dorste Grav og røres
 paany med stiftet Ham og frist og freidigt!
 Laan mig din Kappe lidt, Herr Thomas. — Brødre,
 bring alle Prindsen i vor Leir min Hilsen,

dyd dem Godmorgen i mit Navn; og bed dem
at komme ufortøvet til mit Telt.

Gloster.

Det skal vi, Herre.

Erpingham.

Skal jeg følge Jer,

min Konge?

Kong Henrik.

Nei, min gode Ridder, gaa
med mine Brødre hen til Englands Herrer.

Seg og mit Hjerte maa nu pleie Raad,
og dertil ønsker jeg ei andet Selskab.

Erpingham.

Gud sende dig sin Naade, ædle Henrik!

(gaaer.)

Kong Henrik.

Guds Tak, min Ven, du taler trøsteligt.

(Pistol kommer ind.)

Pistol.

Qui va là?

Kong Henrik.

En Ven.

Pistol.

Giv mig Bæstebud: er du en Hovedsmand,
hvad eller kun en ringe, menig Stridsknægt?

Kong Henrik.

Seg er Hovedsmand for et Compagni.

Pistol.

Og slæber du det vældig tunge Spyd?

Kong Henrik.

Netop, og hvem er I?

Pistol.

Saa god en Abelsmand som Keiseren.

Kong Henrik.

Saa er I fornemmere end Kongen.

Pistol.

O, Kongen er en sød, en Hjertens Gut,
 en Knos med Liv i, ret en Wrens Spire,
 af ædle Fædre og en vældig Næve;
 hans smudsige Sko jeg kysser, og jeg elsker
 af Hjertens Grund den elskelige Galsfrands.
 Hvad er dit Navn?

Kong Henrik.

Henrik Le Roy.

Pistol.

Le Roy?

et cornist Navn; er du af Cornwall's Wt?

Kong Henrik.

Nei, jeg er en Walliser.

Pistol.

Kjender du Fluellen?

Kong Henrik.

Ja.

Pistol.

Saa sig ham, jeg vil slaa ham med hans Læg
 om Pandebraffen paa Sanct Davids Dag.

Kong Henrik.

I skulde dog ikke høre Eders Dolk i Eders Hue den
 Dag, at han ikke slaaer den om Eders.

Pistol.

Er du hans Ven?

Kong Henrik.

Ja og hans Frænde oveniljøbet.

Pistol.

Saa sig for dig da!

Kong Henrik.

Jeg takker; Gud være med Jer.

Pistol.

Mit Navn er Pistol.

(gaaer.)

Kong Henrik.

Det passer godt til Eders glubste Lader.

(Gower og Fluellen kommer ind fra forskjellige Sider.)

Gower.

Kaptain Fluellen!

Fluellen.

Saa, i Jøssu Christi Navn, tal sagtere, det er den største Forundring i Verden, naar de ægte gamle Krigsprærogativer og Love ikke overholdes. Dersom I pare vilde have den Uleilighed at undersøge Pompeius den Stores Krige, da skal I finde, det forsikkrer jeg Jer, at der er ingen Slidderfladder og Pjetpjat i Pompeius' Leir. Jeg forsikkrer Jer, at I skal finde, at alle Krigens Ceremonier og Agtpaagivenhed og Former og Udruelighed og Peftebenedhed vare ganske anderledes.

Gower.

Oh nu, Fjenden er høiroftet; vi har jo hørt ham hele Matten.

Fluellen.

Dersom Fjenden er et Asen og en Daare og en fladderagtig Nar, er det derfor rimeligt, synes I, at vi skulde ligesaa, seer I, være et Asen og en Daare og en fladderagtig Nar? svar paa Eders Samvittighed.

Gower.

Jeg vil tale sagtere.

Fluellen.

Det peder og anmoder jeg Jer om, at I vil.
(Gower og Fluellen gaar.)

Kong Henrik.

Om end det falder gammeldags, der er
stort Mod og Agtsomhed hos den Walliser.

(Bates, Court og Williams komme ind.)

Court.

Broder Bates, er det ikke Morgenens, der gryer hift henne?

Bates.

Jeg troer, det er; men vi har ikke stor Grund til at
længes efter Dagens Komme.

Williams.

Der see vi Dagens Begyndelse; men jeg tænker, vi
faaer aldrig Enden paa den at see. — Hvem der?

Kong Henrik.

En Ven.

Williams.

Under hvilken Hovedsmand tjener I?

Kong Henrik.

Under Herr Thomas Erpingham.

Williams.

En god gammel Befalingsmand, og en vennetjel Herre.
Sig, hvorledes mener han, vi ere stedte?

Kong Henrik.

Netop som Folk, der ere strandede paa et Sandrev, og
har Udsigt til at blive styllede bort af det næste Høivande.

Bates.

Har han ikke sagt Kongen sin Mening?

Kong Henrik.

Nei; og det var heller ikke rigtigt, om han gjorde det;
thi, til Jer kan jeg vel sige det, jeg troer, Kongen er kun et

Menneske som jeg; Violen har samme Lugt for ham som for mig; Elementerne vise sig for ham som for mig; alle hans Sandser har kun menneskelige Vilkaar; naar han lægger Høitidsstadsen bort, seer han i sin Nøgenhed kun ud som et Menneske, og om hans Følelser end tage en høiere Flugt end vore, — naar de dale, dale de dog med samme Vingeslag som vore. Derfor, naar han seer Grund til Frygt, som vi gjør, er hans Frygt ganske vist af samme Smag som vor; men fornuftigvis burde Ingen forvolde ham noget, der saae ud som Frygt, thi naar han viste den, kunde han let gjøre hele sin Hær modløs.

Bates.

Han maa vise saa meget udbortes Mod han vil; men jeg troer, at, saa kold som denne Nat er, kunde han ønske sig i Themsen op til Halsen, og der vilde jeg ønske, han var, og jeg med ham, hvordan det saa gik, naar vi kun var vel herfra.

Kong Henrik.

Min Tro, jeg vil sige paa min Samvittighed, hvad jeg mener om Kongen; jeg troer, han ønsker sig slet ikke andens-
teds hen end der, hvor han er.

Bates.

Da vilde jeg ønske, han var her alene; saa var han sikker paa, at han blev udløst, og mange stakkels Menneskers Liv blev sparet.

Kong Henrik.

Jeg tør nok sige, I mener ham det ikke saa ilde, at I vilde ønske ham alene her, om I end siger saa, for at prøve andres Sind. Mig tyktes, jeg kunde ingensteds døe saa gjerne som i Kongens Selskab, da hans Sag er retfærdig, og hans Feide hæderlig.

Williams.

Det er mere, end Nogen af os veed.

Bates.

Ja, eller mere, end vi skulde spørge om; vi veed nok, naar vi veed, at vi er Kongens Undersaatter. Er hans Sag uretfærdig, saa udsletter vor Lydighed mod Kongen al Skyld derfor hos os.

Williams.

Men, hvis hans Sag ikke er retfærdig, saa har Kongen selv en svær Regning at opgjøre, naar alle disse Ben og Arme og Hoveder, der hugges af i et Slag, komme sammen paa den yderste Dag, og allesammen raabe: „Vi døde der og der“, og nogle bande, og andre raabe paa en Saarlæge, andre paa deres Hustruer, som de efterlod i Armod, andre paa den Gjæld, de skyldte bort, andre paa deres Børn, som de efterlod uden at faae dem opdragne. Jeg er bange for, at kun saa af dem, der falde i Slag, døde som de skulde; thi, hvor kan de ordne noget fromt og hjærligt, naar Blod er deres eneste Takke? Nu hvis disse ikke døde, som de skulde, saa vil det være en slem Sag for Kongen, som førte dem derhen; thi at være ham ulydig vilde jo være imod al Trostabs Pligt og Orden.

Kong Henrik.

Altjaa, naar en Søn, der er sendt ud af sin Fader paa Handelsens Vegne, omkommer tilføes i sine Synder, saa skulde efter Eders Regel Ansvarret for hans Ryggesløshed lægges paa hans Fader, der sendte ham; eller naar en Tjener, der bærer en Sum Penge paa sin Herres Befaling, bliver oversalden af Røvere og døer i mange Uretfærdigheder uden Forsoning, saa kunne I kalde Herrens Grinde Marsagen til Tjenerens Fordømmelse. Men det er ikke saaledes; Kongen er ikke skyldig til at svare for enhver af sine Tjeneres

særffilte Endeligt, ei heller Faderen for Sønnens eller Herren for Tjenerens; thi de vil jo ikke deres Død, naar de vil deres Tjeneste. Desuden, der er ingen Konge, om hans Sag var aldrig saa pletfri, som naar det kommer til Afgjørelse med Sværdet, kan udsægte den med lutter pletfrie Krigsmænd. Nogle have maaskee betyngtet deres Samvittighed med overlagt og forsætligt Mord; Andre have bedaaet Jomfruer med Menedens brudte Segl; Andre bruge Krigen til deres Værn, fordi de før har bestemt Fredens hvide Varm med Rov og Plyndring. Hvis nu disse Mænd har gjækket Lovene og undløbet fra den naturlige Straf, — om de end kan slippe fra Mennesker, har de dog ingen Vinger til at flye fra Gud; Krigen er hans Bøddel; Krigen er hans Hævn; saaledes blive Mennesker straffede i Kongens nuværende Strid for det Brud paa Kongens Love, de forhen begik; der, hvor de frygtede Døden, bjerge de Livet, og her, hvor de vilde være trygge, omkomme de; hvis de altsaa døe uden Beredelse, saa er Kongen ikke mere skyldig i deres Fordømmelse, end han forhen var skyldig i de Ugudeligheder, som nu hjemføres paa dem. Hver Undersaats Lydighed hører Kongen til; men hver Undersaats Sjæl hører ham selv til. Derfor skulde hver Krigsmand gjøre i Krigen som enhver syg Mand i sin Seng, aftvætte hvert Gran af sin Samvittighed; og døer han da saaledes, er Døden ham en Binding; døer han ikke, da er den Tid anvendt til Betsignelse, hvori han vandt en saadan Forberedelse, og den, der slipper derfra, gjør ikke Synd i at troe, at siden han har gjort Gud saa frit et Tilbud, har han ladet ham overleve den Dag for at see hans Storhed og for at lære Andre, hvorledes de skulle berebe sig.

Williams.

Det er vist nok; hver Mand, som døer i Synden, hans

Synd maa komme over hans eget Hoved; Kongen skal ikke svare for det.

Bates.

Jeg begjærer ikke, at han skal svare for mig; men alligevel er det min Agt at fægte med en god Willie for ham.

Kong Henrik.

Jeg hørte selv Kongen sige, at han vilde ikke løstjøbes.

Williams.

Ja, det sagde han for at faae os til at fægte freidigt; men naar Halsen er skaaren over paa os, kan han gjerne lade sig løstjøbe, og vi er ikke bedre farne derfor.

Kong Henrik.

Hvis jeg oplever det, vil jeg aldrig troe hans Ord mere.

Williams.

Saa kan han have det saa godt! Det var et farligt Skud af en Hyldebøsse, som en ringe menig Mands Misfor-
nøielse kan gjøre mod en Konge. I kunde ligesaa gjerne prøve paa at forvandle Solen til Is ved at vifte den i Ansigtet med en Paafuglesjjer. I vil aldrig troe hans Ord mere! Naa, det var da en rigtig Pølsesnak!

Kong Henrik.

Eders Grettesættelse er lidt vel drøi; jeg vilde tage den ilde op, hvis Tiden var beleilig.

Williams.

Lad os afgjøre den Trætte, hvis I lever.

Kong Henrik.

Det tager jeg imod.

Williams.

Hvorpaa skal jeg kjende dig igjen?

Kong Henrik.

Giv mig et Pant, saa vil jeg bære det paa min Hue;

og hvis du da nogenfinde tør kjendes derved, saa vil jeg prøve en Dyst med dig.

Williams.

Der er min Handske; giv mig en af dine isteden.

Kong Henrik.

Der.

Williams.

Denne vil jeg ligeledes bære paa min Hue; og hvis du nogentid efter den Dag imorgen kommer til mig og siger: „Dette er min Handske,“ — ved denne Haand, saa vil jeg give dig et Dredest!

Kong Henrik.

Hvis jeg lever og seer den, skal jeg kræve den.

Williams.

Før du tør det, lader du dig hænge.

Kong Henrik.

Godt! jeg vil gjøre det, om jeg ogsaa træffer dig i Kongens Selskab.

Williams.

Hold dit Ord! Farvel!

Bates.

Værer gode Venner, I engelske Narre, værere gode Venner! vi har franske Slagsmaal nok, hvis I blot kan opgjøre den Regning.

Kong Henrik.

Sandelig, Franskmændene kan sagtens sætte tyve franske Kroner mod een paa, at de vil slaae os; thi de kan sætte tyve Hoveder mod et af vore; men for en Engelsemand er det ingen Misgjerning at beslippe franske Kroner og imorgen vil Kongen selv give sig til Klipperbestillingen.

(Court, Bates og Williams gaar.)

Paa Kongen! — lægger Liv og Sjæl og Gjæld

og bange Hustruere og Børn og Synder
 paa Kongens Skuldre! — han skal bære Alt.
 O haarde Vilkaar! Magtens Tvillingbroder,
 udsat for hver en Daares tomme Mundsveir,
 hvis Sands fornemmer kun sin egen Pine!
 hvor mangan Glæde maa ei Kongen savne,
 som nydes af den ringe Mand? og hvad
 har Kongen da, som ei den Ringe har,
 undtagen Høihed, Høihed overalt?
 Hvad er du da, du Afgudsbilled Høihed?
 hvad er du for en Gud, der lider mere
 af jordist Sorg end dine Dyrkere?
 hvad er din Indkomst? hvor er dine Renter,
 o viis mig, Høihed, hvad er din Værdi?
 hvad er da Tanken i din Dyrkelse?
 er du vel andet end en Rang, et Trin,
 et Navn? du skaber Sky og Frygt hos Andre,
 og selv er du dog mindre lykkelig
 end de, der frygte. — Hvilken Drik er det
 der stænkes dig saa tidt isteden for
 den søde Hyldest, uden giftig Smiger?
 bliv syg, o store Storhed, og lad Høihed
 helbrede dig! troer du, din Febers Blod
 vil vige for de Tittler, Smigreriet
 tilblæser dig? gaaer den sin Vej for Bux
 og dybe Bøininger? du byder over
 en Tiggers Knæ? men kan du byde over
 dets Sundhedskræfter? Nei, du stolte Drøm,
 som leger med en Konges Ro saa listigt:
 jeg er en Konge; men jeg kjender dig
 og veed, at ikke Spiret, Salvingsolien,
 ei Øblet, Sværdet, Staven, Hersekrønen,

ei Kjortelen med Guld og Perler virket,
 ei Titelen, der pranger stolt foran ham,
 ei Kongestolen, ei den Strøm af Pragt,
 der slager mod denne Verdens høie Strand,
 ei hele den uhyre Høihedsøglands,
 ei Alt tilsammen lagt paa Kongeleiet
 saa sødt kan sove som den usle Træl,
 der gaaer, med Bugen fuld og Sjælen tom,
 tilsengs fuldmæt af Modgangs bittre Brød
 og aldrig seer den gruelige Nat,
 det Helvedsbarn, men som en Følgesvend
 fra Gry til Kveld for Phoebus' Døie spejder
 og hele Natten i Elysium
 kan sove sødt, men næste Dag ved Daggrø
 staaer op og hjælper Phoebus paa sin Vogn
 og følger Aarets hvileløse Kredsløb
 med fordelagtig Møie til sin Grav; —
 og — var ei denne Høihedsøglands, — den Stakkel,
 der slider Dagen hen, hensover Natten,
 han havde Fortrin fremfor Kongen selv,
 en Træl, der har sin Del af Landets Fred,
 han nyder den; — hans tykke Hjerne veed ei,
 hvor Kongen vaager for at vogte Freden,
 hvis Dage dog er Bonden mest til Gavn.

(Erpingham kommer ind.)

Erpingham.

Min Konge; Eders Adel savner Jer
 og leder efter Jer i hele Leiren.

Kong Henrik.

Min gode gamle Ridder, lad dem alle
 forsamles ved mit Telt; der skal jeg være,
 før du.

Erpingham.

Det skal jeg gjøre, Herre Konge.

Kong Henrik.

O du Hærskarers Gud! læg Staal idag
i mine Krigsmænds Bryst; lad ikke Skræk
betage dem; tag Regnesandsen fra dem,
hvis Hjendens Tal forfærder deres Hjerter! —
Kom ei idag ihu, o Herre, nei,
kun ei idag den Brøde, som min Fader
udøved, da han vandt sin Kongekrone!
Jeg har paany jordskæftet Richards Lig
og skjænket det fler bittre Angerstaarer
end de Blodsdraaber, det ved Bولد udgjød.
Femhundred Fattige jeg føder aarligt,
som række deres visne Hænder dagligt
mod Himlen tvende Gange for at bede
om Naade for den Blodstyd; to Kapeller
jeg bygget har, hvor fromme Præster synge
for Richards Sjæl høitidelige Messer;
end mere vil jeg gjøre; omendstjøndt
Alt det, som jeg formaaer, er Intet værd;
thi efter Alting kommer Angeren
og raaber om Forbarmelse.

(Gloster kommer ind.)

Gloster.

Min Konge!

Kong Henrik.

Det er min Broder Glosters Stemme? — Ja,
jeg veed dit Grind, og jeg følger dig;
Dag, Venner, Alting venter nu paa mig!

(de gaar.)

Anden Scene.

Den franske Leir.

(Dauphin kommer ind med Rambures, Orleans o. fl.)

Orleans.

See, Solens Skin forgylder vore Vaaben!

O Herrer, op!

Dauphin.

Montez à cheval! Min Hest!

Valet! lacquay! Ha!

Orleans.

O, det kjæffe Mod!

Dauphin.

Via! — les eaux et la terre —

Orleans.

Rien puis? l'air et le feu —

Dauphin.

Ciel! Fætter Orleans. —

(Connetablen kommer ind.)

Nu, Herr Connetable?

Connetablen.

Hør, vore Hingster vrinsker efter Strid.

Dauphin.

Sid op! hug Sporen dybt i dem, saa Blodet

maa sprøite hedt i Engelftsmandens Dine

og blinde dem med overvættes Mod.

Connetablen.

Hvad? skal han græde vore Hestes Blod?

hvordan skal vi da see hans egne Taarer?

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

Fjenden er slagberedt, O franske Herrer!

Connetablen.

Til Hest, I tappre Prindsjer, slug til Hest!
 See kun den lurvede, forfultne Skare;
 blot Eders Glands vil suge Sjælen af dem,
 og levne dem af Menneſtet kun Skallen.
 Der er ei Arbeid nok for vore Hænder;
 der er ei Blod i deres syge Arer
 til kun at plette hver en ſtaalblank Klinge,
 ſom tappre Franſtmænd drage ſkal idag
 og ſtilke ind igjen, for Byttet mangler.
 Lad os kun puſte paa dem; Anden af
 vor Tapperhed vil ſlaae dem overende,
 I Herrer! det er umodſigeligt,
 vort ørkeſløſe Tjenerſkab, de Bønder,
 ſom ſværme i unyttig Travlhed om
 blandt vore Rækker, vilde være nok til
 at renske Marken fra ſligt Paf af Tjender,
 om end vi ſtod paa dette Bakkehæld
 og ørkeſløſt ſaae til, hvad dog vor Tre
 ei vil tillade os. Hvad ſkal man ſige?
 En lille bitte Smule lad os gjøre,
 og Alt er gjort. Saa lad Trompeten klinge
 til Angreb; thi ſaaſnart vi rykte frem,
 ſkal Skræk opfylde Marken, og forſædet
 paa Knæ ſkal Engeltmanden kaſte Sværdet.

(Grandpré kommer ind.)

Grandpré.

Hvi tøver I ſaa længe, franſte Herrer?
 de Adſler hiſt fra Den, rædde nu
 for deres Skind, ſee hæſligt ud paa Marken
 i Morgensſtjæret; Fanens Pjalter ſlagre;
 vor Luſt i Flugten ruſter dem med Haan.

Mars synes bankerot i Stodderhæren,
 og stirrer mat bag rustne Hjelmes Gitter.
 Hver Rytter sidder stibt som Væsestagen
 med Kjerten i sin Haand. De stakkels Og
 staae ludende forknøyt med Hovedet,
 mens Huden hænger løst om deres Hoster.
 Slim klæber i det matte, døde Dø,
 og i den blege, slappe Mule ligger
 Mundbidet dorst, af tygget Græs besudlet,
 og deres Bødler flyve over dem,
 de lumste Krager, ventende paa Timen.
 Beskrivelsen kan ikke finde Ord til
 at skildre Livet i en saadan Hær,
 saa livløs i sit Liv, som den sig viser.

Connetablen.

De har holdt Ben og vente deres Død.

Dauphin.

Skal vi dem sende Mad og friske Klæder
 og give deres sultne Heste Foder
 og siden slaaes med dem?

Connetablen.

Jeg venter kun

paa min Standart; — nu fremad, raft afsted!

Jeg tager Fjenniken af en Trompet

og bruger den i Hast. Afsted til Striden!

Solen staaer høit; her spille vi kun Tiden.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Den engelske Feir.

(Engelske Krigsfolk komme ind; Gloster, Bedford, Greter, Salisbury, Westmoreland.)

Gloster.

Hvor er vor Konge?

Bedford.

Han er redden ud
at tage Fjendens Hær i Diesyn.

Westmoreland.

De har vel tresindstyvetusind Stridsmænd.

Greter.

Just fem mod een, og de er alle friske.

Salisbury.

Gud slaae med os! den Overmagt er rædsom.

Gud med Jer, Prindsen; jeg vil paa min Post.

Sees vi ei mere her, saa gid vi sees

med Glæde hist i Himlen! — Væde Bedford, —

Hertug af Greter, høibaarne Gloster, —

J, Frænde, — alle Krigsmænd her, Farvel!

Bedford.

Farvel min Salisbury; Held følge dig!

Greter.

Farvel min gode Jarl; slaa hjækt idag.

Dog det er Uret at formane dig;

thi du er af det ægte Heltemalm.

(Salisbury gaaer.)

Bedford.

Han er saa hjækt som ædel, fyrstelig
i begge Dele.

(Kong Henrik kommer ind.)

Westmoreland.

Harde vi kun her

titusind af de Mænd i England, som
i idag gaae ledige.

Kong Henrik.

Hvem ønsker sligt?

Min Frænde Westmoreland? — Nei, vakkre Frænde;

er Døden os beklækket, er vi nok

til Tab for Fædrelandet; skal vi leve, —

jo færre Mænd, des større Lob af Ære!

Guds Villie stee! — Nei øns ei een Mand meer.

Ved Jupiter, jeg er ei gribst paa Guld;

jeg ændser ei, hvem paa min Regning lever,

ei heller, hvem der slider mine Klæder;

min Hu staaer ei til slige ydre Ting;

men, er det Synd at tørste efter Ære,

er jeg den største Synder her i Verden.

Nei, Frænde, øns os ei een Mand fra England.

Ved Gud! ei for mit bedste Haab jeg vilde

saamegen Ære miste, som mig tykkes,

een Mand fra England kunde faae for sin Del,

nei øns os ei en Eneeste; men heller

gjør det bekjendt i Hæren, Westmoreland,

at, hvo som ei har Lyst at sægte nu,

han maa gaae hjem; hans Pas skal gives ham,

og Kroner i hans Pung til Rejsepenge;

vi vil ei døe i Selfab med en Mand,

der frygter for at døe i Lag med os.

Idag er det Sankt Crispiani Dag;

den, som med Livet kommer hjem herfra,

vil reise sig paa Taa, naar Dagen nævnes,

og rette sig ved Navnet Crispian.

Den, der som Gubbe gjenseer denne Dag,
vil aarlig gjøre Helligastensgilde
og sige; „Det er Crispiansdag imorgen“,
og stryge Ormet op og vise Strammen
og sige: den sit jeg paa Crispians Dag.
De Gamle glemme let; dog — Alt skal glemmes;
men han vil huske sikkert, ja med Tillæg,
den Dags Bedrifter. Da skal vore Navne,
hjemme i deres Mund som Hverdagsord, —
Henrik den Femte, Bedford, Exeter,
Warwick og Talbot, Salisbury og Gloster, —
paany ved deres fulde Bægre mindes.
Den Gjerbe skal sin Søn det Sagn fortælle,
og Crispians Dag skal aldrig gaae forbi,
fra denne Dag og indtil Verdens Ende,
undtagen vi paa den skal atter mindes,
vi Faa, vi lykkelige Faa, vi Brødre;
thi hvo idag med mig sit Blod udgyder,
han er min Broder; var han nok saa ringe,
den Dag idag ham stjænker Adelskaar,
og Adelsmænd i England, nu tilsengs,
vil høit forbande, at de ei var her,
og fee spagsærdigt ned, naar Nogen taler,
der sægte med os paa Crispians Dag.

(Salisbury kommer ind.)

Salisbury.

Min Herre Konge, gjør Jer rede slug;
de Franste stande drabeligt i Række
og ville rykke frem paa Stand til Dyst.

Kong Henrik.

Alt er beredt, hvis vore Hjerter er det.

Westmoreland.

Døe den, hvis Hjerte bliver nu tilbage!

Kong Henrik.

Du ønsker ei meer Hjælp fra England, Frænde?

Westmoreland.

Gud give, Herre, I og jeg alene

udfægte kunde dette Kongeslag

foruden anden Hjælp.

Kong Henrik.

Der har du ønsket

femtusind Stridsmænd bort; det huer mig

langt bedre end at ønske mig een til. —

Hver veed sin Plads. Gud være med Jer alle!

(Trompetklang. Montjoy kommer ind.)

Montjoy.

End engang kommer jeg til dig, Kong Henrik;

at spørge, hvad du nu vil byde for

din Løsning for dit visse Nederlag?

Thi sandelig, du er saa nær ved Hvirvlen,

at den maa sluge dig. Derhos af Medynst

dig Connetablen beder at formaae

dit Folk til Bod, at deres arme Sjæle

maa fare nu i Fred og salig Ro

fra denne Val, hvor deres arme Kroppe

skal raadne snart.

Kong Henrik.

Dg hvem har sendt dig nu?

Montjoy.

Frankrigs Storconnetable.

Kong Henrik.

Bring ham da

min forrige Bæsteb; byd ham at fælde

mig først, saa kan han sælge mine Ben.
Min Gud! hvor dog os stakkels Folt de haane!
Den Mand, der forðum folgte Lovens Hud,
mens Dyret leved, han blev dræbt paa Jagten.
Endel af vore Legemer faae sagtens
i Fædrelandet deres Grav, hvorpaa, —
det er mit Haab, — der leve skal i Malm
et Vidnesbyrd om denne Dags Bedrift.
Dg de, som lægge deres tappre Ben
i Frankrig, faldende som Mænd, om end
i Eders Møddinger begravne, skal
dog vinde Ry; thi der skal Solen skinne
paa dem og drage deres Hæder op
i Damp mod Himlen, mens den lader ligge
Jorddelene, der Eders Lust skal smitte,
saa Dunsten skal udbrede Pest i Frankrig.
Mærk Overmaalet her af engelsk Manddom;
selv død, som Ruglen, der mod Jorden strejfer,
den springer op til ny Ulykkesfart
med dræbende Tilbageslag i Døden. —
Nu vil jeg tale stolt: — Sig Connetablen,
vi er kun Krigsmænd for de søgne Dage;
vor Stads og vor Forgyldning er besudlet
af Regnveirsmarscher paa den tunge Mark;
der er ei i vor Hær en Stump af Fjer, —
hvoraf I see, vi vil ei tage Flugten; —
af Tidens Slid see vi lidt lurvet ud;
men vore Hjerter er i Høitidsdragt;
og mine stakkels Krigsmænd sige mig,
før Aften vil de være bedre klædte,
om saa de trække skal de franske Stridsmænd
de pæne Kjortler over Hovedet,

og jage dem af Tjenesten. Ifald
 de gjør det, hvad jeg haaber, er min Løsning
 jo snart betalt. Herold, spar kun din Umag;
 kom ikke meer, Herold, om Løsepenge;
 de faaer ei andre, sværger jeg dig til,
 end disse mine Lemmer; faaer de dem,
 som jeg vil efterlade dem, da faaer de
 en ringe Fængst, sig Connetablen det.

Montjoy.

Det skal jeg melde. Nu Farvel, Kong Henrik;
 du faaer ei atter en Herold at høre.

(gaaer.)

Kong Henrik.

Jeg frygter for, du kommer end engang
 om Løsepenge.

(Hertugen af York kommer.)

York.

Herre Konge, ydmygst
 paa Knæ jeg beder om, at jeg maa føre
 den første Dræbning an.

Kong Henrik.

Vel, før den an,
 min brave York. — Nu Mænd, afsted til Slag! —
 stift Lykken, Gud, alt som du vil, idag!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Balpladsen.

Krigstummel. Angreb. En fransk Krigsmand kommer ind; Pistol og
 Drengen møder ham.)

Pistol.

Overgiv dig, Hund!

Franskmanden.

Je pense, que vous êtes un gentilhomme de bonne qualité!

Pistol.

Kalité, siger du? Er du en Adelsmand? Hvad er dit Navn? sig frem?

Franskmanden.

O, seigneur Dieu!

Pistol.

O Signiør Dio er vel en Adelsmand!

Betænk mit Ord, O Signiør Dio, og mærk:

O Signiør Dio, du springer over Klingen,

hvis ikke du, O Signiør, giver mig

en dygtig Løsepenge.

Franskmanden.

O, prenez misericorde, ayez pitié de moi, tres noble chevalier!

Pistol.

Tre Robler? Giv mig fyrrethve Robler!

hvis ikke, drager jeg Indvoldene

af Struben dig i Purpurblodets Draaber.

Franskmanden.

Est il impossible d'echapper la force de ton bras? vous me couperez la tête?

Pistol.

Hvad? Robber? byder du mig Robber, Hund?

fordømte, springste Gjedebu! kun Robber?

Franskmanden.

O, pardonnez moi!

Pistol.

Par Donner? — Et Par Tønder mener du?

kom hid, Dreng! spørg mig denne Træl paa Fransk,
hvad Navn han bærer?

Drengen.

Ecoutez: comment vous appelez vous?

Franskmanden.

Monsieur Le Fer.

Drengen.

Han siger, han hedder Hr. Fer.

Pistol.

Hr. Fer? Ja jeg skal høre ham og fære ham og tære
ham; forklar ham det paa Fransk.

Drengen.

Jeg veed iffe, hvad hære og fære og tære hedder paa
Fransk.

Pistol.

Byd ham berebe sig; thi flux hans Strube
jeg skjærer over.

Franskmanden.

Que dit il, monsieur?

Drengen.

Il m'ordonne de vous dire, que vous vous teniez
prêt, car ce soldat ici est disposé tout à l'heure à
vous couper la gorge.

Pistol.

Oui, couper gorge, par ma foi, du Træl!

hvis ei du giver Kroner, gode Kroner,
skal dette Glavind hugge dig istykker!

Franskmanden.

O, je vous supplie pour l'amour de dieu, pardon-
nez moi! je suis gentilhomme d'une bonne maison,
épargnez ma vie, et je vous donnerai deux cents écus.

Pistol.

Hvad siger han?

Drengen.

Han beder, at I vil spare hans Liv; han er en Adelsmand af god Familie, og han vil give Jer tohundrede Kroner i Løsepenge.

Pistol.

Sig ham, min Drede vil nu lægge sig, og jeg modtager Kronerne.

Franskmanden.

Petit monsieur, que dit il?

Drengen.

Quoique ce soit contre son serment de donner quartier à aucun prisonnier, néanmoins, pour les écus, que vous lui avez promis, il est content de vous mettre en liberté.

Franskmanden.

Sur mes genoux je vous rends mille remerciements, et je m'estime heureux d'être tombé entre les mains d'un chevalier, qui est, je pense, le seigneur de l'Angleterre le plus distingué pour sa valeur.

Pistol.

Forklar det for mig, Dreng.

Drengen.

Han siger Jer paa sine Knæ tusinde Tak, og han priser sig lykkelig ved at være falden i Hænderne paa en Adelsmand, der efter hans Mening er den mest udmærkede Herre i England.

Pistol.

Saa sandt jeg suger Blod, nu vil jeg vise Barmhjertighed. Følg mig.

(gaaer.)

Drengen.

Suivez le grand capitaine.

(Franskmændene gaaer.)

Aldrig har jeg hørt saa fuld en Stemme komme fra saa tomt et Hjerte. Men det er et sandt Ordsprog: „Tomme Tønder buldre mest“. Bardolph og Nym havde ti Gange mere Mod end denne brølende Djævel af den gamle Komædie, som En hver kunde skjære Neglene paa med en Trædolk; og de ere begge hængte; og det vilde han ogsaa være, hvis han turde stjæle Noget med Driftighed. — Jeg maa blive hos Trosmændene ved Bagagen. Franskmændene kunde gjøre en god Fangst hos os, hvis de vidste, hvorledes det staaer til; for der er Ingen til at vogte den uden Drengene.

(gaaer.)

Femte Scene.

En anden Del af Valpladsen.

(Baabenlarm. Dauphin kommer ind med Orleans, Bourbon, Connetablen, Rambures o. fl.)

Connetablen.

O diable!

Orleans.

O seigneur! — le jour est perdu! tout est perdu!

Dauphin.

Mort de ma vie! Alting er ude! Alt!

Foragt og evig Skam skal haanlig sidde
paa vore Hjelme! — O mechante fortune! —
Løb iffe bort!

(fort Baabenlarm.)

Connetablen.

Hvad! alle vore Ræffer

er brudte.

Dauphin.

Uastvættelige Skjændsel!

Ha! lad os døe ved egen Haand! — Er det
de Stakler, som vi spillede Tarning om?

Orleans.

Er det den Konge, som vi sendte Bud til
om Løsepenge!

Bourbon.

Skjændsel! evig Skjændsel!
og Intet uden Skjændsel! — Lad os døe
med Gre! — Kom, endnu engang tilbage!
den, der ei følger nu Bourbon, lad ham
gaae hjem og holde som en lumpen Kobler
med Huen i sin Haand paa Kammerdøren,
imens en Træl ei bedre end min Hund
den fagreste iblandt hans Døttre skjænder.

Connetablen.

Uorden, som fordærved os, nu hjælp os!
lad hobevis os give Livet hen!

Orleans.

End er vi nok ilive her i Marken
til Engellstmanden i vor Sværm at knuse,
hvis kun der var en Tanke nu af Orden.

Bourbon.

Til Helved Orden! Ind i Trængslen! kom! —
fort Liv, — lang Skam: — det Valg det gjælder om!

(de gaae.)

Sjette Scene.

En anden Del af Balspladsen.

(Baabengny. Kong Henrik kommer med Gyeter og Krigsfolk.)

Kong Henrik.

Det gjorde vi som Karle, tappre Landsmænd;
men Alt er ikke gjort. Franskmændene staaer
endnu i Marken.

Gyeter.

Hertugen af York

formelder Ederes Majestæt sin Hilsen.

Kong Henrik.

Han lever, gode Færbroer? trende Gange
i denne Time har jeg seet ham falde
og trende Gange reise sig og fægte;
fra Hjelm til Spore var han lutter Blod.

Gyeter.

I den Dragt ligger han, den gjæve Stridsmand,
til Slettens Pryd; og ved hans blodige Side,
hans Eigemand i ærefulde Saar,
den ædle Jarl af Suffolt ligger med.
Først døde Suffolt; York, helt sønderflænget,
kom til ham, hvor han laa i Strømme Blod,
tog ham ved Skjægget, kysfed Vunderne,
som blodigt i hans Ansigt aabned sig;
han raabte høit: — „Løv, kjære Frænde Suffolt!
min Sjæl skal følge din paa Vej til Himlen;
bi, kjære Sjæl, paa min, og flyv saa sammen,
som i den herlige, vel stridte Kamp
vi holdt os sammen i vor Ridderfærd!“
Ved disse Ord kom jeg og trøstede ham;
han smilte til mig, rakte mig sin Haand
og med et sagte Tryk bad: „Kjære Herre,

formeld min Hilsen til min Herre Kongen."
Saa vendte han sig, slog om Suffolks Hals
sin saarede Arm og kysede hans Læber;
og viet til Døden, med sit Blod besegled
et skjönt afsluttet Venstabs Testament.

Det var saa skjönt og lifligt, at det tvang mig
til disse Taarer, som jeg vilde standse;
men jeg var ei saameget Mand, at jo
min Moders Sind kom op i mine Dine
og gav mig hen til Taarerne.

Kong Henrik.

Jeg badler

Jer ei; thi mens jeg hører det, jeg selv
maa tinge med de taagedunkle Dine;
thi ellers randt de med. —

(Baabenlarm.)

Men hør! hvad lyder
paany for Larm? — Fransmanden har forstærket
de spredte Folk; — saa lad hver Krigsmand nu
nedhugge sine Fanger! — giv Befaling! —

(de gaae.)

Syvende Scene.

En anden Del af Balpladsen.

(Baabenlarm. Fluellen og Gower komme ind.)

Fluellen.

At dræpe Drengene og Bagagen! det er udtryffeligt
imod al Krigsret; det er saa skjændelig en Pitspupestreg, hører
I vel, som kan stee i Verden. Paa Eders Samvittighed, er
det ikke sandt?

Gower.

Det er vist; der er ikke en Dreng bleven ilive; og det

er de feige Skurke, der flygtede fra Slaget, som har begaaet
det Myrderi: dertil har de brændt eller slåbt bort Alt, hvad
der var i Kongens Telt; derfor har Kongen ogsaa, som Ret
var, ladet hver Mand stjære Halsen over paa sin Fange.
O, det er en prægtig Konge!

Fluellen.

Ja, han er født i Monmouth, Captain Gower. Hvad
kalder I den By, hvor Alexander den Prede blev født?

Gower.

Alexander den Store.

Fluellen.

Ei, jeg peder Jer, er pred ikke stor? Den Prede, eller
den Store, eller den Mægtige eller den Vældige eller den Høi-
modige kommer Altsammen ud paa Et, undtagen at Talemaa-
den er lidt foranderlig.

Gower.

Alexander den Store blev nok født i Macedonien; hans
Fader hed Philip af Macedonien, saavidt jeg veed.

Fluellen.

Det var nok i Macedonien Alexander er født. Jeg
figer Jer, Kaptain, — hvis I vil see paa Verdenskortet, for-
sikker jeg Jer, at I vil finde, ved Sammenligning imellem
Macedonien og Monmouth, at pegges Peliggenhed, seer I,
er næsten ens. Der er en Flod i Macedonien, og der er
ligeledes ydermere en Flod i Monmouth; den i Monmouth
hedder Wye; men hvad Navn den anden Flod har, det har
jeg strevet i Glemmepogen; men det er et og det samme; det
er saa ligt, som mine Fingre er mine Fingre, og der er Lar-
i dem pegge to. Dersom I ret lægger Mærke til Alexanders
Levnet, saa kan Henrik af Monmouths Levnet temmelig vel
følge derpaa; thi der er Lignelser i alle Ting. Alexander
har, som Gud veed og I veed, i sit Raseri og sin Videnstabs

og sin Brede og sin Galde og sit onde Lune og sit Mishag og sin Forpittrelse, og dertil fordi han havde figet for dybt i Pægeret, i sin Druis og sin Harmes, seer I, dræbt sin bedste Ven Clitus.

Gower.

Deri ligner vor Konge ham da ikke; han har aldrig dræbt nogen af sine Venner.

Fluellen.

Det er ikke smukt gjort, seer I, at tage mig min Historie ud af Munden, førend den er prægt til Ende. Jeg taler plot i dens Vignelser og Sammenligninger. Ligesom Alexander dræbte sin Ven Clitus ved sit Dø og sit Pæger, saaledes har Henrik Monmouth, ved sin gode Forstand og rette Skjønsmhed portjaget den tykke Ridder med det store Bugpelte; — han var fuld af Løier og Spas og Skjelmerier og Puds; jeg har glemt hans Navn.

Gower.

Herr Johan Falstaff.

Fluellen.

Det er ham. Jeg siger Jer, der er født prave Mænd i Monmouth.

Gower.

Der kommer hans Høiher.

(Baabengny. Kong Henrik kommer ind med Warwick, Gloster, Exeter og Krigsfolk.)

Kong Henrik.

Jeg var ei vred, fra jeg kom hid til Franrig, før denne Stund. — Herold, tag en Trompet; rid hen til Rytterne paa Høien hist; hvis de vil slaaes, saa byd dem komme ned, hvis ikke, rømme Marten; Synet af dem er os imod; vil de ei heller dette,

saar vil vi komme strax til dem og seie
 dem væk, saar raast som Stene fra de gamle
 Asfyrers Stynger foer. Desuden vil
 vi hugge ned de Fanger, som vi har,
 og ingen Mand, der falder os i Hænde,
 skal finde Staausel. — Gaa, forkynd dem det.

(Montjoy kommer ind.)

Greter.

Der er Herolden fra de Francke, Herre.

Gloster.

Hans Blik er nu meer ydmygt, end det pleied.

Rong Henrik.

Hvad nu, Herold? hvad vil du? veed du ikke,
 at jeg har tilbudt disse mine Ben
 til Løsepenge? kommer du igjen
 om Løsepenge?

Montjoy.

Nei, min store Ronge.

Jeg kommer for at kræve gunstig Frihed,
 at vi maa vandre over denne Blodmark
 og tælle og begrave vore Døde
 og stille Ridderstab fra Menige;
 thi mange, af, af vore Brindsler ligge
 i Leiesvendes Blod nedsaankede,
 mens Bønder dyppe deres grove Lemmer
 i Fyrsteblood, og mangel saaret Ganger
 i Blod op over Hoven gaaer, og sparker
 med jernsfoet Hov vildt til sin døde Herre
 og dræber ham paany. O, store Ronge,
 forund os, at vi maa i Fred besee
 Balpladsen og begrave deres Lig.

Kong Henrik.

Jeg siger dig forsand, Herold, jeg veed
ei ret, om vi har seiret eller ei;
thi Eders Rytterskotte sees endnu
hen over Marken fare.

Montjoy.

J har seiret.

Kong Henrik.

Pris være Gud derfor og ei vor Kraft!
Hvad hedder denne Borg, der tæt herved?

Montjoy.

Den hedder Azincourt.

Kong Henrik.

Saa lad det hedde

Slaget ved Azincourt, som hjæmpet blev
paa Sankt Crispini Crispiani Dag!

Fluellen.

Eders Oldesader, høilovlig Ihukommelse, med Eders
Majestæts Tilladelse, og Eders Faders Farproder, Edvard,
den sorte Prinds af Wales, have, som jeg har læst i Krøni-
kerne, fægtet et meget prævnt Slag her i Frankrig.

Kong Henrik.

Ja, Fluellen, det gjorde de.

Fluellen.

Eders Majestæt har meget Ret; dersom Eders Majestæt
erindrer det, gjorde Walliserne god Tjeneste i en Have, hvor
der voxede Løg, og par Løg i deres Monmouthshuer; hvilket
Eders Majestæt veed er til denne Stund et ærefuldt Tegn i
Felten; og jeg troer, Eders Majestæt foragter ikke at pære
Løg paa Sankt Davids Dag.

Kong Henrik.

Jeg bærer det som Hæders Mindetegn;
 Jeg veed, jeg er Walliser, gode Landsmand.

Fluellen.

Alt det Band, der er i Bye, kan ikke vadske Eders
 Majestæts wallisfke Blod ud af Eders Krop, det kan jeg sige
 Jer; Gud velsigne det og bevare det, saalænge det behager
 Hans Naade, og Eders Majestæt tillige!

Kong Henrik.

Jeg takker dig, min gode Landsmand.

Fluellen.

Ved Jøssus! jeg er Eders Majestæts Landsmand; det
 umaa Enhver gjerne vide for mig; jeg vil være det pefjendt
 for hele Verden; jeg har ikke nødig at stamme mig ved Eders
 Majestæt, Gud være lovet, saalænge Eders Majestæt er en
 nærlig Mand.

Kong Henrik.

Gud lad mig stedse blive det! — Giv ham
 Herolder med paa Bei; bring mig nøiagtig
 Beretning om, hvormange der er faldet
 paa begge Sider. — Kald den Svend herhid.

(peger paa Williams. Montjoy gaaer med nogle af Følget.)

Greter.

Soldat, kom herhid til Kongen.

Kong Henrik.

Soldat, hvorfor bærer du den Handske paa din Hue?

Williams.

Med Eders Majestæts Tilladelse, det var et Pant fra
 En, som jeg skulde slaas med, hvis han er ilive.

Kong Henrik.

En Engelskmand?

Williams.

Med Eders Majestæts Tilladelse, det var en Slyngel, som kom og skvadronnerede for mig i Nat; og hvis han lever og nogensinde vover at kræve sin Handske, saa har jeg svoret at give ham et Dredest; eller hvis jeg seer min Handske paa hans Hue, (og han svor paa, saa sandt han var en Krigsmand, at han vilde bære den, hvis han var ilive) saa vil jeg slaae den af, saa det skal svie til ham.

Kong Henrik.

Hvad mener I, Captain Fluellen? er det Net, at denne Krigsmand holder sin Ed?

Fluellen.

Han er en Kryster og en Skurk, hvis han ikke gjør det, med Eders Majestæts Tilladelse; det siger jeg paa min Samvittighed.

Kong Henrik.

Men det kunde jo være, at hans Modstander er en Adelsmand af høi Rang, der slet ikke kan drages til Ansvar af en ringe Mand som ham.

Fluellen.

Om han var saa gammel Adelsmand som Djævelen og som Lucifer og Pelsepup selv, saa er det nødvendigt, seer Eders Naade, at han holder sin Ed. Hvis han pryder sin Ed, seer I vel, saa er hans Reputation saa arg en Skurk og en Pajads, som nogentid har traadt med sine sorte Sko paa Guds Grund og Jordbund; det siger jeg paa min Samvittighed.

Kong Henrik.

Saa hold dit Ord, Knøs, naar du træffer den Karl.

Williams.

Det skal jeg, Herre Konge, saa sandt jeg lever.

Kong Henrik.

Hvem tjener du under?

Williams.

Under Captain Gower, Eders Naade.

Fluellen.

Gower er en god Captain og har god Kundskab og Literatur i Krigsvæsenet.

Kong Henrik.

Kald ham hid til mig, Soldat.

Williams.

Det skal jeg, Herre.

(gaaer.)

Kong Henrik.

See der, Fluellen; bær du dette Pant for mig og sæt det paa din Hue. Da Alençon og jeg laa paa Jorden sammen, rev jeg denne Handske af hans Hjelms; hvis Nogen træffer den, saa er han en Ven af Alençon og en Fjende af vor Person; hvis du træffer paa saadan En, saa grib ham, saa fandt du er mig huld og tro.

Fluellen.

Eders Naade peviser mig saa stor Ære, som nogen Underfaat kan pejjære i sit Hjerte; jeg gad nok see den Mand, der kun har to Been, som vil finde sig fornærmet ved denne Handske; det er det Hele; men jeg gad gjerne see det engang, og maatte det være Guds naadige Pehag, at jeg maatte see det!

Kong Henrik.

Kjender du Gower?

Fluellen.

Han er min dyrepære Ven, med Eders Majestæts Tiladelse.

Kong Henrik.

Saa hør, søg ham op og bring ham til mit Telt.

Fluellen.

Jeg skal pringe ham.

Kong Henrik.

Farl Warwick og min Broder Gloster, gaa,
 følg Fluellen i Hælene; den Handske,
 jeg nylig gav ham som et Pant, indbringer
 ham muligviis et Drebast, isald
 den er Soldatens; efter Løfte skulde
 jeg selv den bære. Følg ham, Fætter Warwick;
 isald Soldaten slaaer ham, (og jeg tiltroer,
 den grove Karl, han holder nok sit Ord),
 saa kunde pludselig en Skade stee;
 thi Fluellen er tapper, veed jeg vist,
 og, naar han tirres, fænger han som Krudt,
 og hver en Haan gjengjælder han paa Stand;
 følg, og see til, at ingen Skade stee. —
 Gaa I med mig, Farbroder Greter.

(de gaae.)

Ottende Scene.

Udenfor Kong Henriks Telt.

(Gower og Williams komme ind.)

Williams.

Jeg indestaaer Jer for, Kaptain, det er for at slaae Jer
 til Ridder.

(Fluellen kommer ind.)

Fluellen.

Guds Willie og Behag stee, Kaptain! jeg peder Eder nu
 paa Diepliffet at komme til Kongen. I haver maastee mere
 Godt ivente, end I haver Kundskab at drømme om.

Williams.

Herre, kjender I den Handske?

Fluellen.

Kjende Handsken? jeg veed, at denne Handske er en Handske.

Williams.

Jeg kjenner den, og saaledes kræver jeg den tilbage.

(Slaaer ham.)

Fluellen.

Guds Blod! Det er saa forpistret en Forræder som Nogen i hele Verden eller i Frankrig eller i England!

Gower.

Hvad er det, du Skurk?

Williams.

Troer I, jeg vil være mennevoren?

Fluellen.

Tilfide, Kaptain Gower! jeg vil petale hans Forræderi med tørre Hug.

Williams.

Jeg er ingen Forræder.

Fluellen.

Det er Løgn i din Hals! — Jeg opfordrer Jer i hans Majestæts Navn, grip ham; det er en af Hertugen af Alençons Tilhængere.

(Warwick og Gloster komme ind.)

Warwick.

Hvad er det? hvad er det? hvad er paasærde?

Fluellen.

Herr Jarl af Warwick, her er, Gud være lovet, et høist forgiftigt Forræderi kommet for Dagen, seer I, saa godt som man kan ønske sig en smuk Sommerdag. Der kommer hans Majestæt.

(Kong Henrik og Greter komme ud af Teltet.)

Kong Henrik.

Hvad er det? hvad er paasærde?

Fluellen.

Min Herre Konge, her er en Ridning og en Forræder, seer I, som har slaaet den Handske af min Hue, som Eders Majestæt tog af Alençons Hjelm.

Williams.

Min Herre Konge, det var min Handske; her er Magen til den, og den, som jeg gav den til Bytte, lovede at bære den paa sin Hue; jeg lovede at slaae ham, hvis han gjorde det; nu traf jeg denne Mand med min Handske paa sin Hue, og saa holdt jeg mit Ord.

Fluellen.

Der kan Eders Majestæt høre, Eders Manddom i Vre, hvad det er for en skjændig, nederdrægtig, lumpen, luset Skjelm. Jeg haaper, Eders Majestæt vil pære mig Vidnespyrd og Borgen og Skudsmaal, at dette er Alençons Handske, som Eders Majestæt har givet mig, alt efter Eders Samvittighed.

Kong Henrik.

Soldat, giv Handsken hid; see her dens Mage; mig var det, som du lovede at slaae, og du har sagt mig mange bittere Haansord.

Fluellen.

Med Eders Majestæts Tilladelse, lad hans Hals pøde for det, hvis der er nogen Krigsret til i Verden.

Kong Henrik.

Svorledes kan du fyldestgjøre mig?

Williams.

Alle Fornærmelser, Eders Naade, komme fra Hjertet; men fra mit kom der aldrig Noget, der kunde fornærme Eders Majestæt.

Kong Henrik.

Men det er dog os selv, du har forhaanet.

Williams.

Eders Majestæt kom ikke i Eders egen Stikkelse, men forekom mig blot som en menig Mand; det kan Ratten bevidne med mig, saavelsom Eders Klæder og Eders ligefremme Maade; og hvad Eders Høihed maatte lide i denne Stikkelse, det beder jeg, at I vil skrive paa Eders egen Regning, ikke paa min; thi havde I været den, jeg antog Ier for, saa havde jeg ingen Brøde begaaet; derfor beder jeg Eders Høihed at tilgive mig.

Kong Henrik.

Nu Greter, fyld Handsken der med Kroner og giv ham den. — Behold du den, min Knøs, og bær den som et Hæderstegn paa Huen, til jeg den kræver. — Giv ham Kronerne. I, Hovedsmand, maa slutte Venstreb med ham.

Fluellen.

Bed denne Dag og dette Lys, den Karl har Mod nok i Pringen! — See, der har I en Rigskort, og jeg beder Ier, at I vil holde Ier porte fra Spektakler og Splid og Klammeri og Tvistigheder, og jeg kan forsikre Ier, det vil være bedst for Ier selv.

Williams.

Jeg vil ikke have Eders Penge.

Fluellen.

Det er af et godt Hjerte. Jeg siger Ier, de kan tjene Ier til at faae Eders Sko lappede; naa, hvorfor vil I være saa undseelig? Eders Sko er ikke af de bedste; det er en ægte Stilling, det kan jeg forsikre Ier; ellers vil jeg pytte Ier den.

(En engelsk Herold kommer ind.)

Kong Henrik.

Herold, er nu de Døde sammentalte?

Herolden.

Her har jeg Listen paa de slagne Franskmænd.

(overrækker et Papir.)

Kong Henrik.

Farbroder, hvilke Mænd af Rang er fangne?

Exeter.

Prinds Carl af Orleans, Kongens Brodersøn,

Herren af Bouciqualt, Johan af Bourbon;

af andre Herrer, Riddere, Baroner

og Væbnere vel fulde femtenhundred

foruden Menige.

Kong Henrik.

Og denne Liste

fortæller, at titusind Franskmænd ligge

paa Marken slagne; deriblandt af Prindsfer

og Bannerherrer hundred sex og tyve;

derhos af Riddere samt Adelsvende

og Edle ottetusind firehundred,

af hvilke først igaar femhundrede

fik Ridderslaget; blandt titusind altsaa,

som de har mistet, er kun sextenhundred

af Leiesvende, ellers lutter Prindsfer,

Baroner, Herrer, Riddersmænd og Svende

og andre Mænd af Adelsblod og Rang.

Blandt dem, der faldt af Adels herrer, nævnes:

Charles de la Bret, Frankrigs Storconnetable,

Jacques Chatillon, Storadmiral af Frankrig,

samt Herr Rambures, Buestyttehøvding,

Stormesteren af Frankrig, den holde

Herr Guischard Dauphin, samt Hertug Johan

af Mençon og Anton af Brabant,
 en Broder til Hertugen af Burgund,
 Edvard, Hertug af Bar; de gjæve Jarler
 Grandpré og Roussi, Fauconberg, Foix,
 Beaumont, Lestrale, Baudemont og Marle. —
 Det var et kongeligt Dødsbroderskab! —
 Og hvor er Listen over vore Døde?

(Herolden overrækker et andet Papir.)

Edvard, Hertug af York, Jarlen af Suffolk,
 Herr Richard Ketly, Bæbner David Gam;
 ei fleer fornemme Mænd; af andre Mænd
 kun fem og tyve! — Gud! her var din Arm,
 og ei os selv, men kun din Arm alene
 skal Alt tilskrives. Naar har, uden Krigslist,
 i aaben Kamp og ærligt Spil man seet
 saa stort og dog saa lidet Mandesalb
 paa hin og denne Side? — Gud, tag Vren!
 thi den er ene din.

Greter.

Vidunderligt!

Kong Henrik.

Kom, lad os gaae i Procession til Byen,
 og Dødsstraf skal forkyndes i vor Hær
 for hvem der praler og berøver Gud
 hans Pris; thi ham tilhører den alene!

Fluellen.

Er det ikke lovligt, med Eders Majestæts Tilladelse, at
 perette, hvormange der er dræpte?

Kong Henrik.

Det er det, Hovedsmand, naar vi kun ydmygt
 erkjende, det var Gud, der stred for os.

Fluellen.

Ja paa min Samvittighed! han hjalp os meget prøvt!

Kong Henrik.

Saa lad os nu hver hellig Stik fuldbringe!

Non nobis og Te Deum skal der synges,
de Faldne stedes Christeligt til Jorden.

Saa til Calais; derfra til Englands Jord
med bedre Held fra Frankrig Ingen foer.

(de gaae.)

Femte Act.

(Chorus kommer ind.)

Chorus.

Tillad mig for de Ubelæstes Skyld
at tyde Kroniken; dem, som har læst den,
om Overbærelse jeg ydmygt beder
med Tid og Tal og Sagens rette Gang,
som i sit store, sande Liv ei her
kan stilles frem. Nu bringe til Calais
vi Kongen. Tænk ham der; naar I har seet ham,
saa løft ham paa Indbildningskraftens Vinger
tværs over Havet. See, hvor Englands Ryst
omgjerder Strømmen med Mænd, Kvinder, Dreng,
hvis Jubelraab og Haandklap overdøve
selv Havets Brummen, der bereder Veien
foran ham som en kjæmpestor Herold.
Nu lad ham lande; see ham drage frem

høitideligt til London. Tanken har
 saa rast en Gang, at I kan see ham nu
 paa Blackheath, hvor ham Rigets Herrer bede,
 at lade bære foran sig sit Sværd,
 i Striden bøiet, og den bulede Hjelm
 igjennem Staden; men han afflaaer det,
 fri for alt daarligt Pral og indbildt Hovmod,
 og viser Seirens Tegn og Pragt og Pomp
 langt bort fra sig til Gud. Men nu betragt
 ved Tankens Bærsted og dens travle Smedie,
 hvor London gyder ud sin Borgerstrøm.
 I Fæsttog Borgemestren med hans Fæller,
 retsom det gamle Romas Senatorer
 med en Plebeiersværn i Hælene
 gaae ud at møde den feirsæle Cæsar;
 som om, — en kjær, skjøndt mindre Vignelse, —
 vor naaderige Dronnings Overhøvding
 kom nu fra Irland, — gid det snarligt stee, —
 og bragte paa sit Sværd Oprøret spiddet,
 hvor mange fra vor fredelige Stad
 gif da ei ud at byde ham Velkommen?
 Fleer og med større Grund modtoges Henrik. —
 Nu er han da i London; — Frankrigs Sammer
 opfordrer Englands Konge til at tøve
 endnu i Hjemmet, medens Keiseren
 for Frankrigs Skyld staaer frem at mægle Fred.
 Spring over hver Begivenhed, der hændtes,
 til Henrik atter kom til Franckerig.
 Derhen maa vi ham bringe; Mellemtiden
 har jeg her spillet og paamindet Jer,
 at den er nu forbi. — Taal vor Forkortning;

lad Eders Die følge nu paa Stand
med Tanken atter hen til Frankrigs Strand.

(gaaer.)

Første Scene.

Frankrig. En engelsk Bagtpost.

(Fluellen og Gower komme ind.)

Gower.

Ja, det har I Ret i; men hvorfor bærer i Eders Løg
idag? Sanct Davids Dag er jo forbi.

Fluellen.

Der er Anledninger og Marsfager, hvi og hvorfor i alle
Ting; jeg skal sige Jer det som en Ben, Kaptain Gower;
denne nederdrægtige, lurvede, lusede, pjaltede, proutende Penge,
Pistol, som I og I selv og hele Verden veed er ikke pedre end
en Karl, seer I, uden al Fortjeneste, han kommer til mig
igaar og pringer mig Salt og Brød, seer I, og pyder mig
at æde mit Løg; det var paa et Sted, hvor jeg ikke kunde
pyde Riv med ham; men jeg vil være saa dristig at pære den
paa min Hue, til jeg træffer ham igjen, og saa vil jeg sige
ham en Smule af mine Pegjæringer.

(Pistol kommer.)

Gower.

See, der kommer han brusende som en kalkunst Hane.

Fluellen.

Jeg pryder mig hverken om hans Prusen eller hans
kalkunste Haner. — Gud bevare Jer, Fændrif Pistol; I
skurvede, lusede Penge! Gud bevare Jer! —

Pistol.

Ha! er du Bedlam? Hund af en Trojaner!
er det din Lyft, at jeg skal Parcens Dødsbæd
samfolde? Bort! jeg væmmes ved den Løgstank!

Fluellen.

Jeg peder Jer af mit Hjerte, I skurvede, lusede Penge,
at I, paa min Begjæring og min Anmodning og mit For-
langende vil æde dette Løg, seer I; efterdi, seer I, I holder
ikke deraf, og Eders Tilspøieligheder og Appetit og Fordoielse
ikke stemmer dermed, seer I, derfor vil jeg pede Jer at æde det.

Pistol.

Ikke for Cadwallader og hans Geder.

Fluellen.

Der har I een Gød (slaaer ham). Vil I være saa god,
I skurvede Penge, at æde det?

Pistol.

Glendige Trojaner, du skal døe!

Fluellen.

I har ganste Ret, I skurvede Penge, naar det pehager
Gud. Imidlertid vil jeg pede Jer at leve og fortære Eders
Køst; see, der har I Sauce til; (slaaer ham igjen). I kaldte
mig igaar Pjergjunker; men idag vil jeg gjøre Jer til Junker
af Polen. Jeg peder Jer, pid! kan I gjøre Nar af Løg,
saa kan I vel ogsaa æde Løg.

Gower.

Lad det nu være nok, Kaptain; I har helt forknyttet
ham.

Fluellen.

Han skal æde et Stykke af mit Løg, siger jeg, eller jeg
panter hans Pandebrast i fire Dage. — Pid, jeg peder Jer;
det er godt for Eders friske Saar og Eders plobdige Hanekam.

Pistol.

Skal jeg bide?

Fluellen.

Sa visseelig, og uden al Tvivl og alt Spørgsmaal og
uden alle Tvetydigheder.

Pistol.

Ved dette Løg, jeg græsfeligt mig hævner;
jeg æder, ja jeg æder og jeg sværger.

Fluellen.

Wd! det peder jeg Jer; vil I have mere Sauce til
Eders Løg? der er ikke Løg nok til at sværge ved.

Pistol.

Lad hvile nu din Knippel! see, jeg æder.

Fluellen.

Belpesomme Jer, I lurvede Pengel, af Hjertens Grund;
Nei, jeg peder, kast ikke Noget bort; Skallen er god for Eders
pankede Hanefam. Naar I herefter faaer Leilighed til at see
Løg, saa vær saa god at gjøre Nar af dem; jeg siger ikke
mere.

Pistol.

Godt!

Fluellen.

Ja, Løg er godt. — See, der har I en Styver til at
faae Eders Pandepraff forpunden.

Pistol.

En Styver! mig!

Fluellen.

Ja, tilvisse og sandelig, I skal tage den; eller ogsaa
har jeg endnu et Løg i min Lomme, som I skal æde.

Pistol.

Jeg tager den, som Forstød paa min Hævn.

Fluellen.

Hvis jeg er Jer Noget skyldig, skal jeg petale det med
Pant; I skal være en Kjøbpranger og ikke faae Andet hos mig
end Pantekjøb. Gud være med Jer og bevare Jer og læge
Eders Pandepraff!

(gaaer.)

Pistol.

Derfor skal hele Helved røre sig!

Gower.

Nei, veed I hvad! I er en falst, feig Slynge! Vil I drive Gjæk med en gammel Skit, som har sin Oprindelse fra en hæderlig Anledning og bruges som et minderværdigt Hæderstegn om fordums Tapperhed, og I tør ikke i Gjerning staae ved eet af Eders Ord? Jeg har to eller tre Gange seet Jer stose denne Hædersmand. I troede, at, fordi han ikke kunde tale Engelsk som en Indfødt, kunde han heller ikke haandtere en engelsk Knippel; nu seer I, at I har taget feil; lad saa en wallisisk Tugtelse lære Jer en anstændig engelsk Opførsel herester. Farvel!

(gaaer.)

Pistol.

Vil Lykken spille Jesabel imod mig?

Min Dorthé, har jeg nylig hørt, er død paa Hospitalet af den franske Syge; saa der er det forbi med Gjensynsglæde.

Jeg ældes nu; af mine trætte Lemmer udbankes Wren. Jeg vil være Kobler og lidt af en letfingret Lommebuv.

Jeg stjæler mig til England, — for at stjæle.

Mit Hoved jeg beplastre vil og sige:

„De Strammer fik jeg i de franske Krige.“

(gaaer.)

Anden Scene.

Trotes i Champagne. Sal i den franske Konges Slot.

(Kong Henrik, Bedford, Gloster, Creter, Warwick, Westmoreland og flere Herrer, Kongen af Frankrig, Dronning Isabella, Prindsesse Catharina, Alice, Herrer og Damer, Hertugen af Burgund og hans Følge komme ind fra forskjellige Sider.)

Kong Henrik.

Fred med vort Møde; thi til Fred vi mødes! —
 Vor Broder, Frankrigs Konge, — I vor Søster,
 alt Held og Lykke! — Alt hvad godt kan ønskes,
 vor skønne, høie Frænte Catharina! —
 og som en Gren og Lem af Kongehuset,
 ved hvem det store Møde kom istand,
 vi hilser Eder, Hertug af Burgund; —
 I franske Prindsar, ædle Herrer, Hil Jer!

Kong Carl.

Det glæder os at see her Eders Ansigt,
 vor kongelige Broder; vær velkommen!
 I Englands Prindsar en og hver, velkommen!

Dronning Isabella.

Saa heldig vorde Frugten, høie Broder,
 af denne Glædesdag, det Venstabsmøde,
 som vi med Glæde nu seer Eders Dine,
 de Dine, som har hidtil baaret i sig
 mod franske Mænd, der mødte deres Blik,
 Dødsfugler, dræbende som Basiliskens;
 vi haabe trygt, at disse Blikkes Gift
 sin Kraft har mistet, og at denne Dag
 vil stifte Riv og Tvedragt om til Venstab.

Kong Henrik.

Vi møde for dertil at sige Amen.

Dronning Isabelle.

Jeg hilser Eder, Englands Prindsers alle.

Burgund.

Med lige Huldskab hylder jeg Jer begge,

I Frankerigs og Englands store Konger! —

Alt jeg har virket efter bedste Skjøn,

af al min Flid og Evne for at bringe

Eders høiføngelige Majestæter

til dette Mæglingsthing og Kongemøde,

kan begge Eders Høiheder bevidne.

Da nu mit Hverv saavidt har været heldigt,

at Ansigt her til Ansigt, Kongesie

mod Die I har hilset paa hinanden,

saa lad det ikke være mig til Ugunst,

om jeg for dette Kongemøde spørger:

hvad Anstød eller Hindring er der for,

at den lemlæste, den nøgne Fred,

Freuden, den dyrebare Fostermoder

for Kunster, Rigdom, glædelige Fødsler,

ei skal i denne Jordens bedste Have,

det rige Frankrig, løfte huldt sit Afsyn?

Alf, alt forlænge sthyede den fra Frankrig;

dets Agres Frugter ligge hen i Dynger;

dets Vinstok, Hjertets glade Bedertvæger,

døer ubeskaaren; dets jevntsatte Hækker,

lig Fanger vilbt med Haar og Skæg bevogne,

udstyre Bildstus! i dets Bratmark fæste

Skarntyde, Klinte, Heire deres Rødder,

imens Plovjernet rustet op, som skulde

sligt Ukrud rydde ud; den jevne Bang,

som før bar spraglede Primler, Pimpineller

og Kløver, savner Leen, og forsømt,

i hyppig Lædhed svanger, føder den
 kun stygge Skræpper, hvassse Lidsler, Burrer
 Stærthyder, og den mister Gavn og Skønhed;
 og som nu Vingaard, Brakmark, Eng og Hække
 forvildes uden Røgt og uden Pleie,
 saa vore Huse; vi og vore Børn
 har glemt nu eller saaer ei Tid at lære
 den Kundskab, som vort Land vel kunde smykke,
 men voyer op som Vilde, — som det gaaer
 med Krigsmænd, der kun Tanke har for Blod, —
 til Banden, bister Mine, sjuftet Dragt, —
 og Alt, hvad mod Naturens Orden synes.
 For nu at bringe det til fordums Stik,
 er her I samled', og jeg beder om
 at vide Grunden, hvi den blide Fred
 ei kunde jage disse Trængsler bort
 og os velsigne med sin fordums Gave.

Kong Henrik.

Om, Hertug af Burgund, I onsker Freden,
 hvis Gavn nu giver alt det Onde Bægt,
 som I har nævnt, saa maa I købe den
 med fuld Bevilling af hver billig Fordring.
 Vor Paastand hel og i hvert særskilt Punkt
 har I jo, kort optegnet, selv ihænde.

Burgund.

Kongen har hørt det; men han har endnu
 ei givet Svar.

Kong Henrik.

Nu vel! paa dette Svar
 beroer den Fred, hvortil saa stærkt I stynder.

Kong Carl.

Med flygtigt Blik har vi kun gennemseet

Artifflerne. Behager Eders Naade
at vælge nogle her af Eders Raad
til end engang med os i bedste Mag
at overveie dem, saa vil vi strax
meddele Svar og endelig Bæsteb.

Kong Henrik.

Det vil vi, Broder. — Farbroer Exeter, —
min Broder Clarence — og min Broder Gloster,
Warwick og Huntingdon, — gaae I med Kongen
og tag vor Fuldmagt med til at stadfæste
tilføie, ændre, alt som Eders Visdom
maa finde tjenligst for vor Værbighed,
hvert Punkt i eller udenfor vor Fordring,
og vi samtykke. Gaaer vor høie Søster
med Kongen, eller bliver I hos os?

Dronning Isabelle.

Min kongelige Broder, jeg gaaer med;
en Kvindes Stemme gjør maaskee sin Nytte,
naar Rættens Krav fastholdes altfor strengt.

Kong Henrik.

Saa lad vor Frænte, Catharina, blive;
hun er vor Hovedfordring og staaer forrest
blandt vore Fredsbetingelser.

Dronning Isabelle.

Hun blive.

(Alle gaae undtagen Kong Henrik, Catharina og Alice.)

Kong Henrik.

O, Skønne, allerffjønneste Cathrine!
jeg beder, lær en Krigsmand Ord, som kan
til Jomfruøren finde Veie og tale
hans Elstovs Sag for hendes ømme Hjerter.

Catharina.

Eders Majestæt 'ave mig til Bedste; jeg ikke kan tale
Eders Engelske.

Kong Henrik.

O, skønne Catharina! hvis I vil elske mig rigtigt med
Eders franske Hjerter, vil jeg glæde mig ved at høre Jer sige
det paa Eders forfættede engelske Maal. Kan I elske mig,
som jeg er, Catharine?

Catharina.

Jeg ikke forstaae hvad er: „som jeg er.“

Kong Henrik.

En Engel er, som du er, Catharine, og du er, som
Englene ere.

Catharina (til Alice).

Que dit il? que je suis semblable aux anges?

Alice.

Oui, vraiment, sauf votre grace, ainsi il dit.

Kong Henrik.

Det sagde jeg, dyrebare Catharine, og jeg behøver ikke
at røbe ved at sige det igjen.

Catharina.

O bon Dieu! les langues des hommes sont plei-
nes des tromperies.

Kong Henrik (til Alice).

Hvad siger hun, skønne Frøken? At Mændenes Tunger
er fulde af Bedrageri?

Alice.

Oui; at Tungerne af de Mænd være fuld af Bedra-
geri; det er, Prindsessen siger.

Kong Henrik.

Prindsessen taler bedst Engelsk af de To. — Paa mit
Ord, Catharine, min Veien er saadan, at du kan forstaae

den. — Det glæder mig, at du ikke forstaaer bedre Engelse; thi gjorde du det, saa vilde du finde saa jevn en Konge i mig, at du vilde troe, jeg havde solgt min Bondegaard for at kjøbe min Krone. — Jeg forstaaer mig ikke paa de fine Elfskovstalemaader, men kan blot sige ligefrem: jeg elsker dig, og hvis du driver mig videre end at sige: „Gjør I det oprigtigt?“ saa er jeg færdig med min Veilen. Svar mig derpaa! ja gjør det! saa give vi hinanden Haanden, og saa er det klappet og klart.

Catharina.

Sauf votre honneur, mig forstaae godt.

Kong Henrik.

Min Tro, hvis I vilde have mig til at gjøre Vers eller danse for Eders Styld, Cathrine, saa var det ude med mig; hvad det første angaaer, forstaaer jeg mig hverken paa Rim eller Versemaal, og hvad det andet angaaer, saa har jeg ikke min Styrke i at maale Takten, skjøndt jeg ellers nogenlunde kan maale mig i Styrke med de Fleste. Hvis jeg kunde vinde en Jomfru ved at springe Busk eller ved at svinge mig i Sadlen med fuld Rustning paa, saa skulde jeg, om I vil undstykke min Prælen, i en Fart springe i Brudefæng. Eller kom det an paa en Nævekamp for min Elskede eller at tumle min Hest til hendes Øre, saa kunde jeg slaae til som en Slagter og sidde fast som en Morten Abekat, der aldrig falder af; men ved Gud, Cathrine, jeg kan ikke sætte Bededags Ansigter op eller gispe min Beltalenhed frem og forstaaer mig ikke paa kunstige Forsikfringer, men kun paa ligefremme Eder, som jeg aldrig bruger, uden Nøden driver mig, og aldrig bryder, om ogsaa Nøden driver mig. Kan du elste en Karl af den Natur, Cathrine, hvis Ansigt ikke er værd at blive solbrændt, og som aldrig seer i sit Speil af Kjærlighed til Noget, som han faaer at see der, saa lad dit

Die selv lave ham til efter din Smag. Jeg taler med dig som en ligefrem Krigsmand; kan du elste mig saaledes, saa tag mig; hvis ikke, saa, — hvis jeg siger dig, at jeg døer, er det sandt nok; men af Kjærlighed, — nei ved Gud! — og dog elsker jeg dig hjertelig. Og for Alting, kjære Cathrine, tag en Mand, der er jevn og trofast uden Politur; han er nødt til at lade dig vedersfares din Ret, fordi han ikke har Gave til at beile andensteds; disse Fyre, hvis Betsalighed der ingen Ende er paa, som kan rime sig ind i Kvindernes Gunst, de pleie altid at raisonnere sig ud igjen. Ha! en Taler er kun en Sladderhank, et Rim er kun et Virumlarum; et velskabt Ben bliver tyndt, en lige Ryg bliver krum, et stort Skjæg bliver graat, et krollet Hoved bliver skaldet, et smukt Ansigt visner, et fuldt Die bliver hult; men et ærligt Hjerte, Cathrine, det er Sol og Maane; nei hellere Solen og ikke Maanen; thi det stinner klart og omstiftes aldrig, men bliver trofast i sin Bane. Vil du have saadan En, saa tag mig; tag mig, tag en Krigsmand, tag en Konge; og hvad siger du saa til min Kjærlighed? tal, du Søde, og tal sødt, jeg beder dig.

Catharina.

Er det muligt, at jeg skulde elste den Fjende af Frankrig?

Kong Henrik.

Nei, det er ikke muligt, at du kan elste Frankrigs Fjende, Cathrine; men hvis du kunde elste mig, saa elskede du Frankrigs Ben; thi jeg elsker Frankrig saa høit, at jeg ikke vil slippe en eneste fransk Landsby; det skal altsammen være mit; men naar Frankrig er mit, og jeg er din, saa er Frankrig dit, og du er min.

Catharina.

Jeg ikke forstaae det.

Rong Henrik.

Ikke, Cathrine? saa vil jeg sige dig det paa Fransk, som jeg veed, vil hænge paa min Tunge som en nygift Kone om sin Mand's Hals, saa hun neppe er til at ryste af. — **Quand j'ai la possession de France, et quand vous avez la possession de moi,** — (lad mig see, hvad kommer saa? Sankt Dionysius staa mig bi!) — **donc vôtre est France, et vous êtes mienne.** Det er ligesaa let for mig, Cathrine, at erobre hele Kongeriget, som at tale saameget Fransk til. Paa Fransk formaaer jeg dig ikke til Noget, uden til at lee ad mig.

Catharina.

Sauf votre honneur, le Français, que vous parlez, est meilleur que l'Anglais, que je parle.

Rong Henrik.

Nei, min Tro er det ikke, Cathrine; du taler mit Sprog og jeg dit saa rigtig forfærdt, at det nødvendigtvis maa komme ud paa eet. Men, Cathrine, forstaaer du saameget Engelsk? kan du elske mig?

Catharina.

Jeg ikke veed at sige det.

Rong Henrik.

Kan nogen af dine Nærmeste sige det, Cathrine? jeg vil spørge dem. Hør, jeg veed jo, at du elsker mig, og iasten, naar du kommer ind i dit Værelse, vil du udspørge Frøkenen her om mig, og jeg veed nok, Cathrine, at du vil ned sætte for hende det hos mig, som du elsker af Hjertens Grund; men, kjære Cathrine, spot mig med Maade, saa meget mere, min hulde Prindsesse, som jeg elsker dig over al Maade. Hvis du nogensinde bliver min, Cathrine, og jeg har en saliggjørende Tro i mit Hjerte, at du bliver det, saa er det i Krigens Terningspil, jeg har vundet dig, og derfor maa du

nødvendigt bringe dygtige Krigsmænd til Verden. Mon ikke du og jeg, saadan imellem Sankt Dionysii og Sankt Georgs Dag stulde kunne faae en Dreng istand, halv fransk og halv Engelsk, som vil gaae til Konstantinopel og ruste Tyrken i Skjaget? mon ikke? Hvad siger du, min fagre Lillie?

Catharina.

Jeg ikke veed.

Kong Henrik.

Nei, vide det kan du først med Tiden; men love det kan du nu; lov blot nu, Cathrine, at du vil gjøre dit for din franske Del af saadan en Dreng, og for min engelske Del giver jeg mit Ord som Konge og som Ungkarl. Hvad svarer du, *la plus belle Catharina du monde*, *mon très chère et très divin deesse*?

Catharina.

Eders majestè 'ave fausse Fransk nok til at bedrage den mest sage demoiselle, som er en France.

Kong Henrik.

Nu, Skam faae mit falske Fransk! Paa min Tre, paa ægte Engelsk, jeg elsker dig Cathrine! Jeg tør ikke sværge ved den samme Tre, at du elsker mig, og dog begynder mit Blod at smigre mig med, at du gjør det, uagtet mit stakkels Ansigt ikke er meget indtagende. Naa, Pofker tage min Faders Ergjerrighed! han havde Vorgerfrig i Tanterne, dengang han avlede mig; derfor kom jeg til Verden med et bistert Bore, med et Fjernansigt, saa jeg skræmmer Damerne, naar jeg kommer i Friersko. Men tro mig, Cathrine, jo ældre jeg bliver, desto bedre vil du synes om mig; det er min Trøst, at Alderdommen, som er saa daarlig en Bevarer af Skønheden, kan ikke gjøre mere Skade paa mit Ansigt; tager du mig, saa tager du mig i min værste Skikkelse, og finder du dig i mig,

faa vil du finde dig bedre og bedre i mig. Og derfor sig mig, skønneste Cathrine, vil du have mig? Læg din Somfrurødme tilside; tilstaa dit Hjertes Tanker med en Keiserindes Blik; tag mig i Haanden og sig: „Henrik af England, jeg er din!“ og aldrig saasnart skal du have lykfsaliggjort mit Dre med dette Ord, før jeg vil sige dig høit: England er dit, Irland er dit, Frankrig er dit, og Henrik Plantagenet er din, og om han, — jeg siger det ligesom hans Dine, — om han ikke er Mand for at maale sig med den bedste Konge, skal du dog faae at see, at han er Konge over mangen en dygtig Mand. — Giv mig nu dit Svar i brudt Musik; thi din Røst er Musik og dit Engelske bryder du paa; derfor du Dronning over alle Dronninger, Catharina, lad dit Hjerte bryde ud paa brudt Engelsk; vil du have mig?

Catharina.

Det er, alt som det behager le roi, mon père.

Kong Henrik.

O, det vil behage ham, Cathrine; det skal behage ham, Cathrine!

Catharina.

Saa det skal ogsaa mig behage.

Kong Henrik.

Derpaa vil jeg kysse din Haand og kalde dig min Dronning.

Catharina.

Laissez, mon seigneur, laissez, laissez! ma foi, je ne veux point, que vous abbaissiez votre grandeur en baisant la main de votre indigne servante; excusez moi, je vous supplie, mon très puissant seigneur.

Kong Henrik.

Saa vil jeg kysse dine Læber, Cathrine.

Catharina.

Ce n'est pas la coutume de France de baiser les dames et demoiselles avant leur nœces.

Kong Henrik.

Froken Fortolkerinde, hvad siger hun?

Alice.

At det ikke være Skik pour les dames i Frankrig, — jeg veed ikke, hvad er baiser paa Engelsk.

Kong Henrik.

Kysse.

Alice.

Eders Majestæt entend bedre que moi.

Kong Henrik.

Er det ikke Skik for Pigerne i Frankrig at kysse førend de er giste? er det det, hun siger?

Alice.

Oui, vraiment.

Kong Henrik.

O, Cathrine! smaalige Skikke boie sig underdanigt for store Konger. Søde Cathrine, du og jeg kan ikke spærres inde af saa svag en Skranke som et Lands Skik; det er os, der skabe Sædvanerne, Cathrine, og den Frihed, der følger med vor Stilling, stopper Munden paa alle Haarkløvere, som jeg vil gjøre ved din, fordi den vil holde paa dit Lands pæne Manerer og nægte mig et Kys. Derfor taalmodig og søielig! (han kysser hende). — Du har Troldomskraft i dine Læber, Cathrine; der er mere Bøstalenhed i deres Sødme end i alle Tunger i det franske Raad, og de vilde lettere overtale Henrik af England end et Bønnskrift af samtlige Monarker. — Der kommer din Fader.

(Kong Carl kommer ind med Burgund, Bedford, Gloster, Greyer, Westmoreland og flere franske og engelske Herrer).

Burgund.

Gud bevare Eders Majestæt! Min kongelige Frænde!
 I lærer I vor Prindsesse Engelft?

Kong Henrik.

Jeg vilde have hende til at lære, min vakkre Frænde,
 I hvor høit jeg elsker hende, og det er godt Engelft.

Burgund.

Er hun lærenem?

Kong Henrik.

Bort Sprog er raat, Fætter, og mit Bæsen er ikke
 blidt; da jeg altsaa hverken er udrustet med Hjertets eller
 Stemmens Smigrekunst, kan jeg ikke mane Kjærlighedens
 Mand saaledes op i hende, at den vil vise sig i sin sande
 Skikkelse.

Burgund.

Undstyld min frie Skjæmt, naar jeg svarer Jer derpaa.
 Vil I mane i hende, maa det stee i en Cirkel, og vil I mane
 Kjærligheden op i hende i sin sande Skikkelse, saa maa den jo
 vise sig nogen og blind. Hvor kan I bebreide hende, at hun
 som en Pige, der endnu rødmer i Blufærdighedens jomfruelige
 Purpurskjer, ikke vil see en nogen, blind Knøs opmanet for
 sine Dine? Det var haarde Vilkaar, Eders Naade, for en
 ung Pige at samtykke i.

Kong Henrik.

De luffer dog Dinene og giver efter, naar Kjærligheden
 er blind og paatrængende.

Burgund.

Saa er de undstyldte, Eders Naade, naar de ikke kan
 see, hvad de gjøre.

Kong Henrik.

Nu, min kjære Herre, saa lær Eders Frænde at sam-
 tykke i at luffe Dinene.

Burgund.

Jeg vil lufte Dinene, mens hun samtykker, Eders Høi-
hed, hvis I vil lære hende at forstaae min Mening; thi
Piger, som er holdt i Sommerveir og Varme, er blinde
ligesom Fluerne i September, skjøndt de har deres Dine; og
saa lade de sig haandtere, som før ikke taalte, at man saa
paa dem.

Kong Henrik.

Hvoraf Moralen er, at jeg maa sætte mit Haab til
Tiden og en varm Sommer; og saa skal jeg fange Fluen,
Eders Frænke, tilsidst, og hun skal ogsaa være blind.

Burgund.

Som Kjærligheden er, før den elsker, naadige Herre.

Kong Henrik.

Det er sandt, at Nogle af Jer kan takke Kjærligheden
for min Blindhed, der ikke seer mangan fransk Stad for en
smuk fransk Jomfru, der staaer i Veien for mig.

Kong Carl.

Jo, Eders Høi-
hed, I seer dem i Risselbillede, Stæderne
forvandlede til en Jomfru; thi de ere alle omgjordede med
jomfruelige Ringmure, i hvilke Krigen end aldrig er trængt ind.

Kong Henrik.

Skal Cathrine være min Hustru?

Kong Carl.

Hvis Eder saa lyfter.

Kong Henrik.

Jeg er tilfreds; naar blot de jomfruelige Stæder, I
taler om, maa gaae med som Følge, saa skal den Pige, som
stod i Veien for mit Dnske, vise mig Vei til min Billie.

Kong Carl.

Vi have samtykket i alle billige Vilkaar.

Kong Henrik.

Er det saa, I Herrer af England?

Westmoreland.

Saa, Kongen har bevilget hver Artikel;
sin Datter først, dernæst det Dvrige,
saaledes som vi fordred det bestemt.

Exeter.

Kun dette har han end ei underskrevet,
hvor Eders Majestæt gjør denne Paastand:

„at Kongen af Frankrig, saa ofte som han i nogen
Anledning skriver Eder til om nogen Begjæring, skal han
nævne Eders Høihed paa denne Maade og med dette Til-
læg paa Franskt: — Notre très cher fils Henry, roi
d'Angleterre, héritier de France, — og paa Latin:
Præclarissimus filius noster Henricus, rex Angliæ et
heres Franciæ.“

Kong Carl.

Ei heller det har jeg saaledes nægtet,
at jeg jo søier mig, hvis I det ønsker.

Kong Henrik.

Saa beder jeg som Ven og trofast Broder,
lad dette Ene følge med det Andet,
og derpaa giv mig Eders Datters Haand.

Kong Carl.

Tag hende, gjæve Søn, og væk mig Afkom
af hendes Blod, at disse fjendste Riger,
England og Frankrig, hvis Ryster blegne
af Avind ved at see hinandens Lykke,
maa ende deres Fjendskab, og at denne
vor dyre Pagt maa plante Nabosind
og Christenenighed i deres Hjerter;

og aldrig meer i Sværdes vilde Møde
skal England og det skjønn Frankrig bløde!

Alle.

Amen!

Kong Henrik.

Nu Catharina, vær velkommen;
og værer Vidne, hver som er tilstede,
at her jeg kysker hende som min Dronning.

Dronning Isabelle.

Gud, Egtepagtens bedste Stifter, smelte
til Et nu Eders Hjerter, Eders Riger!
Som Mand og Hustru, to, dog Et i Elskov,
saa være Eders Riger sammen viede;
ei onde Tunger, ei Skinsygens Gift,
der tidt en hellig Egtefæng forstyrre,
sig trænge mellem disse Rigers Pagt
og stille det, som er eet Legem kun;
og Franskmænd, Engelskmænd skal enigt sammen
som Brødre leve! — Gud, hør os!

Alle.

Amen!

Kong Henrik.

Bered saa Bryllupsfærd! — Paa samme Dag
I Hertug af Burgund, og Frankrigs Herrer
vil os med Eders Ed bekræfte Pagten.
Da skal vi to, Cathrine, bytte Ed;
gid den maa holdes, os til Held og Fred!

(Alle gaae.)

Chorus (kommer ind).

Saa vidt med sløv og ubehændig Pen
kom Digteren, af Sagnet's Bægt nedtrykket;
trang Plads fik i hans Digt de store Mænd,
og deres Helteliv blev sønderstykket.
Kort var, men stolt hans Glands, den Englands Sol:
af Lykken fik han Seierssværdets Gave;
dermed han vandt sin Søn en Kongestol
til Arvelod i Verdens bedste Have.
Henrik den sjette blev hans Eftermand,
med Frankrigs, Englands Kroner paa sin Bugge;
men altfor mange raaded for hans Land;
Frankrig gik tabt, og England maatte sukke;
Det har vor Kunst jo her saa tidt fremstillet;
see derfor og med Gunst paa dette Billeb.

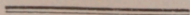
(gaaer.)

Anmærkninger.

- S. 24. „Islandske Hund!“ — Englænderne drev i den Tid Fiskeri paa Norge og Island og førte vel oftere saadanne Hunde hjem med.
- 25. „Barbasen“. — Navn paa en af de mange onde Aander, som Dæmlebesværgerne opregnede. Sml. Anmærkn. til Kong Lear.
- 26. „i Slægt med Kressida“. — 3: en Skjæde; Hentydning til Skuespillet Troilus og Kressida. Om Pistols Sprog i det Hele s. Henrik den 4de.
- 36. „i Arthurs Skjød“. — Madam Rast forveksler Abraham med Arthur, som var Helten i mangfoldige Gadeviser.
- 38. „Holdfast, det er den rette Hund“. — Hentydning til et Ordsprog.
- 52. „Af min Nation? Hvem taler om min Nation?“ — Den hidtige Irælænder, som er vant til at see sin Nationalitet blive temmelig ugunstig bedømt i England, farer op, saasnart Ordet nævnes, og troer, at man har i sinde at fornærme ham.
- 58. „vore Boder“, — der tænkes paa, at Englands Kongehus og Adels nedstammede fra de franske Normanner.
- 63. „figo for dit Vensteb!“ — figo var et Tegn, man gjorde med Haanden, idet man bragte Tommesfingeren

ind imellem Pege- og Mellemfingeren; det brugtes af Spanierne, (der rimeligvis havde lært det af Romerne), som den yderste Forhaanelse.

- S. 93. „Hver Rytter som en Husestige“, — man brugte ofte til Husestager Figurer af harnistklædte Mænd, der holdt Huse i Hænderne.
- 95. „Sankt Crispian's Dag“. — d. 25 October stod Slaget ved Azincourt.
- 121. „Vor naadige Dronnings Overhøvding“. — Greven af Essex, der paa den Tid, da dette Stykke blev opført, var sendt til Irland for at kue et Oprør.
- — Keiseren. — Keiser Sigismund tilbød sin Mægling.
- 123 „Cadwalladers Gleder“. — I de wallisiske Bjerge holdtes der Glederjorder, og det engelske Folke-drilleri brugte derfor Glederbut som Ogenavn for Walliserne. Cadwallader var en af Walliserne's nationale Helte.
- 134. „til Konstantinopel“. — Ved en Anafronisme lader Forf. Konstantinopel allerede dengang være i Tyrkernes Magt.

Kong Henrik den Sjette.

Første Del.

Personer.

Henrik den Sjette, Konge af England.
 Hertugen af Gloster, Kongens Farbroder, Rigsforstander.
 Hertugen af Bedford, Kongens Farbroder, Regent i Frankrig.
 Thomas Beaufort, Hertug af Exeter, } Farbrødre til Henrik den
 Henrik Beaufort, Biskop af Winchester, } Femte.
 Johan Beaufort, Greve af Somerset,
 Richard Plantagenet, siden Hertug af York.
 Jarlen af Warwick.
 Jarlen af Salisbury.
 Jarlen af Suffolk.
 Talbot, siden Jarl af Shrewsbury.
 Johan Talbot, hans Søn.
 Edmund Mortimer, Jarl af March.
 Mortimers Fangevogtere.
 En Lovkyndig.
 Herr Johan Fastolfe.
 Herr William Lucy.
 Herr William Glauddale.
 Herr Thomas Gargrave.
 Woodville, Kommandant i Tower.
 Borgemeesteren i London.
 Vernon, Tilhænger af den hvide Rose, eller Yorks Parti.
 Basket, Tilhænger af den røde Rose, eller Lancasters Parti.
 Carl, Dauphin og siden Konge af Frankrig.
 Reignier, Hertug af Anjou, med Titel af Konge af Neapel.
 Hertugen af Burgund.
 Hertugen af Alençon.
 Bastarden af Orleans.
 Statholderen af Paris.
 Bøssemeesteren i Orleans.
 Hans Søn.
 Anføreren for den franske Krigsmagt i Bordeaux.
 En fransk Sergeant.
 En Portner.
 En gammel Hyrde, Fader til Johanne d'Arc.
 Margrethe, Hertug Reigniers Datter.
 Grevinden af Auvergne.
 Johanne d'Arc, kaldet Jomfruen.
 Ander, der aabenbare sig for Jomfruen, Adels herrer, Vagt i Tower,
 Hovedsmænd, Krigsfolk, Sendebud, Følge paa engelsk og fransk
 Side.

Skuepladsen er dels i England, dels i Frankrig.

Første Act.

Første Scene.

Westminster Abbedi.

(Sørgemusik. Kong Henrik den Femtes Lig sees paa Paradeseng, omgivet af Hertugerne af Bedford, Gloster og Exeter, Jarlen af Warwick, Bispen af Winchester, Herolde o. Fl.)

Bedford.

Klæd Himmelen i Sort! vig, Dag, for Natten!
Kommer, Skjæbnebude for Tid og Riger!
Sving høit paa Himlen Eders Straalehaaler
og pidst med dem de onde Oprørsstjerner,
der stemte sammen til Kong Henriks Død,
Henrik, for herlig til at leve længe!
England har aldrig tabt saa god en Konge.

Gloster.

England har aldrig havt før ham en Konge.
Han havde Kraft og Evne til at herske;
hans svungne Slagsværd blindede med sin Glands;
hans Arme rakte vidt som Dragens Binger;
hans Dæ, gnistrende af Bredeisild,
slog og forblindede hans Fjender meer
end Middagssolens Brand i deres Ansigt.
Hvad siger jeg? hans Daad gaaer over Ordet;
Han løftede aldrig Haanden uden Seir.

Greter.

I Sort vi sørge; hvorfor ei i Blod?
 Henrik er død; han lever aldrig op.
 Vi vogte paa Ligkisten her af Træ,
 og med vort høitidsfulde Hædersfølge
 forherlige vi Dødens Skjændselsseir
 lig Fanger bundne til Triumfens Vogn.
 Er det de onde Stjerner, vi skal bande?
 hvad eller skal vi troe, de snilde Franskmænd
 som Trolldmænd og Besværgere har voldt
 ved Galdrefang hans Død, for hvem de frygted?

Winchester.

Han var en Konge, høit af Kongers Konge
 velsignet; ikke Dommens Rædselsdag
 saa stræffelig vil være for de Franske
 som Synet var af ham. Hærskarers Herre
 stred han i Kampen for, og Kirkens Vønner
 har vundet ham saa stort et Held.

Gloster.

Hvad? Kirken?

Hvor er den? Havde Klerker ikke bedet,
 saa var vel ei saa brat hans Livstraad bristet.
 Ser huer kun en Kvindefarl til Fyrste,
 hvem I kan ave som en Pebbling.

Winchester.

Gloster,

hvad end os huer, — du er Rigsforstander,
 og Land og Fyrste har du Lyft at styre.
 Din Liv er stolt, og holder dig i Aave
 langt meer, end Gud og fromme Klerker mægte.

Gloster.

Nævn ikke Fromhed; thi du elsker Rjødets,

og hele Aaret gaaer du ei i Kirken,
undtagen for at bede mod din Fjende.

Bedford.

Hold op med denne Riv; styr Eders Sind!
Lad os gaae op til Altret! — frem, Herolder! —
I Gulbets Sted vi offre vore Vaaben;
Henrik er død; nu baade Vaaben lidet.
Bent, Efterslægt, usæle Sammeraar,
hvor Børn maa die Modervæls Graad,
og England ammer kun med salte Taarer,
mens Kvinder levnes kun til Sorgesølge.
Henrik den Femte! paa din Aand jeg kalder:
Velsign vort Land! frels det fra Borgerseide!
Kæmp mod de fjendste Stjerner Magt paa Himlen!
din Aand vil tindre som en bedre Stjerne
end Julius Cæsars eller end den lyse —

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

Hil være Jer, I ædle Herrer alle!
Jeg bringer onde Tidender fra Frankrig
om Tab og Mandefald og Nederlag:
Rouen, Paris, Rheims, Orleans, Champagne,
Guyser, Poitiers, Guienne, — har vi mistet.

Bedford.

Hvad siger du, her ved Kong Henriks Lig?
Hys! hvis han hører disse Stæders Tab,
saa sprænger han Blykisten og staaer op.

Gloster.

Paris er tabt? Rouen er overgivet?
Hvis Henrik kunde vækkes fra de Døde,
ved dette Bud opgav han atter Aanden.

Greter.

Hvad voldte Tabet? hvilket Ridingsværk?

Budet.

Ei Ridingsværk, men Mangel kun paa Folt
og Penge. I vor Hær der mumles om,
at her I gaae i Tvedragt hver sin Dei,
og at, mens Slag paa Valen burde kæmpes,
I lides om, hvem der skal føre Hæren.
En er for Nølefrig med liden Udgift;
En onster dristig Flugt, men savner Binger;
en Tredie troer, at uden al Bekostning
ved snilde, sagre Ord kan Freden vindes.
Vaagn op, vaagn op, du Englands Ridderstab!
lad Dorsthed ei din nye Glands forbunkle;
afplukt' er af dit Vaaben Lilierne,
Halvdelen hugget er af Englands Skjold.

Greter.

Ifald vor Graad ved denne Vigfærd mangled,
ved dette Bud den maatte strømme frem.

Bedford.

Det angaaer mig; jeg er Regent af Frankrig. —
Min Pandfersærk! jeg søgte vil om Frankrig! —
bort med den hæderløse Sørgebragt!
Saar skal de Franske faae i Dines Sted
til Graad for deres Nød, som kun blev afbrudt.

(Et andet Bud kommer.)

Andet Bud.

I Herrer, læser disse Vanheldsbreve.
Frankrig staaer helt i Oprør imod England,
paa saa Smaaftæder nær af ringe Bægt.
I Rheims er Carl, Dauphin, til Konge kronet;
Bastarden har forenet sig med ham;

Reignier, Hertug af Anjou, staaer ham bi,
og Alençon er illet til hans Side.

Greter.

Dauphin er kronet! Alle flye til ham!
Hvorhen skal vi da flye fra denne Skjædsel?

Gloster.

Flye? vi vil flyve løs paa Kjendens Strube! —
Bedford, jeg klarer Sagen, hvis du nøler.

Bedford.

Hvor kan du tvivle, Gloster, om min Iver?
I Tanterne jeg mønstret har en Hær,
hvormed alt Frankrig er oversaldet!

(Et tredje Bud kommer.)

Tredie Bud.

I Herrer; for den Sorg end at forøge,
hvormed I her bedugge Henriks Lig,
maa jeg forkynde Jer et rædsomt Slag
mellem den gjæve Talbot og de Franske.

Winchester.

Hvad? hvori Talbot seired? ikke sandt?

Tredie Bud.

O, nei! hvori Talbot blev overvældet.
Jeg vil omstændeligt fortælle Sagen.
Den tiende August, da sig den Tappr
tilbage drog fra Orleans' Beleiring
fulgt af en Hær paa knap sex tusind Mand,
blev han af tre og tyve tusind Franskmænd
omringet og paa alle Sider trængt.
Han manglede Tid til at opstille Hæren
og Piser til at dække Skytterne;
de maatte tage spidse Gjærdestaver
fra Hækkerne og plante dem i Hastværk

for at forhindre Rytteriets Indhug.
 I meer end trende Timer varede Slaget;
 den tappre Talbot gjorde Underværker
 med Sværd og Spyd, fast meer end tænkes kan.
 I hundredivis han sendte dem til Helved,
 og Ingen turde bide ham. Her, hist
 og overalt han kæmped rasende.
 De Franske raabte: „Djæveln er i Baaben!“
 og hele Hæren stod og stirred paa ham.
 Men da hans Krigsmænd saae hans Heltemod,
 da streg de alle: „Talbot, leve Talbot!“
 og styrted sig midt ind i Slagets Hjerte.
 Og nu var Seiren vorden fuldt beseglet,
 hvis ei Herr Fastolf havde spillet Kryster;
 Bagtroppen førte han, og var bestemt til
 at dække Hærens Ryg og yde Bistand,
 men flygted feigt og slog end ei et Slag;
 da blev der alment Nederlag og Blodbad;
 de blev af Fjenden sluttet ind i Kreds.
 En Usling af Wallon jog, for at vinde
 Gunst hos Dauphin, sit Spyd i Talbots Ryg,
 Talbot, hvem hele Frankrigs Magt tilsammen
 end aldrig turde see i Dinene!

Bedford.

Er Talbot død? saa dræber jeg mig selv,
 fordi jeg ligger her i Pragt og Mag,
 imens saa gjæv en Hovding uden Hjælp
 er saa forraadt til sine feige Fjender.

Tredie Bud.

O nei! han lever, men er gjort til Fange,
 saavelsom Scales og Hungerford. Af Hæren
 er største Delen fangen eller dræbt.

Bedford.

Hans Løsepenge skal kun jeg betale;
 jeg trækker hovedfulds Dauphin fra Thronen,
 og med hans Krone løser jeg min Ven;
 jeg bytter fire franske Herrer bort
 for en af vore. — Nu Farvel, I Herrer!
 jeg gaaer nu til min Dont. I Frankrig slug
 jeg tænde vil et Glædesblus, hvis Luer
 skal lyse til vor store Georgsfejt.
 Titusind Krigsmænd fører jeg til Slaget,
 Europa bæve skal ved Baabenbraget!

Tredie Bud.

Det kan behøves; Orleans er berendt,
 og Englands Hær er bleven træt og svækket;
 Earl Salisbury trænger haardt til Bistand
 og holder sine Folk med Nød fra Opstand,
 naar de, saa saa, maa vogte paa saa mange.

Exeter.

I Herrer, mindes, hvad I tilsvor Henrik,
 enten at søndertræde brat Dauphin
 eller at holde ham i Nag og Ave.

Bedford.

Jeg mindes det, og byder nu Farvel,
 for strax at lægge Haand paa Væbningen. (gaaer.)

Gloster.

Og jeg vil gaae, saa slug jeg kan, til Tower
 og eftersee vort Skyds og Krigsforraad;
 saa raaber jeg ung Henrik ud til Konge. (gaaer.)

Exeter.

Jeg gaaer til Eltham, til den unge Konge;
 til hans Hovmester er jeg jo bestiftet,
 og der jeg vogter bedst hans Sikkerhed. (gaaer.)

Winchester.

Hver har sit Embed og sit Hverv at røgte
 undtagen jeg; mig er der Intet levet.
 Men længe staaer jeg ei paa Torvet ledig:
 fra Eltham vil jeg føre Kongen bort,
 og selv jeg sidde vil ved Statens Ror.

(gaaer.)

Anden Scene.

Frankrig. Udenfor Orleans.

(Trompetklang. Carl kommer ind med Krigsfolk, Alençon,
 Reignier o. Fl.)

Carl.

Mars' rette Bane kjender Ingen end
 paa Himmelen; saaledes og paa Jorden.
 Fornylig stinnet han til Gunst for England;
 nu seire vi, nu smiler han til os.
 Hvor er en vigtig Stad, som ei er vor?
 Til Lyft vi ligge her ved Orleans.
 De sultne Engellmænd som blege Gjenfærd
 hver Maaned os en Time svagt beleire.

Alençon.

De savne deres Dresteg og Suppe;
 naar ei man stadigt forer dem som Muldyr
 og binder Havreposen dem ved Munden,
 saa see de ynksomt ud som druknede Mus.

Reignier.

Lad os undsætte Staden! — Hvorfor nøle?
 Talbot er fangen, hvem vi frygted for;
 den gale Salisbury er kun tilbage;
 lad ham kun arrigt æde Galden i sig;
 han mangler Folk og Penge til at krige.

Carl.

Blæs, blæs Alarm! vi styrte løs paa dem!
 Nu fremad, for de slagne Franskmænds Gre!
 Tilgive vil jeg den, der slaaer mig ned,
 Iffald han seer mig vige kun et Fjed.

(de gaae.)

(Baabengny, Angreb, siden Tilbagetog.)

(Carl, Mençon, Reignier o. Fl. komme tilbage.)

Carl.

Hvem saae vel Mage? hvilke Folk jeg har! —
 De feige Hunde! — aldrig var jeg flygtet;
 Men de forlød mig midt i Fjendebønnen.

Reignier.

Salisbury myrder som en Rasende;
 Han sætter, ret som han var kjed af Livet;
 De andre Hovdinge, som sultne Løve,
 Gaae løs paa os som deres Hungers Bytte.

Mençon.

Kroisfart, vor Landsmand, melder om, at England
 Blot fødte Mænd som Oliver og Roland
 I den Tid, Edvard den Tredie sad paa Thronen;
 Men mere troligt kan det nu forstikkes;
 Men Samson og en Goliath er hver,
 Det sender ud til Kampen. — En mod Ti!
 Stindmagre Skrællinger! hvem skulde troe,
 De havde saadant Mod og Dristighed?

Carl.

Kom, bryder op! det Bæk er rasende,
 Og Sulten gjør dem endnu mere vilde.
 Jeg kender dem; de grave Muren ned
 Med Tænder, før Beleiringen de hæve.

Reignier.

Jeg troer, et Hjulværk driver deres Arme,
saa de kan stadigt slaae som Seirværker;
hvor holde de vel ellers saadan ud?
jeg raader til, vi lade dem i Fred.

Alençon.

Vel, lad saa være.

(Bastarden af Orleans kommer ind.)

Bastarden.

Hvor er Prinds Dauphin?

jeg bringer Nyt.

Carl.

Bastard af Orleans!

trefold velkommen er I os.

Bastarden.

Mig tykkes,

I staaer med mørke Blik, nedslaaet Mine;

mon dette sidste Nederlag er Skyld?

Vær ei forsagt; thi nu er Hjælpen nær.

En hellig Mø jeg bringer hid med mig;

som ved en Aabenbaring, sendt fra Himlen,

er kaaret til Beleiringen at hæve

og jage Engelfmanden ud af Frankrig.

En Spaadoms Aand hun eier, pybere

end selv det gamle Romas ni Sibyller;

hvad steet er, og hvad stee skal, seer hun grant.

Sig, skal jeg hente hende? Tro mit Ord;

thi det er ganske vist og useilbarligt.

Carl.

Gent hende. —

(Bastarden gaaer.)

Men, for hendes Kunst at prøve,

Saa du, Reignier, paa min Plads som Dauphin;
 spørg hende strængeligt med barste Miner,
 hvad vi kan see, hvad hendes Kunst formaaer.

(Han træder tilbage blandt Følget.)

(Jomfruen, Bastarden o. fl. komme ind.)

Reignier.

Saa du, mit Barn, vil gjøre Underværker?

Jomfruen.

Saa du, Reignier, troer, du kan stufte mig? —

Hvor er Dauphin? kom frem kun af dit Skjul;

forfærdes ei; for mig er Intet skjult:

Enrum vil jeg tale særstilt med dig; —

O Herrer, gaa tilside; lad os ene!

Reignier.

Den første Dyst bestod hun tappert nok.

(gaaer tilside med Følget.)

Jomfruen.

Dauphin, af Byrd er jeg en Hyrdes Datter;

mit Vid er ei i nogen Lærdom øvet;

Gud og vor Frue har i Mistundhed

min Ringheds Stand med Naadens Lys bestraaleet.

See, mens jeg vogted mine spæde Lam

og lod min Kind af Solen brændes, undte

Guds Moder mig en Aabenbarelse

og bød mig i et høit og helligt Syn

at lægge slug mit lave Kald tilside

og frelse fra Fordærv mit Fædreland.

Hun loved Hjælp, forsikred mig om Held;

Hun aabenbarede sig i Himmelglands,

og, sort og solbrændt som jeg forhen var,

udgjød hun over mig med sine Straaler

den Skjønhed, som I seer er mig forundt.

Spørg mig om hvadsomhelst, du kan udtænke,
og jeg vil svare dig uforberedt.

Forsøg mit Mod i Tvekamp, om du tør,
og du skal see, jeg overgaaer mit Kjon.

Stol trygt paa dette: Held skal følge dig;
hvis du til Vaabensfælle vælger mig.

Carl.

Din høie Tale har forbauset mig;
jeg kræver paa dit Mod kun denne Prøve:
du skal i Tvekamp maale dig med mig,
og hvis du seirer, har du talet sandt;
hvis ikke, luffer jeg mit Dre for dig.

Somfruen.

Jeg er beredt. Her er mit skarpe Sværd;
fem Lilier paa hver Side pryde det.
Paa Sankt Cathrinas Kirkegaard jeg valgte
det i Touraine, blandt andet gammelt Jern.

Carl.

O Guds Navn! kom! jeg frygter ingen Kvinde.

Somfruen.

Aldrig i Livet flyr jeg for en Mand.

(de fægte.)

Carl.

Hold op! hold op! du er en Amazone!
du fægter med Deborahs Sværd.

Somfruen.

Guds Moder

mig hjælper; ellers var jeg altfor svag.

Carl.

Hvem end dig hjælper, du maa hjælpe mig!
til dig staaer stærkt og brændende min Hu;
mit Hjerte som min Haand har du besejret.

Du høie Gomsfru, hvis du saa vil kalbes,
 din Tjener, ei din Konge, lad mig være!
 det er Dauphin af Frankrig, som dig beder.

Gomsfruen.

Jeg tør for Elstovs Magt mig ikke boie;
 mit Kald er helligt, kommet fra det Høie:
 først maa jeg alle dine Tjender slaae;
 da tør din Kjærlighed sin Løn vel faae.

Carl.

See naadigt til din Træl imidlertid.

Reignier.

Mig tykkes, Prindsen taler noget længe.

Alençon.

Han holder nok et grundigt Skjortestrikte,
 siden han trækker ud saa langt sin Tale.

Reignier.

Afbryd ham; det gaaer over Maal og Maade.

Alençon.

Maastee han maaler meer, end vi veed af;
 en Kvinde's Tunge er en snedig Frister.

Reignier.

Min Prinds, hvor er I? hvorpaa grunder I?
 skal Orleans opgives eller ikke?

Gomsfruen.

Nei, siger jeg; I vantro Hedninger!

Kjæmp til det Sidste; jeg er Eders Bistand.

Carl.

Jeg støtter hendes Ord; vi ville kjæmpe.

Gomsfruen.

Jeg er udseet til Tugten's Ris for England;
 i Nat vil jeg forvist undsætte Staden;

November-Sommer, Fredstid tør I haabe,

nu siden jeg er med i denne Feide.
 Gren er som en Kredss paa Vandets Flade,
 der breder sig ustandset ud, indtil
 for vidt udbredt den svinder hen til Intet.
 Med Henriks Død er Englands Kredss udslettet,
 forsvunden al den Glands, den indesluttet;
 nu ligner jeg det stolte Skib, som trodsigt
 paa eengang førte Cæsar og hans Lykke.

Carl.

Hvis Mahomed sit Himmelbud med Duen,
 saa faaer du dine sikkert med en Drn.
 Ei Constantinus' Moder Helena,
 ei hellig Philips Døttre var dig lig.
 Du Venusstjerne, falden ned paa Jorden,
 hvor kan jeg ydmygt nok tilbede dig?

Alençon.

Nøl ikke meer; lad os undsætte Staden!

Reignier.

Saa fremt du kan, o Kvinde, red vor Gre!
 driv dem fra Orleans, vind evigt Ry!

Carl.

Vi vil forsøge strax! — Afsted til Striden!
 jeg troer ei meer Profeter, hvis hun sviger.

(de gaae.)

Uredie Scene.

London. Udenfor Tower.

(Portugen af Gloster kommer ind med sine Folk i blaa Kjoler.)

Gloster.

Idag jeg agter at ransage Tower;
 jeg frygter Uraad siden Henriks Død. —

Hvor er da Bagten, at den staaer ei her?
 Luk Porten op! det Gloster er, som kalder.
 (hans Svende banke paa Porten.)

Første Vagt (indenfor.)

Hvem der? hvem banker paa saa bydende?

En Svend.

Det er hans Naade, Hertugen af Gloster.

Anden Vagt (indenfor.)

I hvem det er, han kommer ikke ind.

Svenden.

Sturk! slikt et Svar til Rigsforstanderen?

Første Vagt.

Ja, Gud bevare ham! saa svare vi.

Vi gjør kun, hvad vi har Befaling til.

Gloster.

Befaling? hvem befaler uden jeg?

kun jeg er Rigsforstander, ingen Anden. —

Bryd Porten op; jeg indestaaer for Alt!

Skal jeg forhaanes af Skarnagerkarle?

(Glosters Folk storme Porten. Woodville kommer til Porten.)

Woodville (indenfor.)

Hvem kommer her? er det en Oprørsheb?

Gloster.

Ha, Kommandant! jeg hører Eders Røst;

luk op; thi her er Gloster, og vil ind.

Woodville (indenfor.)

Jeg tør ei aabne, Herre; vær taalmodig!

saa bød mig Kardinalen af Winchester;

han gav mig det udtrykkelige Forbud,

at du og Dine tør ei lades ind.

Gloster.

Du Feige, agter du ham meer end mig?

den stolte Winchester, indbildste Klerk!
 som Henrik, salig Kongen, aldrig led. —
 Du er ei Guds, ei heller Kongens Ven.
 Luf op! hvis ei, jeg snart dig luffer ud.

Svenden.

Luf Porten op for Rigsforstanderen,
 og skynd Jer, ellers bryde vi den op.

(Winchester kommer ind med sine Folk med brune Kjoler.)

Winchester.

Hvad? Herksesyge Humphrey, hvad er dette?

Gloster.

Du Skaldemunk, vil du mig udelukke?

Winchester.

Det vil jeg, egenraadige Forræder
 af Land og Rige, iffe Rigsforstander.

Gloster.

Afveien, aabenbare Oprørsmand!

du, som spandt Rænker mod Kong Henriks Liv;
 som giver Skjoger Fribrev paa at synde;
 jeg vil dig i din brede Kardinalshat
 see dygtigt efter, hvis du trodser meer.

Winchester.

Afveien selv! jeg viger ei et Skridt!

lad her Damaskus være; vær du Raim,
 og dræb din Broder Abel, om du vil!

Gloster.

Jeg dræber ei, jeg jager dig kun bort;
 i din Skarlagens Kjortel vil jeg bære
 dig, som et Barn i Svøbet, bort herfra.

Winchester.

Gjør, hvad du vover! Trods jeg hyder dig!

Gloster.

Ha, hvad jeg vover? Trods du byder mig?
 Træk, mine Mænd! om end her er fredhelligt!
 de Brune mod de Blaa! — Klerk, vogt dit Stjæg!
 (Gloster og hans Mænd angribe Bispen.)

thi jeg vil ruske det og knubse dig!
 din Kardinalhat træder jeg med Fodder
 tiltrods for Paven og for Kirkens Højhed!
 jeg slæber dig omkring ved Dreene.

Winchester.

Gloster! det skal du svare til for Paven.

Gloster.

Winchester Gaas! — kom med et Reb, et Reb! —
 Nu jag dem bort med Hug! saa nøl ei, Svende!
 Du Ulv i Faarefjend; dig vil jeg gjenne.
 Afsted, Brunkjoler! Bæk, du røde Hykler!

(Stor Tummel. Borgemeesteren af London kommer med Retstjenere.)

Borgemeesteren.

Skam Jer, I Herrer! — høie Dyrigheder
 som I, saa skændeligt at bryde Freden!

Gloster.

Li, Borgemeester! veed du, hvilken Haan
 jeg led? Beaufort, som trodsrer Gud og Kongen,
 har til sit eget Brug tilvendt sig Tower.

Winchester.

Og her er Gloster, Borgerstabets Fjende,
 som altid fremmer Krig og aldrig Fred,
 som trykker Eders frie Pung med Paalæg,
 som vil den hellige Kirkes Undergang,
 fordi han Rigsforstander er i England;
 og Baaben vil han tage her fra Tower;
 sig selv han krone vil og lue Prindsen.

Gloster.

Jeg vil ei svare dig med Ord, men Hug.

(de komme paany i Kamp.)

Borgemeesteren.

I denne vilde Riv har jeg tilovers

kun det at gjøre vitterligt for Alle; —

Retstjener, læs saa høit, som du kan raabe.

Retstjeneren.

„Alle og Enhver, som ere samlede her idag med
Baaben imod Guds og Kongens Fred, hyde og befale vi
i hans Høiheds Navn at forsøie sig hver til sit Hus og
Hjem og herefter ikke bære, føre eller bruge Sværd, Bærge
eller Dolk, alt under Dødsstraf.“

Gloster.

Jeg vil ei bryde Loven, Kardinal;

vi mødes vel, hvor vi kan brydes frit.

Winchester.

Vi mødes, Gloster; dyrt skal det dig vorde;

dit Hjerteblod skal for idag mig bøde.

Borgemeesteren.

Hvis ei I gaaer, jeg lader Røller hente. —

Den Kardinal er mere fræt end Djævelen.

Gloster.

Farvel, Borgmester! du gjør kun din Pligt.

Winchester.

Afskyelige Gloster! vogt dit Hoved;

thi jeg har Lyft dertil om føie Tid.

(Gloster og Winchester gaae med deres Folk.)

Borgemeesteren.

Lad os faae Pladsen renset først, saa gaae vi.

Gud! hvor de Stores Hu til Riv dog staaer;

jeg slaes knap een Gang i to Snefe Nar.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

Frankrig. Udenfor Orleans.

(Bøssfemesteren og hans Søn komme frem paa Muren.)

Bøssfemesteren.

Du seer, min Knøs, at Orleans beleires,
og Engelftmanden har besat vor Forstad.

Sønnen.

Det veed jeg, Fader; og jeg har jo tidt
stødt paa dem, men uheldigvis forbi.

Bøssfemesteren.

Nu skal du træffe; gør blot, som jeg siger;
som Stadens første Bøssfemester maa jeg
jo gøre noget for at vinde Gunst.

Nu melder Brindsens Speider: Engelftmanden,
der ligger i vor Forstad vel forstandset,
seer jevnligt bag et skjult Færgitterværk
fra Taarnet hist ud over hele Staden
og der udspeider, hvor med største Fordel
han kan med Stormløb eller Skud os plage;
for nu at raade Bod paa den Ulempe
har jeg mod Stedet rettet en Kartove,
og trende Dage har jeg passet paa
for at faae Die paa dem. Nu, min Søn,
kan du staae Vagt; jeg kan ei blive længer;
og seer du Nogen, løb og meld mig det;
hvis Kommandanten kan du finde mig.

(gaaer.)

Sønnen.

Jo Fader! stol paa det; vær du kun rolig.
Seer jeg dem, skal jeg spare dig Umagen.

(Salisbury, Talbot, Glansdale, Gargrave o. fl. komme ind, paa det
øvre Stokværk af et Taarn.)

Salisbury.

Talbot, mit Liv, min Lyft! du her igjen?
 hvordan blev du behandlet i dit Fængsel,
 hvorledes gif det til, at du blev udløst?
 Fortæl, jeg beder, her paa Taarnets Linde.

Talbot.

Der var blandt Hertugen af Bedford's Fanger
 en tapper Herre, Ponton de Santrailles;
 mod ham blev jeg da byttet og udløst.
 Engang dog vilde de til Haan mig bytte
 imod en Krigsmand af langt mindre Værd;
 det vragede jeg stolt og kræved Døden
 langt heller end at gaae for sliig en Spotpris;
 nok sagt, jeg blev da løstkjøbt, som jeg ønsked.
 Men, hvor den Ridning Fastolf ærgrer mig!
 jeg kunde dræbe ham med blotte Hænder,
 om nu jeg her ham fanged i min Vold.

Salisbury.

Du nævner ei, hvordan du blev behandlet.

Talbot.

Med Haan og Spot og al Forsmædelse.
 Paa Torv og Gade stilled de mig frem
 til alment Skuespil for Føllesværmen.
 „Her“, sagde de, „her staaer de Franskes Rædsel,
 den Bussemand, der kyste vore Børn.“
 Da sled jeg mig fra Bagten, som mig førte,
 grov Sten af Gaden op med mine Negle
 for paa min Skændsels Bidner dem at slynge;
 min vilde Mine stræmmed Andre bort,
 og Ingen kom mig nær af Frygt for brat Død;
 bag Jernmur var jeg dem ei sikker nok;
 saa stor var Skrækken for mit Navn iblandt dem,

at de tiltroede mig at sprænge Stænger
af Staal og splintre Stolper af Demant.
Derfor fik jeg en udvalgt Skyttevagt,
der gik med Flid omkring mig hvert Minut,
og, hvis jeg rørte mig blot ud af Sengen,
var den beredt at skyde mig i Hjeret.

Salisbury.

Det smerter mig at høre, hvad du led;
men vi skal faae den Hævn, vort Hjerter lyfter.

Nu er det Nadværtid i Orleans;

bag dette Gitter tæller jeg hver Mand,
og seer, hvordan de Francke bygge Standsfer.

Rom, see derind; det Syn vil glæde dig. —

Herr Thomas Gargrave og Herr William Glansdale,

lad mig bestemt erfare, hvad I mener,
hvorhen vi helst skal rette vore Stykker.

Gargrave.

Mod Nørreport; thi der staaer Adelen.

Glansdale.

Jeg mener mod Bolværket der ved Broen.

Talbot.

Saavidt jeg seer, maa Staden hungres ud;

hvis ikke, maa den spækkes ved Stjærmydsler.

(Et Skud fra Staden; Salisbury og Gargrave falde.)

Salisbury.

O, Gud! see naadig til os Syndere!

Gargrave.

O, Gud, see naadig til mig i min Nød!

Talbot.

Hvad for et Banheld rammer os saa brat!

Tal, Salisbury, hvis du end har Mæle!

Hvor gaaer det dig, du Ridderstabets Speil?

den halve Kind og Diet er skudt bort! —
 Fordømte Taarn! fordømt den Dødens Haand,
 som her har opført dette Sørgespil!
 I tretten Slag vandt Salisbury Seier;
 han lærte først Henrik den Femte Krigen;
 saalænge Trommen og Trompeten lød,
 holdt ei hans Glavind op at slaae i Striden. —
 Du lever, Salisbury? — om end maaløs,
 eet Die har du end, hvormed du kan
 see op til Himmelen om Naade. — Solen
 seer med eet Die ned paa hele Verden. —
 Vær ingen Mand paa Jorden naadig, Himmel,
 hvis ei du Naade har for Salisbury! —
 bær Liget bort! jeg følger det til Graven. —
 Herr Thomas Gargrave! er du end ilive,
 saa tal til Talbot! see dog op til ham! —
 Lad denne Trost dig kvæge, Salisbury,
 at du skal ikke døe, saa længe som, —
 Han vinker med sin Haand; han smiler til mig,
 som sagde han: „Naar jeg er død og borte,
 saa glem ei mig at hæve paa de Franske!“ —
 Plantagenet! det skal jeg! — jeg vil spille
 paa Luth, som Nero, medens Stæder brænde!
 mit blotte Navn skal være Frankrigs Gru!

(Vaabengny; Jorden og Lynild.)

Hør, hvilken Lummel! hvilket Brag paa Himlen!
 hvor kommer dette Gny og Bulder fra?

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

O, Herre, Herre! Fienden samler Styrke;
 Dauphin med „Fomfruen“, Johanne kaldet,

en hellig Profetinde nys fremstaaet,
 med vældig Hærmagt vil undsætte Staden.
 (Salisbury gjør en Bevægelse og sukker.)

Talbot.

Hør, hvor i Døden Salisbury sukker!
 dét græmmer ham, at han ei kan faae Hævn.
 Franskmænd, jeg vorder Jer en Salisbury! —
 Jomfru og Jomfruhus! Dauphin! Delfin!
 min Gangers Hov skal Eders Hjerter trampe,
 og Eders Hjerner støde til en Dynkslump!
 Bring Salisbury til hans Telt; saa skal
 vi prøve, hvad de feige Franskmænd vove.

(De gaar. Ligene bæres ud.)

Femte Scene.

Udenfor en af Stadens Porte.

(Baabengny; Skjærmysler; Talbot forfølger Dauphin og driver ham
 ud; derpaa kommer Jomfruen, jagende Englænderne foran sig; Talbot
 kommer tilbage.)

Talbot.

Hvor er min Kraft, min Manddom og mit Mod?
 Bort Mandskab flyr! jeg kan ei standse dem;
 en Kvinde, klædt i Harnisk, jager dem.

(Jomfruen kommer ind.)

Der er hun, der! — En Dyst jeg prøver med dig.
 Jeg maner dig, du Djævel! Djævlens Moder!
 jeg vil see Blod af dig, — du er en Her, —
 og sende flug din Sjæl til ham, du tjener!
 Kom! jeg er den, der skal beskæmme dig.

(de fægter.)

O Himmel, taaler du, at Helved seirer?
 Men, sprænges end mit Bryst af Modets Svulmen,

og slides Armene fra mine Skuldre,
jeg vil dog tugte denne stolte Skjæge.

Jomfruen.

Talbot, farvel! din Stund er end ei kommen;
Tilførsel skal til Orleans jeg bringe.
Indhent mig, om du kan! din Kraft jeg trodser.
Gaa, gaa, sæt Mod i din forfultne Hær!
hjælp Salisbury med hans Testament;
det Slag vi vandt, og vi skal vinde flere.

(hun drager ind i Staden med Krigsfolk.)

Talbot.

Min Tante hvirvles rundt omkring fast som
et Pottemagerhjul; jeg veed ei, hvor
jeg er, ei, hvad jeg gør. En Hæx forjager
ved Skræk og ei ved Magt, lig Hannibal,
vor Hær, og feirer alt som hende lyster.
Saa drives Bier bort med Røg, og Duer
med hæslig Stank fra Dueslag og Ruber.
Engelske Hunde hed vi for vor Glubsthed;
nu løbe vi som Hvalpe bort og pibe.

(kort Ramptummel.)

Hør, Landsmænd, hør! fornyer Kampen, eller
riv Løverne af Englands Baabenmærke;
fornægt vort Land; sæt Faar i Løvers Sted;
Faar flygte dog ei halvt saa feigt for Ulven,
ei heller Hest og Stud for Leoparden,
som I for Eders tidt betvungne Trælle.

(Tummel; atter Skærmydsel.)

Det hjælper ei! — Saa ind i Eders Standser!
For Salisburys Død I bære Skyld;
thi Ingen slog et Slag til Hævn for ham. —
Jomfruen er i Orleans tiltrods

for os og Alt, hvad vi har kunnet gjøre.

O gid jeg maatte døe med Salisbury!

Mit Hoved maa jeg skjule nu af Stam!

(Baabengny. Tilbagetog. Talbot og hans Følg gaae.)

Sjette Scene.

Samme Steds.

(Trompetklang. Jomfruen, Carl, Reignier, Alençon og Krigsfolk komme frem paa Muren.)

Jomfruen.

Lad vore Faner vaie høit paa Muren!

befriet er Orleans for Englands Ulve;

Johanne, Jomfruen, har holdt sit Ord.

Carl.

Du Himmelvæsen! Datter af Astræa!

hvor skal jeg prise dig for dette Held?

Adonishaven ligne dine Løfter,

der stod med Blomst igaar, idag med Frugt.

Vær seirfjæll, Frankrig, af din Profetinde! —

gjenvundet har vi Staden Orleans;

et større Held er aldrig hændt vort Rige!

Reignier.

Hvi ringes ei med alle Stadens Klokker?

Dauphin, byd Folket tænde Glædesblus

og holde Gjæstebud paa Torv og Gade

før denne Glæde, som os Gud har skjænket.

Alençon.

Al Frankrig fyldest skal med Fryd og Jubel,

naar det har hørt, hvor mandeligt vi stred.

Carl.

Johanne vandt den Seier, ikke vi;

derfor hun dele skal med mig min Krone;
 hver Præst og Munk i alt mit Land skal gaae
 i Procession og synge hendes Pris.
 En Pyramide vil jeg reise hende,
 høit over Rhodopes og dem i Memphis;
 til Minde, naar hun dør, skal hendes Støv,
 gjemt i en Urne mere kostelig
 end Kong Darius' stenbesatte Skrin,
 bestandig bæres foran Frankrigs Konger
 og Dronninger ved alle høie Fester.
 Ei længer er vort Raab Sanct Dionys;
 men Jomfruen skal være Frankrigs Helgen.
 Kom nu; med kongelige Gildeslag
 vi feire vil den gyldne Seiersdag.

(Trompetklang; de gaae.)

Anden Act.

Første Scene.

Sammenfæds.

(En fransk Sergeant og to Skildvagter komme ind ved Porten.)

Sergeanten.

Her skal I holde Vagt; vær nu aarvaagne;
 og mærker I til Tummel eller Krigsfolk,
 der nærme sig til Muren, saa giv Tegn
 og lad os vide det paa Hovedvagten.

(gaaer.)

Første Skildvagt.

Ja vel, Sergeant! — Saa maa vi stakkels Svende,
 mens Andre kan i Sengen sove trygt,
 staae her i Mørke, Kulde og Regn og vaage.

(Talbot, Bedford og Burgund med Krigssfolk, der bære Stormstiger;
 dampede Trommer.)

Talbot.

Min Herr Regent, min Hertug af Burgund,
 hvis Ankomst har gjort Picardiets Land,
 Wallon samt Artois til vore Venner, —
 i denne Seiersnat er Fjenden forgløs,
 da hele Dagen gik med Svir og Sværm.
 Lad os da gribe denne Leilighed,
 som mest bekvem til Gjengjæld for den List,
 de svigefuldt opspandt med skjændig Trolldom.

Bedford.

Den franske Niding! hvor sit Navn han stjænder!
 han tør ei stole paa sin egen Arm,
 men tyer til Hæses og til Helveds Hjælp.

Burgund.

Forræderi har aldrig andet Selvfab.
 Men hvem er denne Jomfru, som de kalde
 saa ren og stjer?

Talbot.

En Pige, siger man.

Bedford.

En Pige? og hun er saa drabelig?

Burgund.

Bed Gud, at hun ei bliver snart til Mand,
 hvis under Frankrigs Banner hun vil føre
 sit Sværd og Bærg, som hun har begyndt.

Talbot.

Vel, lad dem bruge Svig og Pagt med Aander!
Gud er vor Borg; lad i hans stærke Navn
os vove nu at storme deres Stenmur.

Bedford.

Op, tappre Talbot; vi vil følge dig.

Talbot.

Ei Alle samlede! langt heller, troer jeg,
at vi maa trænge frem ad hver sin Vej,
og om det da slaaer feil for en af os,
kan dog den anden holde Stand imod dem.

Bedford.

Gødt! jeg gaaer hist til Hjørnet.

Burgund.

Jeg til den Kant.

Talbot.

Her stormer Talbot eller faaer sin Grav!
For Salisbury! for Kong Henriks Ret!
i denne Nat skal det tilfulde sees,
hvor fast min Trostak bunden er til begge.

(Engelskmændene storme Muren med Raabet „Sankt Georg! Hurra
for Talbot!“ og alle trænge ind i Staden.)

Skilddagten (indenfor.)

Op, op! til Baaben! Fjenden løber Storm!

(Franskmændene springe ned over Muren i Skjorter. Bastarden,
Alençon, Reignier komme ind fra forskjellige Sider halv paaflædte.)

Alençon.

Hvordan, I Herrer? næsten uden Klæder?

Bastarden.

Hvad, Klæder? Vi maa være glade til,
vi slap saa godt.

Reignier.

Min Tro, det var paa Tiden

at blive vaagen og forlade Sengen,
da Vaabenlarmen lød ved Kammerdøren.

Alençon.

Af alle de Bedrifter, jeg kan mindes
i al den Tid, jeg Vaaben bar, jeg veed ei
en meer dumdriftig og fortvivlet Streg.

Bastarden.

Den Talbot, troer jeg, er en Helvedaand!

Reignier.

Om ei fra Helved, er han Himlens Yndling.

Alençon.

Der kommer Carl; hvordan mon han dog slap?

(Carl og Jomfruen komme ind.)

Bastarden.

Ah! Sankt Johanne var hans Børn og Vagt.

Carl.

Er det din List, du svigefulde Kvinde?
lød du os nyde først en liden Binding,
kun for at smigre os, og for at nu
vi dobbelt skulde føle dette Tab?

Jomfruen.

Hvorfor er Carl saa vred paa sin Veninde?

Vil du, min Magt skal altid være ens?

hvis ei jeg seirer vaagen og isøvne,
saa dadles jeg og saaer alene Skylden.

Forsømmelige Krigsmænd! om I havde
holdt Vagt, saa var det Uheld aldrig steet.

Carl.

Hertug af Alençon! I bærer Skylden,

mens I, hvem Bagten var betroet inat,
ei bedre varetoget saa vigtigt Hverv.

Alençon.

Hvis kun hver Post saa vel var bleven vogtet
som den, hvor jeg var Bagtbefalingsmand,
saa var vi ei saa skjændigt oversaldne.

Bastarden.

Min Post var vel bevogtet.

Reignier.

Min ei mindre.

Carl.

Dg selv har jeg fast hele Natten vandret
omkring blandt hendes og blandt mine Poster
og efterseet, at Bagterne blev afløst;
men hvor, ad hvilken Wei kom de dog ind?

Somfruen.

I Herrer, forst ei meer i denne Sag,
hvor og hvorledes; nok, de fandt et Sted
flet vogtet, og der baned de sig Wei.
Nu er der ifkun dette Raad tilbage,
at samle vore slagne, spredte Folk
og lægge nye Standsfer, dem til Skade.

(Baabenlarm; en engelsk Krigsmand kommer ind og raaber: „Hurra
for Talbot, Hurra for Talbot!“ de flygte og efterlade endel Klæder.)

Krigsmanden.

Jeg tager dristigt, hvad de her lod ligge;
det Raab paa Talbot tjener mig som Sværd;
thi meget Bytte har jeg samlet mig
og brugt ei andet Baaben end hans Navn.

(gaaer.)

Anden Scene.

Orleans; det Indre af Staden.

(Talbot kommer ind med Bedford, Burgund, en Hovedsmand o. fl.)

Bedford.

Det gryer ad Morgen nu, og Natten flyer,
der hylled Jorden i et begsfort Slør;
blæs nu Tilbagetog; forfølg ei længer.

(der blæses Tilbagetog.)

Talbot.

Bring hid den gamle Salisburys Lig,
og stil det frem paa Torvepladsen her,
her lige midt i den fordømte By.
Nu har jeg løst mit Løfte til hans Sjæl;
fem Franskmænd idetmindste faldt inat
for hver en Draabe Blod, som han har mistet;
og for at fjerne Slægter end maa see,
med hvilket Nederlag vi hævned ham,
vil jeg i deres Hovedkirke bygge
en Grav, hvori hans Lig skal sættes ned;
derpaa skal skrives, tydeligt at læse
for hver, hvorledes Orleans blev plyndret,
hvor lumst hans sørgelige Død blev voldt,
og hvilken Skræk han var for Frankerig.
Men eet mig undrer: i det hele Blodbad
vi traf slet ikke paa Dauphin, hans Naade,
hans nye Skjoldmø, Dydens Speil, Johanne,
ei heller nogen af hans falske Slæng.

Bedford.

Man mener, at da Fægtningen begyndte,
blev de opstrækket' af det dovne Leie
og sprang blandt Stimmelen af Krigsmænd ned
fra Muren for at flye ad Marken til.

Burgund.

Jeg selv, saavidt jeg kunde skjælnet
 igjennem Nøg og Mattens Taagemulm,
 bortskræmmede Dauphin med samt hans Tøite,
 mens Arm i Arm de kom i skyndsomt Løb
 ret som et Par forslibte Turtelduer,
 der ei kan stilles ad Dag eller Nat.
 Naar vi har Alting bragt i Orden her,
 vil vi forfølge dem med al vor Magt.

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

Hil Jer, I ædle Herrer! Hvem benævnes
 i denne Fyrstefreds den tappre Talbot,
 berømt for Heltedaad i hele Frankrig?

Talbot.

Talbot er her! Vil Nogen tale med ham?

Budet.

Den dydige Grevinde af Auvergne,
 som varmt beundrer i al Tugt og Ære
 dit Helterry, udbejder sig, at du
 vil unde hendes ringe Borg dit Selstak,
 at hun kan sige stolt, hun saae den Mand,
 hvis Rygte høit gjenlyder over Verden.

Burgund.

Saaledes? Ei! nu seer jeg, vore Krige
 vil blive til fredsfommelige Lystspil,
 naar Damer os til Stevnemøde kalde. —
 Forsmaa ei, Herre, sliig en artig Bøn.

Talbot.

Nei, stol paa det! thi hvor Alverdens Mand
 med alle Talens Kunster Intet mægted,
 har tidt en Kvindes Omhed vundet Seier. —

Og derfor sig, jeg takker hende høiligt,
og vil opvarte hende underdanigst.
I ædle Herrer, gjør I Følgestab?

Bedford.

I Sandhed nei; det er ei sammeligst!
jeg har hørt sige tidt, ubudne Gjæster
er ofte mest velkomne, naar de gaae.

Talbot.

Vel, da der ei er andet for, maa jeg
alene prøve Fruens Artighed.

Kom, Hovedsmand!

(hvissler til en Hovedsmand.)

Forstaaer I, hvad jeg mener?

Hovedsmanden.

Ja, Herre, og jeg mener ligesaa.

(de gaae.)

Uxelle Scene.

Auvergne. Borggaarden.

(Grevinden og Portneren træde ind.)

Grevinden.

Nu, Portner, kom ihu, hvad dig er paalagt;
naar det er gjort, saa bring mig Nøglerne.

Portneren.

Det skal jeg, Eders Naade.

(gaaer.)

Grevinden.

Seg har lagt

min Plan; hvis Alting gaaer nu, som det skal,
vil denne Daad mig gjøre saa navnkundig,
som Cyrus' Død den stythiste Tomyris.
Stort er den frygtelige Ridders Ry,

og hans Bedrifter er ei mindre værd;
mit Die vil med Dret gjerne vidne
for at bedømme ret saa sjældne Rygter.

(Talbot og Budet komme ind.)

Budet.

Som Eders Naade ønsked, kommer her
paa min Indbydelse den ædle Talbot.

Grevinden.

Han er velkommen. — Hvad? er dette Manden?

Budet.

Ja, Eders Naade.

Grevinden.

Det er Franfrigs Svøbe?

den Talbot, som er udenlands saa frygtet,
at Mødre kysse Smaabørn med hans Navn?
Jeg seer, at Rytet Fabel er og Løgn;
jeg ventede mig en Hercules at see,
en anden Hector i hans bistr Mine
og i de stærke Lemmers store Maal.
Men al! det er et Barn, en tøsset Dværg;
det er umuligt, at den visne Strantning
saa kunde slaae med Rædsel sine Fjender.

Talbot.

Jeg var saa dristig at besvare Jer,
min Frue: men da det er ubeleiligt,
en bedre Tid jeg vælger til Besøg.

Grevinden.

Hvad mener han? Gaa, spørg, hvor han vil hen?

Budet.

Lov, ædle Herre! hendes Naade spørger
om Grunden til, at I gaaer bort saa brat.

Talbot.

Jh nu, da hun er helt i Bilderede,
vil jeg bevise hende, her er Talbot.

(Portneren kommer med Nøglerne.)

Grevinden.

Hvis det er dig, er du en fangen Mand.

Talbot.

Seg Fange? hvis?

Grevinden.

Min, du Blodtørstige!

Just derfor loffed jeg dig til mit Hus.

Din Skygge har min Træl alt længe været;

dit Billed hænger i mit Galleri;

men snart dit Væsen skal faae samme Skjæbne,

og jeg vil lænke dig paa Haand og Fod,

du, som med blodig Vold saa mange Aar

vort Land har hærget, vore Landsmænd sældet

og vore Mænd og Sønner sendt i Trældom!

Talbot.

Ha, ha!

Grevinden.

Du leer, Glendige? din Latter

skal snart forvandle sig til Suf.

Talbot.

Jeg leer,

at Eders Naade kan indbilde sig,

at I har Andet her end Talbots Skygge

at øve Eders Grumhed paa.

Grevinden.

Hvorledes?

Er du da ikke Manden?

Talbot.

Jo, det er jeg.

Grevinden.

Saa har jeg ogsaa Væsenet i Vold.

Talbot.

Nei, nei! jeg er kun Skyggen af mig selv;

J tager feil; mit Væsen er ei her;

thi, hvad J seer, er kun den mindste Del,

et ringe Maal af hele min Natur.

Jeg siger Jer, at hvis jeg var her hel,

faa mægted Eders Tag mig ei at rumme.

Grevinden.

Det er en Gaadefræmmer, mærker jeg;

han er her, og han er dog ikke her;

hvor kan den Selvmodsigelse forenes?

Talbot.

Det skal jeg vise Jer nu strax.

(Han blæser i sit Horn. Man hører en Trommehvirvel, derpaa en Salve af svært Skyds. Porten bliver sprængt og engelske Krigsfolk trænge ind.)

Min Frue,

hvad siger J? er J nu overtydet,

at Talbot er kun Skyggen af sig selv?

Der er hans Væsen, Sener, Arme, Styrke,

hvormed han bøier Eders Oprørsnakke,

omstyrter Eders Borge, sløiser Stæder,

og gjør dem i et Dieblit til Orkner.

Grevinden.

Tilgiv min Brøde, seierrige Talbot!

jeg seer, du er ei mindre end dit Rygte,

og meer, end af din Stikkelse kan sluttes.

Lad min Formastelse din Harm ei vække;

det smerter mig, at ei med Vrefrygt
jeg har modtaget dig som den, du er.

Talbot.

Frygt ikke, skønne Frue! misforstaa
ei Talbots Sindelag, som I tog feil
fornylig af hans ydre Legemsbygning.
Hvad I har gjort, har ei fornærmet mig;
ei anden Fyldestgjørelse jeg kræver
end den, at I tillader os at smage
paa Eders Vin og Eders Rjømmeforraad;
thi Krigsmænd har en kraftig Appetit.

Grevinden.

Af ganske Hjerter. Det er mig en Vre,
at i mit Hus saa stor en Helt er Gjæst.

(de gaar.)

Fjerde Scene.

London. Haven ved Temple.

(Jarlerne Somerset, Suffolk og Warwick, Richard Plantagenet, Vernon
og en Retskyndig komme ind.)

Plantagenet.

I ædle Herrer, hvorfor denne Tausked?
tør Ingen tale, hvor det gjælder Sandhed?

Suffolk.

I Temple var vi for høirostede;
i Haven her er bedre Leilighed.

Plantagenet.

Saa sig da blot, om ei jeg havde Ret,
og Somerset, den Trættekjære, Uret?

Suffolk.

I min Retskyndighed var jeg en Sinke;

jeg kunde mig ei lempe efter Loven;
nu vil jeg lempe Loven efter mig.

Somer set.

Saa dom da I, Jarl Warwic, mellem os.

Warwic.

Om tvende Falke, hvem der stiger høiest,
om tvende Hunde, hvem der dybest halser,
om tvende Klinger, hvilken bedst er hærdet,
om tvende Heste, hvem der kneiser stoltest,
om tvende Pigeborn, hvis Blik er fyrigst,
om sligt kan jeg vel dømme saa som saa;
paa Lovens fine Sned og Krinkelfroge
jeg og en Allik er nok lige kloge.

Plantagenet.

Ah! hvilken sin Tilbageholdenhed!

Sandheden staaer saa nogen paa min Side,
at selv et stærblindt Die den kan finde.

Somer set.

Og paa min Side staaer den just saa velklædt,
saa straalende, saa klar og tydelig,
at selv den Blindes Die maa den skimte.

Plantagenet.

Naar ordsty Tausshed binder Eders Tunge,
sig Eders Mening da ved stumme Tegn.

Lad den, der er en ægte Adelsmand
og holder paa sin Stammes Hæder, plukke,
saafremt han troer, jeg har forfægtet Sandhed,
en af de hvide Roser her med mig.

Somer set.

Lad den, der ei er Kryster eller Smigrer,
men tør forsvare Sandheds Sag, nu plukke
med mig en af de røde Roser her.

Warwick.

Jeg hader Sminke; derfor uden Sminke
og lave Smigerkonster plukker jeg
den hvide Rose med Plantagenet.

Suffolk.

Jeg plukker med ung Somerset den røde,
og søier til, jeg troer, at han har Ret.

Beron.

J ædle Herrer, hi! pluk ikke flere,
før J har gjort til Lov: den, paa hvis Side,
der er af Busten plukket færrest Roser,
skal vige for den Andens gode Ret.

Somerset.

Helt vel betænkt, min gode Mester Beron!
hvis jeg faaer færrest, viger jeg i Stilhed.

Plantagenet.

Jeg med.

Beron.

Vel! for den rene, klare Ret
jeg plukker denne blege Jomfrublostm
og stemmer paa den hvide Roses Side.

Somerset.

Stik dog ei Fingren, mens J plukker den;
saa farved J med Blod den hvide Rose
og kom mod Eders Billie paa min Side.

Beron.

Om jeg skal bløde for min Dverthydning,
saa skal min Dverthydning læge Saaret
og holde mig paa denne Side fast.

Somerset.

Godt, godt! gaa videre! hvem er der flere?

Den Lovkyndige.

Hvis ei min Rundskab og min Lovbog lyver,
saa fører I en uretsfærdig Sag;
til Tegn jeg plukker her den hvide Rose.

Plantagenet.

Nu, Somersæt, hvor er nu Tert Veris?

Somersæt.

Her i min Skede; naar det lægges frem,
skal Eders hvide Rose farves blodrød,

Plantagenet.

Dog er din Kind nu vore Roser lig;
thi den er bleg af Frygt, som om den var
et Vidne for vor Sags Retfærdighed.

Somersæt.

Plantagenet! nei, det er ei af Frygt;
det er af Harm, fordi din Kind er rød
af Blusel, saa den ligner vore Roser,
og dog din Mund ei tilstaae vil din Uret.

Plantagenet.

Er ei din Rose ormædt, Somersæt?

Somersæt.

Har din flet ingen Torn, Plantagenet?

Plantagenet.

Jo, skarp og hvas til Bærge for sin Sandhed,
imens din Drm fortærer selv sin Falskhed.

Somersæt.

Godt! jeg skal finde Benner, som vil bære
Blodrosen med mig, og som vil bevidne
at jeg har Sandhed sagt, og det, hvor du
tør ikke komme, falske Plantagenet.

Plantagenet.

«Nu ved den Jomfrublostm, jeg har i Haanden,
«dig og din Eige, Dreng, foragter jeg.

Suffolk.

«Kom her ei med Foragt, Plantagenet!

Plantagenet.

«So, stolte Poole, og dig saavelsom ham.

Suffolk.

«Min Del deraf jeg kaster i din Hals!

Somerſet.

«Kom, bedste William de la Poole, vi hædre
«den Bondeknold blot ved at tale med ham.

Warwick.

«Ved Gud, du gjør ham Uret, Somerſet!

«Hans Oldesader var jo Lionel,

«Hertug af Clarence, Søn af Englands Konge,

«Edvard den Tredie; mon ufrelse Bønder

«udspringe fra saa dyb en Rod?

Plantagenet.

Paa Stedets

«Fredhellighed han stoler, ellers voved

«hans feige Sjæl ei slikt et Ord at mæle.

Somerſet.

«Ved den, der stæbte mig, mit Ord jeg vedstaaer

«paa hver en Plet af Jord i Christenheden.

«Ved ei din Fader, Richard, Jarl af Cambridge,

«i salig Kongens Tid Forræderbøden?

«staaer du af hans Forræderi ei smittet,

«skamstjændet, udstødt af den gamle Adel?

«hans Brøde lever i dit Blod, end skyl dig;

«du er en Bønde, til du faaer Dpreisning.

Plantagenet.

Min Fader blev bestyldt, ei vidnesældet,
 dømt til Forræderdød, skøndt ei Forræder;
 det vil jeg svare for mod bedre Mænd
 end Somersæt, naar Tidens Fylde modner
 engang min Billie. — Eders Hjelper, Poole,
 og Eder selv vil jeg optegne sikkert
 i min Grindrings Bog, for Jer at tugte
 for denne Haan. Det drages I til Minde!
 jeg har advaret Jer; nu vogt Jer vel!

Somersæt.

Vel! Du skal altid finde os beredte
 og kjende dine Fjender paa den Farve,
 som mine Venner dig til Trods skal bære.

Plantagenet.

Og denne blege, brede Rose her,
 Tegnet paa mit Had, der tørster efter Blod,
 vil jeg og mine Venner altid bære,
 indtil den visner i min Grav med mig,
 hvad eller blomstrer til min Gres Høide.

Suffolk.

Bliv ved! og gid du kvæles i din Hovmod!
 og nu Farvel, til næste Gang vi mødes!

(gaaer.)

Somersæt.

Vi, Poole! — Farvel du æresyge Richard!

(gaaer.)

Plantagenet.

De hyde Haan, og jeg maa taale det!

Warwick.

Den Plet, som de bebreider Eders Hus,
 skal slettes ud i næste Parlament,

som skal forlige Winchester og Gloster;
 og hvis du ei udnævnes da til Hertug
 af York, vil jeg ei gjælde meer for Warwick.
 Men nu, til Mærke paa mit Venstreb for dig
 imod den stolte Somersset og Poole,
 jeg bærer denne Rose for din Sag.
 Og her jeg spaaer, at denne Riv i Dag,
 som blev i Temples Have til Partikamp
 imellem Rosen hvid og Rosen rød,
 skal sende Tusinder til Nat og Død.

Plantagenet.

Jeg takker Eder, gode Mester Vernon,
 at for min Sag I vilde Rosen plukke.

Bernon.

For Eders Sag vil jeg den altid bære.

Den Lovkyndige.

Saa vil og jeg.

Plantagenet.

Jeg takker, kjære Herre!

Rom, lad os gaae tilbords. — Det spaaer jeg vist:
 engang der flyder Blod for denne Tvist.

(de gaae.)

Femte Scene.

Sammesteds. Et Værelse i Tower.

(Mortimer bæres ind i en Stol af to Fangevogtere.)

Mortimer.

J som saa mildt den svage Gubbe vogted,
 lad mig nu her i Dødens Stund mig hvile.
 Som En, der nylig slap fra Pinebænken,
 er af det lange Fængsel brudt mit Legem,
 og disse hvide Haar, min Døds Herolder,

i Alder Nestors Lige, ælbede
 i Kummer, varsle nu, at det er ude
 med Edmund Mortimer. Og disse Dine,
 udbændte Lamper lig, hvis Olie slipper,
 fordunkles, som det stunder imod Enden;
 svag er min Skulder, træet af Sorgens Byrde,
 og Armen marvøs, som en visnet Vinstok,
 der sænker ned mod Jord fastløse Grene;
 men Foden, skjøndt den lam og kraftløs støtter,
 asmægtig til at bære denne Jordklump,
 vil længselsvinget nu mod Graven ile,
 som vidste den, kun der er Trøst og Hvile. —
 Sig, Bogter, kommer saa min Søstersøn?

Første Fangevogter.

Richard Plantagenet vil komme, Herre;
 vi sendte Bud til Temple til hans Kammer,
 og der blev svaret, at han vilde komme.

Mortimer.

Nok! nok! saa stilles end min Sjæl tilfreds. —
 Den arme Mand! han Uret led som jeg.
 Fra den Tid Henrik Monmouth steg paa Thronen, —
 før hans Berømmeth vandt jeg Vaabenhæder, —
 har jeg i dette lede Fængsel levet;
 fra den Tid blev og Richard sat i Stygge,
 berøvet Arv og Ære. Nu vil Døden,
 den al Fortvivlelses retvise Mægler,
 som mildt forsoner Menneftenes Jammer,
 udløse mig med mild Befrielse.
 Gid ligesaa hans Modgang maatte endes,
 at saa han vandt igjen, hvad der var tabt.

(Richard Plantagenet kommer ind.)

Første Fangevogter.

Herr Jarl, der kommer Eders kjære Frænde.

Mortimer.

Richard Plantagenet! sig, er han kommen?

Plantagenet.

Ja, ædle Morbroer, o, saa dybt fornedret!

her er din Frænde Richard, nys forhaanet!

Mortimer.

Ved mine Arme, lad mig favne ham

og gyde i hans Bryst Livsaanden ud.

Og sig mig, naar min Mund hans Kind berører,

at ømt jeg eet svagt Kys maa give ham. —

Du kjære Stub af Yorks den høie Stamme,

sig, hvorfor sagde du, du var fortabt?

Plantagenet.

Først læn din gamle Ryg til denne Arm,

og hør, saaledes lettet, hvad mig tynger.

Idag, mens vi forhandlede om en Sag,

kom jeg og Somersæt i Ordstrid sammen,

hvorved han gav sin frække Tunge Tøilen

og forekastede mig min Faders Død;

det Haansord slog mig Laas for Munden; ellers

jeg havde vist betalt med samme Mønt.

Nu, gode Morbroer, for min Faders Skyld

og ved din Ære som Plantagenet

og for vort Frændskab, — giv Bæddet, hvorfor

min Fader, Jarl af Cambridge, blev halsbugget.

Mortimer.

Den Grund, min Søstersøn, som fængslede mig

og holdt mig al min Ungdoms Blomstertid

i dette lede Fængsels Kval og Vaande,

var det fordomte Rædskab til hans Død.

Plantagenet.

Forklar da nærmere, hvad Grunden var;
jeg veed det ei og kan ei gjette det.

Mortimer.

Ja, hvis mit Landedræt ei svigter mig,
og Døden kommer ei, før jeg faaer udtalt.
Henrik den Fjerde, dennes Oldefader,
tog Kronen fra sin Frænde Richard, Søn
af Edvard, Førstesødt og lovlig Arving
efter Kong Edvard, af sit Hus den Tredie. —
Mens han var Konge, Percys Slægt fra Norden,
som fandt hans Kroneran høist uretsfærdigt,
forsøgte paa at hæve mig paa Thronen.

Den Grund, som drev dertil de tappre Herrer,
var den, at, da Kong Richard nu var borte
og ingen Arving havde efterladt,
var jeg i Byrd og Slægt den nærmeste;
thi paa min Moders Side stammer jeg
fra Lionel af Clarence, tredie Søn
af Kong Edvard den Tredie, medens han
sit Stammetræ fra Johan Gaunt uleder,
som var den fjerde kun af Helteslægten.

Men mærk: imens de mandigt og høimodigt
stred for den rette Arving at indsætte,
saa mistede de Livet, jeg min Frihed.

Lang Tid derefter, da den femte Henrik
sit Kronen efter Bolingbroke, sin Fader,
da var det, at din Fader, Jarl af Cambridge,
Ætling af den berømte Edmund Langley,
Hertug af York, min Søster ægtede,
som var din Moder; rørt af min Ulykke
han hverved atter Hærmagt i den Tanke

at frie mig ud og frone mig til Konge;
men som de andre faldt den ædle Jarl
og blev halshugget; dermed undertryktes
hvert Arvekrav af Huset Mortimer.

Plantagenet.

J, ædle Herre, er dets sidste Skud.

Mortimer.

Ja! og du seer, at jeg har intet Afkom,
og at min svage Røst bebuder Døden.

Du er min Arving; slut dig selv til Røsten;
men vær dog varsom, mens med Flid du stræber.

Plantagenet.

Dit Alvorsraad jeg dybt indprenter mig;
dog tykkes mig, min Faders Dødsstraf kan
ei kaldes andet end en blodig Voldsdaad.

Mortimer.

Med Tausshed, Frænde, driv du snildt din Sag.
Lancasters Hus staaer grundet saare stærkt
og som et Bjerg, der ei er til at flytte;
men nu vil snart din Morbroer flytte bort,
som Fyrster deres Hof, naar det dem kjeder
at dvæle længer paa det gamle Sted.

Plantagenet.

O kunde med en Del kun af min Ungdom
jeg købe dig din Alderdom tilbage.

Mortimer.

Saa var du grusom mod mig, som en Morder,
der giver mange Saar, mens eet kan dræbe.
Sørg ei, hvis ei mit Vel bedrøver dig.
Giv blot Befaling til min Forbescærd;
og nu, Farvel! gid hvert dit Haab maa blomstre!
Held være med dit Liv i Fred og Strid!

(dør.)

Plantagenet.

Fred med din Aand paa Flugten, ikke Strid!

I Fængsel har du endt din Pilgrimsfærd,
og tilbragt Livet som en Eneboer. —

Vel! i mit Bryst jeg gjemme vil hans Raad,
og hvad jeg drømmer om, lad det nu hvile! —

I Vogtere, bær Liget bort! jeg vil
see ham begravet bedre, end han leved.

(Fangevogterne bære Mortimer ud.)

Her sluffes, Mortimer! din dunkle Fakkell,
kvalt af de Ringers Uergjerrighed! —

Og nu den Uret og den bittre Spe,
som er forvolbt mit Hus af Somerset,

den skal forvist faae hæderlig Dpreisning;
og derfor iler jeg til Parlamentet;

gjenvinde vil jeg enten Byrd og Navn,
hvad eller vende Skaden selv til Gavn!

(gaaer.)

Tredie Act.

Første Scene.

London. Parlamentshuset.

(Trompetsansfare. Kong Henrik kommer ind med Greter, Gloster, Warwick, Somerset, Suffolk, Bissen af Winchester, Richard Plantagenet o. fl. Gloster vil overrække et Klageskrift; Winchester griber det og river det itu.)

Winchester.

Kom du med forud dybt udtænkte Linier,

med Smædestrifter snebigt sammensatte? —
 Humphrey af Gloster, kan du føre Klage,
 og agter du at sigte mig for Noget,
 saa gjør det slug og uden udtænk't Paasund,
 som jeg paa Stand med Diebliffets Tale
 vil svare paa, hvad du bebreider mig.

Gloster.

Indbildste Præst! bød Stedet mig ei Taalmod,
 saa skulde du fornemme, hvem du haaned.
 Tro ei, skjøndt jeg har striftligt stillet frem
 din lave, skjændige Forbryderfærd,
 at derfor jeg har digtet eller kan ei
 gjentage Ord for Ord, hvad Pennen skrev;
 nei Bisp! saa fræk dumdriftig er din Dndskab,
 saa verdselig, ond, fivagtig al din Færd,
 at Smaabørn selv kan om dit Hovmod sladdre.
 Du er høist fordærvelig Blodsuger,
 haardnakket af Naturen, Fredens Tjende,
 letfærdig, yppig meer end det sig sømmer
 en Mand, der har dit Embed og din Rang.
 Og dit Forræderi? hvad er saa klart,
 mens du har lagt en Snare for mit Liv
 saavel ved Londons Bro som og ved Tower?
 Ja, skulde dine Tanker sigtes ret,
 var knap din Herre Kongen sikker for
 dit stolte Hjertes avindsyge Rænker.

Winchester.

Gloster, jeg trods'er dig! — I Herrer, laaner
 mig gunstigt Ore til, hvad jeg vil svare.
 Hvis jeg var gjerrig, herskesyg, fordærvet,
 som han har sagt, hvi er jeg da saa fattig?
 hvor gaaer det til, jeg søger ei at stige,

at hæve mig, men bliver i mit Kald?
 Og nu min Stridbarhed, — hvem elfter Freden
 vel meer end jeg, — naar ei jeg bliver ægget?
 Nei, ædle Herrer! det er ikke Feilen;
 det har ei optændt Hertug Glosters Harm.
 Nei Sagen er: han vil alene herste,
 han vil alene være Kongen nær;
 det føder Tordenveiret i hans Bryst,
 og derfor brøler han sin Klage frem.
 Men han skal see, jeg er saa god —
 Gloster.

Saa god?

Hvad? du? min Bedstefaders Slegsfredson?

Winchester.

Ja, høie Herre; thi hvad er I andet
 end En, der praler paa en Andens Throne?

Gloster.

Er jeg ei Riggsforstander, frælle Præst?

Winchester.

Og er jeg ei Prælat i Englands Kirke?

Gloster.

Ja, som en Fredløs i en Borg sig holder,
 og bruger den til Ly for Tyvekoster.

Winchester.

Uværdige!

Gloster.

Kun ved dit Kald i Kirken
 er du ærværdig, ikke ved dit Liv.

Winchester.

Vel! Rom skal domme!

Warwick.

Rom I kun til Rom!

Somerſet.

J burde give efter, ædle Hertug!

Warwick.

Ja, viſt! ſee til, at Biſpen ei ſkeer Uret.

Somerſet.

Jeg troer, hans Naade burde være from
og vide, hvad man ſkylder ſlige Mænd.

Warwick.

Meer ydmyg, troer jeg, Biſpen burde være;
det klæder en Prælat ei ſaa at trættes.

Somerſet.

Jo, naar hans Embeds Hellighed fornærmes.

Warwick.

Banhellig eller hellig! hvad gjør det?

Er ikke Hertugen vor Rigsforſtander?

Plantagenet (affides.)

Jeg ſeer, Plantagenet maa tie ſtille;
thi ellers hedder det: „Tal J, naar Tid er;
vil J hæft tale med blandt Rigens Herrer?“ —
mig lyſted ellers vel en Dyſt med Biſpen.

Rong Henrik.

J hjære Frænder, Wincheſter og Gloſter,
udvalgte Bogtere for Englands Vel!

Hvis Bønner frugted, vilde jeg forene
i Kjærlighed og Venſtab Eders Hjerter.

O, hvilken Skjændsſel er det for vor Krone,
at to ſaa høifornemme Mænd ſtal lides!

Tro mig, min Ungdom veed Beſted derom,
at Borgertviſt er ſom en giftig Dm,
der gnaver paa det hele Samfunds Livsmarv.

(Støi udenfor; der raabes: „Red med de brune Kjoler“.)

Hvad er det for en Støi?

Warwick.

Et Oprør, sikkert,
som Bispens Folk i Undskab har begyndt.

(Gjentagen Larm og Raab: „Stene! Stene!“ — Borgemeesteren
af London kommer ind med sit Følge.)

Borgemeesteren.

I gode Herrer! — dydige Kong Henrik!
forbarm Jer over Londons Stad og os!
Bispeppens Mænd og Hertugen af Glosters,
hvem det blev nys forbudt at bære Vaaben,
har fyldt med Kampeffene deres Kommer;
og flokkede i fjendste Bander, stene
de nu saa raft hverandres Pandestaller,
at Mangen faaer sit øre Hoved knust.
I alle Gader slaaer man Vindver ind,
og vi maa lukke Boderne af Frygt.

(Glosters og Winchesters Folk komme ind i Slagsmaal.)

Kong Henrik.

Vi hyde Jer, ved Eders Trostabs Pligt;
stands Eders Morderhænder og hold Fred!
Farbroder Gloster, dæmp dog denne Riv.

Første Svend.

Hvis man forbyder os at bruge Stene,
saa vil vi tage fat med vore Tænder.

Anden Svend.

Gjør, hvad I tør! Vi er ei heller bange!

(atter Slagsmaal.)

Gloster.

Hold op med det uorne Slagsmaal, Mænd!
lad fare den usømmelige Strid!

Tredie Svend.

Vi veed, at Eders Naade er en gjæv,

retfærdig Mand; i Kongebyrd I viger
for Ingen uden for hans Majestæt;
og før vi taale vil, at slig en Prinds,
saa venuesæl en Fader for vort Land,
skal lide Haan og Tort af en Blæksmører,
før vil vi slaaes, med Koner, Børn og Alt,
og hugges ned for Fod af Eders Fjender.

Første Svend.

Ja, selv, hvad der af vore Negle klippes,
vil reise Kamp, naar vi er døde.

(atter Slagsmaal.)

Gloster.

Stand's dog!

og hvis I elste mig, som I forsikre,
saa hør og lad mig tale Jer tilrette.

Kong Henrik.

O, hvor den Riv bedrøver dybt min Sjæl!

Kan I, Winchester, see paa mine Taarer

og Sukke, og kan ei til Medynk røres?

Hvem skal forbarme sig, naar I ei gjør det?

Hvem skalde stræbe for at stifte Fred,

naar Kirkens fromme Mænd ved Strid forlystes?

Warwick.

Hold Fred, Herr Rigsforstander! Bisp, hold Fred!

Bil I med trodsig Vægring tage Livet

af Eders Konge? vil I øde Riget?

I see, hvormeget Ondt, ja Mord og Manddrab,

der øvet er for Eders Fjendstabs Skyld;

hold Fred, hvis ei I tørster efter Blod.

Winchester.

Jeg viger ei, hvis han ei bøier sig.

Gloster.

Medynk med Kongen byder mig at vige;
thi ellers rev jeg Hjertet ham af Livet,
før end jeg gav den Klerk saa stort et Fortrin.

Warwick.

Nu, Herre Bisp, see, Hertug Gloster har
forjaget Harmens mørke Brebesmod;
det kan jo læses paa hans glatte Pande;
hvi seer I end saa barst og tragist ud?

Gloster.

Winchester! her jeg byder dig min Haand.

Kong Henrik.

Hy, Frænde Beaufort! Jeg har hørt Jer præke,
at Hadet er en stor og grusom Synd;
og vil I selv ei øve det, I lærer,
men frem for Andre selv det overtræde?

Warwick.

O milde Konge! — hvor du nænsomt dadler! —
Skam Eder, Herre Bisp, og slut Forlig! —
Hvad? skal et Barn da lære Jer, hvad Ret er?

Winchester.

Hertug af Gloster! vel, jeg giver efter,
og giver Haand for Haand, Venstab for Venstab.

Gloster (affides.)

Ja, men jeg frygter, med et troløst Hjerte.

(høit.)

See mine Venner, mine kjære Landsmænd,
det Tegn skal være som et Stilstandsflag
imellem os og alle vore Mænd. —

Saa sandt mig hjælpe Gud, jeg hykler ei.

Winchester (affides.)

Saa sandt mig hjælpe Gud, da hykler jeg.

Kong Henrik.

Min kjære Farbroer, gode Hertug Gloster,
hvor det Forlig har gjort mit Hjerte glad! —
Gaa, Venner, og forstyr os ikke meer,
men slutter Venstrib nu som Eders Herrer.

Første Svend.

Ja nok! — jeg gaaer til Badstjær.

Anden Svend.

Jeg gaaer med.

Tredie Svend.

Og jeg vil søge Lægedom i Kroen.

(Svendene, Borgemeesteren og hans Følge gaae.)

Warwick.

Modtag, min høie Konge, dette Skrift,
som her vi Eders Høihed overrække
til Gunst for Richard af Plantagenet.

Gloster.

Vel gjort, Jarl Warwick! — ja, min ædle Fyrste,
hvis Eders Høihed Alt vil prøve nøie,
har I stor Grund til Richard Ret at yde,
særdeles af den Aarsag og Anledning
jeg nævned Eders Majestæt i Eltham.

Kong Henrik.

Og den Anledning, Farbroer, var af Bægt;
derfor, I Herrer, finde vi for godt
at gjenindsætte Richard i hans Byrd.

Warwick.

Lad Richard gjenindsættes i sin Byrd;
det bøder paa den Uret mod hans Fader.

Winchester.

Hvad Alle vil, er og Winchesters Villie.

Kong Henrik.

Vil Richard være tro, skal ei blot dette,
men al den Arv tilbagegives ham,
som hører Huset York med Rette til,
hvorfra han stammer ned i lige Linie.

Plantagenet.

Din ringe Tjener lover Lydighed
og underdanig Trostøb indtil Døden.

Kong Henrik.

Saa knæl og sæt dit Knæ imod min Fod,
saa vil jeg nu til Gjengjæld for din Hylbring
omgjorde dig med Yorks det tappre Sværd.

Staa op da, Richard, sand Plantagenet,
staa op med Yorks hertugelige Navn.

Plantagenet.

Min Velgang være dine Fjenders Fald,
og som min Trostøb groer, saa visne de,
der med en Lante frænte Kongens Høihed!

Alle.

Hil, høie Prinds! Hil, store Hertug York!

Somer set (affides.)

Dø, Pøbelprinds! foragtelige York!

Gloster.

Nu vil det være tjenligst, Eders Høihed,
I sætter over Søen for at krones
i Frankrig; hvor en Konge kommer selv,
der vækkes Kjærlighed hos Undersaatter
og fuldtro Mænd, mens Fjenderne forfærdes.

Kong Henrik.

Naar Gloster siger det, vil Henrik gaae;
et Venneraad kan mange Fjender slaae.

Gloster.

I feilklar Stand alt ligger Eders Flaade.

(Alle gaae undtagen Gyeter.)

Gyeter.

Ja! vi kan drage Frankrig rundt og England,

og dog ei see, hvad Enden blive skal;

den sidste Tvist imellem Rigets Store

kun ulmer under hyklet Benstabs Afte,

og vil slaae ud tilfidsst i lyse Luer.

Som buldne Lemmer efterhaands kun raadne,

til Ben og Kjød og Sener falde af,

saa vil den stumle Tvedragtsgift sig brede.

Og nu jeg gruer for den onde Spaadom,

som i Kong Henriks Tid, den Femte kaldet,

var selv i spæde Patteglutters Mund:

„En Henrik født i Monmouth, Alt skal vinde;

en Henrik født i Windsor, Alt skal tabe.“

Det er saa klart, at Gyeter kun ønsker

at ende Livet før den Banheldstid.

Anden Scene.

Frankrig. Udenfor Rouen.

(Jomfruen kommer ind, forklædt, med Krigssold klædt som Bønder med Sække paa Ryggen.)

Jomfruen.

See der Byporten, Porten til Rouen,

som vi skal gjennebrude med vor Krigslist.

Giv Agt og søi nu varsomt Eders Ord;

tal som de jevne Folk, der gaae til Lørbø

og hente Penge hjem for deres Korn. —

Hvis vi faaer Afgang, som jeg haaber vist,

og finder, at den dørste Vagt er svag,

faa vil jeg give Tegn til vore Venner,
at Carl, Dauphin, kan rykke frem til Angreb.

Første Krigsmand.

I vore Sække vil vi putte Staden
og gjøre os til Herrer i Rouen.

Saa lad os banke paa da.

(banker paa Porten.)

Bagten (indenfor.)

Qui est là?

Jomfruen.

Paysans, pauvres gens de France:

kun stakkels Folk, som bringe Korn til Torvs.

Bagten.

Kom ind da; Torveflokken har alt ringet.

(han aabner Porten.)

Jomfruen.

Rouen! nu styrter jeg din Borg i Grus.

(Jomfruen og hendes Folk drage ind i Byen.)

(Carl træder ind med Bastarden af Orleans, Alençon og Krigsfolk.)

Carl.

Sanct Dionysius, velsign vor Krigslist!

at i Rouen vi atter trygt kan sove.

Bastarden.

Her gif hun ind med sine Hjælpere.

Nu er hun der; hvordan vil hun os vise,
hvor vi kan komme bedst og sikkest ind?

Alençon.

Hun stikker ud en Fakkelløst fra Taarnet,
og naar vi see den, er det hendes Mening,
den Bei, hvor hun kom ind, er allersvagest.

(Jomfruen viser sig paa et Taarn og svinger en flammende Fakkelløst.)

Jomfruen.

See her den lykkelige Brudesaftel,
som vier nu Rouen til sine Landsmænd,
men er et Dødens Baal for Talbots Mænd!

Bastarden.

See, ædle Carl! see vor Venindes Fyr!
høit flammende staaer Falken der paa Taarnet.

Carl.

Nu lad den skinne som en Høvnkomet
og varsle Fald for alle vore Fjender!

Alençon.

Spild ikke Tid! at nøle nu er farligt!
flug ind og raab „Dauphin!“ — hug Bagten ned!

(de trænge ind.)

(Baabengny; Talbot kommer med engelske Krigsfolk.)

Talbot.

Den Svig skal du med Taarer angre, Frankrig,
hvis Talbot overlever dine Rænker. —

Den Her, Jomfruen, den fordømte Troldsvind,
har brat forvoldt os denne Helvedesfærd,
saa vi med Nød undgik de Franskes Hovmod.

(de gaae ind i Byen.)

(Baabengny. Udfald. Fra Byen kommer Bedford, der bæres syg
ind i en Bænestol; med ham Talbot, Burgund og engelske Krigsfolk.

Paa Muren vise sig Jomfruen, Carl, Bastarden o. Fl.)

Jomfruen.

God Morgen, Tappre! trænger I til Korn?
Hertugen af Burgund vil sagtens faste,
før han vil kjøbe meer til denne Pris.
Det var nok fuldt af Klinte; smager det?

Burgund.

Spot kun, du lede Trold! flamløse Stjæge!

Seg skal vel snart dig kvæle i dit Eget,
saa du skal bande dette Korn, du høstede.

Carl.

Maaskee I døer af Sult forinden, Hertug.

Bedford.

O hævn med Daad og ei med Ord den Svig!

Somfruen.

Hvad vil du, gode Graastjæg; bryde Landse
og ride Dyst med Døden i din Stol?

Talbot.

Du franske Djævel! væmmelige Her!
omringet af din lystne Bølersflot!
skal du forhaane sliq en Heltegubbe,
og sætte Feigheds Plet paa halvød Mand?

Somfruen.

Saa hidsig, Herre? — Dog Johanne, ti!
naar Talbot tordner, kommer der jo Regn. —

(Talbot og de Øvrige raadslaae indbyrdes.)

Held Eders Parlament! Hvem fører Ordet?

Talbot.

Tør I os møde her i aaben Mark?

Somfruen.

Troer Eders Naade, vi er slige Narre,
at vi vil strides, om vort Eget er
vort Eget eller ei?

Talbot.

Seg taler ikke

til denne drilleborne Hersewind,
men, Mençon, til dig og til de andre;
vil I som Krigsmænd komme frem og slaaes?

Mençon.

Nei, Signor!

Talbot.

Saa gaa hen og hæng dig, Signor!

I lumpne, franske Ufseldrivere! —

Som Bønderknolde staae de der paa Muren

og tør ei løfte Skjold som Adelsmænd.

Somfruen,

Rom, Høvedsmænd, lad os gaae bort fra Muren;

thi Talbots Mine spaaer os intet Godt. —

Gud være med Jer, Herre; vi kom hid

kun for at melde, vi er her.

(gaaer med de Franske.)

Talbot.

Og vi

skal ogsaa være der ret snart! — hvis ikke

gid Spot og Skjændsel blive Talbots Rygte! —

Burgund, nu sværg her ved dit Huses Vre,

skarpt sporet af den Spe, du led i Frankrig,

at vinde Staden atter eller døe!

Og jeg, — saavist som Englands Henrik lever,

og som hans Fader her var Seierherre,

saa vist som i den nys forraadte By

den store Løvehjertes Hjerte gjemmes,

saa vist jeg vinder Byen eller døer!

Burgund.

Mit Løfte skal gaae Haand i Haand med dit!

Talbot.

Men før vi gaae, sørg for den døende,

den tappre Hertug Bedford. — Kom, min Hertug,

vi vil Jer bringe til et bedre Sted,

bekvemmere for Sygdom og for Alder.

Bedford.

Nei, Talbot! gjør mig ikke saa tilflamme;

her foran Muren af Rouen jeg sidder
og deler Eders Vel og Eders Bæ!

Burgund.

O, kjække Bedford, lad Jer overtale.

Bedford.

Ei til at gaae herfra; thi jeg har læst,
den djarve Pendragon paa Sygebaaren
blev bragt i Slaget og beseired Fjenden;
jeg troer, jeg kan opflamme Hærens Hjertes;
jeg fandt dem altid alle som mig selv.

Talbot.

Frygtløse Sjæl i det halvdøde Bryst!

Velan da! — Gud bevare gamle Bedford! —

Nu, nøl ei, tappre Hertug af Burgund!
men lad os samle vore Folk paa Stand
og styrte løs paa vor indbildste Fjende!

(Gaaer ud med Burgund og Krigsfolkene. Bedford o. Fl.
blive tilbage.)

(Baabengny; Angreb. Herr Johan Fastolf kommer ind, fra den
anden Side en Hovedsmand.)

Hovedsmanden.

Hvorhen, i saadan Hast, Herr Johan Fastolf?

Fastolf.

Hvorhen? hvor jeg kan frelse mig ved Flugten;
det lader til, vi taber atter Slaget.

Hovedsmanden.

Hvad? vil I flye og svigte Talbot?

Fastolf.

Ja!

Alverdens Talboter, naar jeg kan reddes.

(gaaer.)

Hovedsmanden.

Du feige Ridder! — Gid alt Ondt dig times!

(gaaer.)

(Tilbagetog. Skjærmhyfel. Jomfruen, Alençon, Carl v. Fl. komme flygtende ud fra Byen.)

Bedford.

Nu, naar Gud vil, far rolig hen, min Sjel!

thi jeg har seet vor Fjendes Nederlag.

Hvad er dog Menneftenes Haab og Styrke?

See de, som nylig trodsede med Haan,

er glade nu, om Flugten kan dem frelse.

(han dør og bæres bort i sin Stol.)

(Baabengny, Talbot kommer ind med Burgund v. Fl.)

Talbot.

Tabt og tilbagevundet samme Dag!

En dobbelt Hæder, Hertug af Burgund!

Dog, Gud alene Pris for denne Seier!

Burgund.

O, tappre, giæve Talbot! i mit Hjerte

vil jeg begrave dig og bygge der

af din Bedrift et Tapperhedens Minde.

Talbot.

Tak, ædle Hertug! — Hvor er Jomfruen?

jeg troer, at hendes gamle Skjtsaand sover.

Hvor er Bastardens Skryden, Dauphins Spot?

Er Alt flakmat? Rouen et helt modsalden

af Sorg, fordi det tappre Selstaa flyede.

Nu lad os bringe Byen lidt i Orden

og give den en prøvet Dyrighed;

faa lad os drage til Paris til Kongen;

ung Henrik ligger der jo med sin Adel.

Burgund.

Hvad Talbot vil, bifalder og Burgund.

Talbot.

Dog, før vi drage bort, lad os ei glemme
den ædle, nylig døde Hertug Bedford,
men stede ham til Jorden i Rouen;
ei bedre Riddersmand har ført en Landsfe;
ei bedre Hjerte har ved Hove raadet;
men selv den største Konge Døden rammer;
thi det er Enden paa al Jordens Sammer!

(de gaae.)

Uredie Scene.

Sletten i Nærheden af Rouen.

(Carl, Bastarden, Alençon, Jomfruen og Krigsfolk komme ind.)

Jomfruen.

Forsag ei, Prindsen, over dette Banhæld,
og sørg ei over, at Rouen blev taget;
thi Sorgen for en Ting, der ei kan ændres,
den læger ei, men nager meer. Lad kun
den Galning Talbot juble for en Stund
og som en Paafugl brede Halen ud;
vi plukke ham og kappe Næbet af ham,
hvis kun Dauphin og Alle lyde mig.

Carl.

Vi har jo hidtil fulgt din Ledelse
og aldrig fattet Mistro til din Kunst;
eet Banhæld skal ei avle Mistillid.

Bastarden.

Led i dit Bid et lønligt Kunstgreb op,
og vi vil gjøre dig berømt i Verden.

Alençon.

Dit Billede i en Helligdom vi reise,
og som en Helgen skjænke vi dig Vre;
saa stræb da, hulde Jomfru, for vort Lær.

Jomfruen.

Nu vel da! dette er Johannes Raad:
ved Overtalelser og sagre Ord
vi løfte vil Hertugen af Burgund
fra Talbots Faner til at gaae med os.

Carl.

Gia! mit Hjerter! hvis vi kunde det,
var Frankrig ingen Plads for Henriks Hær;
ei skulde da det Folk saa broute mod os,
men ryddes ud af vore Landemærker.

Alençon.

For evigt skulde de fra Frankrig jages
og eie her ei Retten til et Grevskab.

Jomfruen.

See, høie Herrer, da, hvordan jeg virker
og bringer Sagen til det Maal, vi ønske.

(Man hører Trommer.)

Hør! I kan høre nu af Trommens Lyd,
at Hæren gaaer ad Veien til Paris.

(En engelsk Marsch. Talbot og hans Folk drage forbi.)

Der drager Talbot hen; hans Faner vaie,
og Englands Hærmagt følger efter ham.

(En fransk Marsch. Hertugen af Burgund og hans Folk komme ind.)

Der i Bagtroppen gaaer Burgund med Sine.

Et heldigt Træf, at han just kommer sidst.

Ræb Underhandling; vi vil tale med ham.

(Trompeten giver Tegn til Underhandling.)

Carl.

Et Møde med Hertugen af Burgund!

Burgund.

Hvem kræver Møde med Burgund?

Somfruen.

Din Landsmand,

den kongelige Carl af Frankrig.

Burgund.

Hvad vil du, Carl? Jeg er paa Bei herfra.

Carl.

Tal, Somfru, og fortryl ham med dit Ord.

Somfruen.

Du tappre Hertug, Frankrigs faste Haab!

tøv, lad din ringe Terne tale med dig.

Burgund.

Saa tal; men gjør ei alt for mange Omsvøb.

Somfruen.

See paa dit Land, see paa det rige Frankrig,
og see, hvor Stad og By er ødelagt
ved Vold og Hærværk af den grumme Fjende.

Som Moderen seer paa det syge Barn,
naar Døden luffer til det spæde Die,

see, see paa Frankrig i sin Sygdoms Rvide;
betragt de Saar, mod al Naturens Orden,
som selv du slog dets vaandefulde Bryst.

O, vend dit hvassse Sværd en anden Bei!
flaa dem, som saare; saar ei dem, som hjælpe.

En Draabe Blod af Fædrelandets Varm
dig angreer meer end Strømme fremmed Blod;
saa vend tilbage med en Taarestrom,
og afsvæt Fædrelandets mørke Pletter.

Burgund.

Enten har hendes Ord forherget mig,
eller Naturen gjør mig blød med eet.

Somfruen.

Dertil saa raaber hele Frankrig mod dig
og tvivler om din Byrd og ægte Fødsel.

Hvem følger du? et overmodigt Følk,
som stoler paa dig kun for Bindings Skylb.

Naar Talbot først har fæstet Fod i Frankrig

og dannet dig til et Ulyffens Redskab,

hvem uden Englands Henrik er da Herre,

og du skal som en Flygtning stødes ud?

Kom det ihu, og mærk det som Bevis:

var ikke Hertugen af Orleans

din Fjende? var han ei i England fangen?

men da de havde hørt, han var din Uven,

gav de ham fri foruden Løsepenge

til Trods for dig, Burgund, og dine Venner.

See nu, du sægter jo mod dine Landsmænd,

og slutter Pagt med dine Banemænd.

Kom, kom! vend om, vend om, vildefarne Tyrste!

Carl, Alle vente dig med aaben Favn!

Burgund.

Jeg er betvungen; hendes Tales Høihed

flaaer mig til Jord som brølende Kartover

og tvinger mig fast til at bøie Knæ. —

Tilgiv mig, Fædreland og kjære Landsmænd!

I Herrer, lad mig favne Jer af Hjertet!

min Magt, mit Mandskab hører Eder til.

Talbot, farvel! ei meer paa dig jeg lider.

Somfruen (affides.)

Ket som en Fransmand! om og om igjen!

Carl.

Hil dig, Burgund! dit Venstak gjør os sunde.

Bastarden.

Og føder Mod paany i vore Hjerter.

Alençon.

Der spille Jomfruen sin Rolle godt,
og vel fortjener hun en gylden Krone.

Carl.

Nu frem, I Herrer, med forenet Magt!
lad see, hvad Skade vi kan gjøre Fjenden.

(de gaac.)

Fjerde Scene.

Paris. En Sal i Slottet.

(Kong Henrik kommer ind med Gloster og andre Herrer, Vernon,
Basset o. fl.; derefter Talbot og nogle af hans Hovedsmænd.)

Talbot.

Min høie Fyrste, I høibaarne Herrer,
jeg hørte Eders Komme her til Riget
og lod en Stund da mine Feider hvile
for her at bringe min Monark min Hyldest.
Til Tegn derpaa vil nu min Arm, — som har
bragt under Eders Magt halvhundred Borge,
tolv Stæder og syv muromgivne Byer,
dertil femhundred ædelbaarne Fanger, —
sit Sværd for Eders Høiheds Fødder lægge;
og med et ydmygt Hjertes Trofasthed
jeg giver Wren for den vundne Seier
først til min Gud og saa til Eders Høihed.

Kong Henrik.

Er det den ædle Talbot, Farbroer Gloster,
som har saa længe færdedes i Frankrig?

Gloster.

Ja, Eders høie Naade!

Kong Henrik.

Vær velkommen,

du tappre Høvding, feiersæle Helt!

Da jeg var ung, (og jeg er end ei gammel)

jeg mindes vel, min Fader sagde tidt,
at bedre Krigsmand aldrig førte Sværd.

Alt længe har vi kjendt til Eders Trost

og Midfærhed og Eders Krigsbefvær;

dog har I aldrig end nydt Løn af os,
fik ei saameget blot som Tak til Gjengjæld,
fordi vi ei før nu har seet Jert Ansigt;

derfor staae op; for Eders Tjenester
er I udnævnt til Jarl af Shrewsbury,
og tag nu ved vor Kroning Eders Plads.

(Trompetsanfære; Alle gaae undtagen Vernon og Basset.)

Vernon.

Nu, Herre, — I som var saa rask paa Soen
og haanebe den Farve, som jeg bærer
til Ære for den ædle Hertug York, —
tør I staae ved det Ord, I dengang talte?

Basset.

Ja, Herre, fuldt saa vel, som I tør vedstaae
Jer frække Luges avindsyge Bjæffen
mod Hertug Sommerset, min ædle Herre.

Vernon.

Jeg ærer Eders Herre, som han er til.

Basset.

Hvad er han? Vel saa god en Mand som York.

Vernon.

Jeg siger nei! tag det til Vidnesbyrd.

(Slaaer ham.)

Basset.

Sturk! vel du veed, at Baabenretten byder,
 at hvo her drager Sværd, skal døe paa Stand;
 hvis ei, astapped dette Slag dit Livsblood.
 Men jeg vil til hans Majestæt og bede
 om Frihed til at hævne denne Tort;
 da skal du see, vi mødes dig til Stade.

Vernon.

Drog! jeg skal være der, saa snart som du,
 og siden skal vi mødes, før du ønsker.

(de gaac.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Samme Steds. Ridder salen.

(Kong Henrik, Gloster, Exeter, York, Suffolk, Somerset, Winchester,
 Warwick, Talbot, Statholderen af Paris o. Fl. komme ind.)

Gloster.

Sæt Kronen paa hans Hoved, Herre Bisp.

Winchester.

Gud sign Kong Henrik, af det Navn den Sjette!

Gloster.

Statholder af Paris, aflæg nu Eiden:

(Statholderen knæler.)

at ingen Konge uden ham I hylder,
 ei kalder nogen Ven, der ei er hans Ven,
 og Ingen Fjende, uden den, der pønser

paa Svig og Argelift imod hans Throne,
og det saasandt Gud hjælpe Jer i Naade!

(Statholderen af Paris gaaer med Følge.)

(Herr Johan Fastolf kommer ind.)

Fastolf.

Min høie Konge, mens jeg red ihast
paa Beien fra Calais til Eders Kroning,
blev mig et Brev ihænde givet, skrevet
til Eders Naade fra Hertug Burgund.

Talbot.

Skam faa Hertugen af Burgund og du!
Du seige Ridder, jeg har gjort det Løfte,
naar næste Gang vi saaes, jeg vilde rive
dig Hofeskaandet af dit Krysterknæ, —

(han river det af.)

som nu er steet, — fordi du blev optagen
uværdigt i den høie Ridderorden. —

Tilgiv, Kong Henrik, tilgiv, ædle Herrer!

Den Ufelyg! I Slaget ved Patay,

hvor al min Magt var knap sextusind Mand,

mens Fransken havde næsten Ti mod Een,

før Sammenstødet, før et Slag var slaaet,

han løb sin Bei, en trofast Baabendrager!

tolvhundred Mand vi misted i den Kamp;

jeg selv og flere Riddersmænd desuden

blev overrumplet der og gjort til Fanger.

Nu dø, I Herrer, om jeg har gjort Uret,

eller om flige Krystere bør bære

det Ridderstabet's Tegn; Ja eller Nei!

Gloster.

Oprigtigt talt, den Daad var æreløs,

og ilde flæbte den en menig Stridsmand
langt meer en Ridder, Høvedsmand og Fører.

Talbot.

Da først den Orden stiftedes, I Herrer,
var Høsebaandets Ridder adelbaaren,
hugprud og tapper, af høisindet Mod,
i Orlogsfærd til Hædersnavn opfostret,
frygtløs for Døden, uden Skyk for Nøden,
men altid fast, der hvor det haardest gjaldt.
Den Mand, som ei er stabt af saadant Stof,
misbruger Riddernavnets Hellighed,
vanhelliger den høie Hædersorden;
han burde, (hvis jeg turde være Dommer,)
udstødes, som en Træl født i en Veigrøft,
der vilde prale frækt af Adelsblod.

Kong Henrik.

Plet for dit Land! der hørte du din Dom;
thi paf dig bort, du som engang var Ridder,
fra nu er du forvist, og under Dødsstraf.

(Fasloff gaaer.)

Og nu, Herr Rigsforstander, læs det Brev,
Hertugen af Burgund, vor Frænde, sendte.

Gloster.

Hvad mon hans Naade mener, at han ændrer
sin Stil? — Ei meer end slet og ret: „Til Kongen“.
Mon han har glemt, det er hans Overherre?
eller er Overskriftens Plumphed Forbud
paa Vending i hans gode Sindelag?
Lad see: (læser.) „Jeg har af en særdeles Grund, —
af Medsynk rørt ved Fædrelandets Nød
samt af det ynkelige Klagemaal
fra dem, som Eders haarde Tryk udsuger, —

frasagt mig Eders uheldsvangre Forbund
og hylbet Frankrigs rette Konge, Carl." —

Ha! gruelige Svig! Er det da muligt,
at der i Forbund, Eder, Venstabspagt,
kan findes saadant Hykleri og Falskhed?

Kong Henrik.

Hvad? er Burgund, min Frænde, falden fra?

Gloster.

Ja, Herre; han er bleven Eders Fjende.

Kong Henrik.

Er det det Børste, som hans Brev os melder.

Gloster.

Det Børste, ja; det er alt, hvad han skriver.

Kong Henrik.

Nu vel; Jarl Talbot her skal tale med ham
og tugte ham for det Forræderi. —

Hvad siger I, Herr Jarl? er I tilfreds?

Talbot.

Tilfreds, min Konge? I kom mig i Forkjøb;
jeg vilde just udbedet mig det Hverv.

Kong Henrik.

Drag Hærmagt sammen da, gaa strax imod ham,
lad ham fornemme, at vi hade Svig,
og hvor det skjændigt er at spotte Venner.

Talbot.

Jeg gaaer, min Konge, med det Hjertensønste,
at Eders Fjender I maa see henveired'!

(gaaer.)

(Bernon og Basjet komme ind.)

Bernon.

Tilsted mig Tvekamp, ædle Herre Konge!

Basset.

Min Konge, ogsaa mig! tilsted mig Tvekamp.

Yorck.

Det er min Tjener; hør hans Bøn, min Konge!

Somerfet.

Og det er min; Kong Henrik, vær ham gunstig!

Kong Henrik.

Vær rolig, mine Herrer! lad dem tale! —

I gode Mænd, sig, hvad er Eders Klage?

hvorfor I kræve Tvekamp, og mod hvem?

Bernon.

Mod ham; han har fornærmet mig, min Konge!

Basset.

Og jeg mod ham; han har fornærmet mig!

Kong Henrik.

Hvad er Fornærmelsen, I klager over?

først sig mig det, saa vil jeg svare Jer.

Basset.

Paa Farten hid fra Engelland til Frankrig

forhaaned denne Karl med avindsyg

og spydig Tunge Rosen, som jeg bærer,

og sagde, Bladenes blodrøde Farve

var ligesom min Herres Kind, der blussede,

naar han mod Sandheden haardnakkethed stred,

da det et Spørgsmaal gjaldt om Lov og Ret,

hvorom han tvistedes med Hertug Yorck, —

foruden andre skjændelige Haansord;

for at gjendrive denne grove Dadel

og for at værne om min Herres Ære

begjærer jeg at nyde Baabenretten.

Bernon.

Det er og min Begjæring, høie Konge;

thi skøndt han troer med falsk opspundet Paafund
at sætte Sminke paa sin frække Færd;
saa vid dog, Herre, han udæstet mig,
og han tog Anstød først af dette Mærke,
og sagde, denne Roses blege Farve
var Tegn paa Modets Svaghed hos min Herre.

York.

Faaer Eders Ondskab, Somersæt, ei Ende?

Somersæt.

Jert skjulte Nag vil frem, Hertug af York,
om nok saa snildt I søger det at dølge.

Kong Henrik.

Gud, hvor i syge Hjerner Vanvid raader,
naar for en saadan usel, ringe Sag,
saa avindsyg en Tvedragt kan opstaae, —
York! Somersæt! I gode Frænder begge!
jeg beder Jer, vær rolige, hold Fred!

York.

Lad denne Tvist afgjøres først ved Tvekamp,
og da kan Eders Høihed hyde Fred.

Somersæt.

Kun os vedkommer denne Strid alene;
lad os da stifte den imellem os!

York.

Der er mit Pant; modtag det, Somersæt!

Vernon.

Nei, lad det blive, hvor det først begyndte!

Basset.

Stadsfæst det saa, min høie Herre Konge!

Gloster.

Stadsfæst? Forbandet være Eders Riv!
til Helved I og Eders frække Sladder!

J blues ei, dumdriftige Vasaller,
 ved her med uforstammet Naab og Skjælden
 at forulempe Kongen og os Alle?
 J ædle Herrer, det er neppe velgjort
 at taale deres taabelige Kjævl;
 endmindre, naar fra deres Mund J hente
 en Leilighed til selv at hyppes Riv;
 følg dog mit Raad og vælg en bedre Vei.

Greter.

Det smerter Kongen; — ædle Herrer, enes!

Kong Henrik.

Rom hid, J Tvende, som begjæred Tvekamp.
 Fra nu jeg hyder ved vor Naades Tab,
 forglemmer denne Riv som og dens Grund! —
 J, ædle Herrer, mindes, hvor vi er:
 i Frankrig blandt et vankelmødigt Folk.
 See de Uenighed i vore Bliske,
 og at vi er i Tvedragt med os selv,
 hvor vil da deres avindsyge Harm
 ei ægges til forsættlig Trods og Opstand?
 Desuden, hvilken Skam vil det ei blive,
 naar udenlandske Fyrster skal erfare,
 at for et Legetøj, en usel Smaating
 Kong Henriks Stormænd og hans høie Adel
 sig selv har ødelagt og mistet Frankrig.
 D, tænk dog paa min Faders Seiervinding
 og paa min Ungdom; lad os ei forspilde
 for Smaatings Skyld, hvad der er kjøbt med Blod.
 Gjør mig til Voldgiftsmand i denne Tvist.

(han sætter en rød Rose paa sig.)

Jeg seer ei, hvis jeg bærer denne Rose,
 hvi Nogen skulde mig mistænke for

at helde meer til Somersæt end York;
 de er mig begge kjære, begge Frænder.
 Saa kunde man bebreide mig min Krone,
 fordi jo Skotlands Konge bærer Krone. —
 Dog Eders Klogskab kan Jer bedre raade,
 end jeg formaaer at lære og formane;
 og derfor, som vi kom herhid i Fred,
 saa lad os blive ved i Fred og Vennskab. —
 Vor Frænde York, vi gibe Jer vor Fuldmagt
 som vor Regent i denne Del af Frankrig. —
 Og I, min gode Jarl af Somersæt,
 slut Eders Rytterstyrer til hans Fodfolk;
 som fuldtro Lensmænd, Eders Fædres Sønner,
 gaaer freidigt Haand i Haand og øser ud
 den brede Galde over Eders Fjender.
 Vi selv, Herr Rigsforstander, og de Andre
 vil om en Stund gaae til Calais tilbage,
 derfra til England, hvor jeg haaber snart,
 at Eders Seire bringe mig tilhænde
 Carl, Alençon og alt det Oprørsflang.

(Fanfare. Kong Henrik gaaer med Gloster, Somersæt,
 Winchester, Suffolk og Basset.)

Warwick.

Hertug af York, det maa jeg sige, Kongen
 har holdt en vakker Tale, tykkes mig.

York.

Det gjorde han; dog lider jeg ei ret,
 at han vil bære Somersæts Symbol.

Warwick.

Ei! det var kun en Grille; dadl ham ei;
 tro mig, min Prinds, han har ei ment det ilde.

York.

Og vidste jeg, han gjorde det! — dog stille!
nu er der andre Sager at besørge.

(York, Warwick og Vernon gaae.)

Exeter.

Vel gjort, at du din Tunge standsed, Richard;
thi var dit Hjertes Videnskab brudt ud,
saa frygter jeg, vi havde der opdaget
meer giftigt Had, meer vild og voldsom Gjæring,
end man i denne Stund kan troe og tænke. —
Men hvordan det end er, hver jevn Forstand,
der seer vor Adels bittre Riv og Splid,
hvor de ved Hoffet stubbe til hverandre,
og deres Følgesvende sammenrottes,
maa forudsee, at Ondt deraf maa flyde.
Slemst nok, naar Sceptret er i Børnehænder;
men værre dog, naar Alvind føder Splid;
da kommer Banhælds og Forvirrings Tid.

(gaaer.)

Anden Scene.

Frankrig. Udenfor Bourdeaux.

(Talbot kommer med Krigsfolk.)

Talbot.

Trompeter! gaa til Porten af Bourdeaux;
byd deres Høvding komme frem paa Muren!

(Trompeterne blæse til Underhandling. Anføreren for de Franke
kommer frem paa Muren med Følge.)

I Herrer, Johan Talbot kalder Jer,
Krigshøvedsmand hos Henrik, Englands Konge;
hans Bud er det: luk Stadens Porte op,
ydmyg Jer for os, kald min Konge Herre,

høyd ham og lyd ham tro som Undersaatter! —
 og bort jeg drager med min blodige Hærmagt;
 men hvis I vrager dette Frihedstilbud,
 skal I see mine tre Drabanter rase,
 den gustne Hunger, Staalet, som lemlæster,
 og Ildens Stormløb; i et Dieblif
 de jevne skal med Jorden Eders Taarne,
 der nu saa stoltelig udæste Himlen,
 hvis I forkaste deres Venstabsstilbud.

Anføreren.

Du Dødens frygtelige Barselsugle!
 en Skræk og blodig Svøbe for vort Folk!
 din Voldsmagt nærmer sig sin Ende snart;
 din Vei til os gaaer kun igjennem Døden;
 thi vid, at vi er vel forstansede,
 og stærke nok til Udsald og til Slag;
 gaaer du tilbage, staaer Dauphin vel rustet
 beredt at hilde dig i Krigens Snarer.
 Paa begge Sider staae der Rytterhøbe,
 som Mure spærrende den frie Flugt;
 til ingen Side kan du søge Tilflugt,
 hvor Døden ei med klar Fordærv dig møder,
 og Undergang bleg stirrer dig i Diet.
 Titusind Franssmænd svor ved Saframentet
 at rette deres dødelige Skyds
 mod ingen anden Christen Sjæl end Talbot.
 Glive staaer du der, en tapper Mand,
 ubøieligt dit Mod og ubetvinget;
 det er din Hæders sidste Glorie,
 som jeg, din Fjende, nu dig smykker med;
 thi før det Timeglas, som nu begynder,
 har ladet Timens sidste Sandstorn rinde,

de Dine, som nu see dig karst og rød,
skal see dig visnet, blodig, bleg og død.

(Trommer høres i Afstand.)

Hør! Dauphins Tromme, som en Varselsklokke,
tungsendigt synger for din rædde Sjæl,
og min skal ringe for din bittre Død.

(gaaer med sit Følge.)

Talbot.

Han farer ei med Snak; jeg hører Fjenden. —

Ud, lette Hestfolk, speid paa deres Fleie! —

O, hvilken sorgløs, ligegyldig Krigstugt!

omhegnede vi staaer og indestængte,

en lille Hjord af Englands bange Raadbyr,

ombjæffet af det franske Hundekobbel!

Men er vi engelsk Vildd, vel, frist paa Fart!

ei falde for et Nap som usle Smalbyr,

men som Kronhjorte med fortvivlet Mod

Blodhundene med staalhaard Pande møde

og holde sig de feige langt fra Livet;

hver sælge nu sit Liv saa dyrt som jeg,

da, Venner, blive vi dem dyre Dyr. —

Gud, Sanctt Georg, Talbot og Englands Sag

vort Banner skjænke Seir paa Farens Dag!

(Alle gaae.)

Uredie Srene.

Elette i Gascoigne.

(York kommer ind med Krigsfolk; et Bud møder ham.)

York.

Kom ei de rappe Speidere tilbage,

som fulgte Dauphins stærke Hær i Sporet?

Budet.

De kom tilbage, Herre, med den Melbding,

at han med al sin Magt drog ad Bourdeaux
til Dyst med Talbot. Som han drog afsted,
opdaged Eders Speidere to Skarer
end stærkere end dem, som Dauphin førte,
som stødte til ham og drog ad Bourdeaux.

York.

Forbandet være Somersset, den Riding,
som nøler med den Hjælp, han loved mig,
af Hestfolk, hvervede til den Beleiring!
den store Talbot venter paa min Hjælp,
og jeg er her til Gjaet for en Forræder
og kan ei staae den ædle Ridder bi.
Gud trøste ham i denne Nødens Stund!
thi falder han, — Farvel vor Frankrigsfeide!

(Herr William Lucy kommer ind.)

Lucy.

Du Englands fyrstelige Hovedsmand,
ei nogenfinde for saa høist fornøden
paa Frankrigs Fjord, il! hjælp den ædle Talbot,
som med en Ring af Jern er nu omgjordet
og trængt af vildt Fordærv. Op til Bourdeaux!
Op, tappre Hertug, til Bourdeaux! hvis ikke,
Farvel da Talbot, Frankrig, Englands Vre!

York.

O Gud! var Somersset, som trodsigt nægter
mig mine Fjenniker, i Talbots Sted!
da spareb vi en tapper Riddersmand,
og gav en feig Forræder kun til Pris.
O! græde kunde jeg af Harm og Had!
vi døe, imens en Riding sover lad.

Lucy.

O, send den Tappre Hjælp; hans Nød er stor!

York.

Han døer! vi tabe! brudt mit Ridderord!
vi sørge; Frankrig leer; det vandt, hvad vi
har tabt ved Somersjets Forræderi!

Lucy.

Gud naade da den tappre Talbots Sjæl!
og saa hans Søn, som for to Timer siden
jeg traf paa Veien til hans tappre Fader.
I syv Aar Talbot ikke Sønnen saae,
nu mødes de, hvor begge falde maae.

York.

Alt! ringe blev den ædle Talbots Lykke,
sin Søn ved Gravens Bred i Javn at trykke.
Gaa! Smerten kræler mig; at stille Frænder
skal mødes i den Stund, hvor Livet ender! —
Farvel! jeg kan ei meer end bande den,
som voldes, at jeg svigter nu min Ven. —
Maine, Tours, Blois, Poitiers er os berøvet,
fordi den falske Somersjet har tøvet.

(gaaer med sine Følk.)

Lucy.

Saaledes, medens Ivedragts Grib sig mætter
i disse mægtige Feltherrers Bryst,
forraader forspilber søvnig Lædighed
hvad Helten vandt, der knap er kold i Graven,
Grindringens udsødelige Helt,
Henrik den Femte. Under deres Riv
gaaer Alt tilgrunde: Hæder, Land og Liv.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

En anden Slette i Gascongne.

(Somerſet kommer med ſin Hær: en af Talbotts Hovedſmænd med ham.)

Somerſet.

For ſent! Nu kan jeg ikke ſende dem.

Det Foretagende har York og Talbot
beſluttet alt for driftigt. Al vor Styrke

ſik nok at gjøre med et Udfald blot

fra Byen ſelv. Den altfor hjæffe Talbot

har plettet al ſin gamle Hæders Glands

ved ſligt et vildt, fortviolet Bevæſpil.

York drev ham til at ſlaaes og døe med Skam;

thi York vil arve Navnet efter ham.

Hovedſmanden.

Der er Herr William Lucy, ſom med mig

drog ud fra vor betrængte Hær om Hjælp.

(Herr William Lucy kommer ind.)

Somerſet.

Nu vel, Herr William! hvem har ſendt Jer hid!

Lucy.

Hvem, Herre? den forraadte, ſolgte Talbot,

ſom trindt omringet af den frække Modgang

høit raaber til den ædle York om Hjælp

og Somerſet, at de ſkal ſlaae tilbage

fra hans betrængte Rækker Dødens Stormløb.

Og mens den høitberømte Høvding der

af de kamptrætte Lemmer ſveder Blod

og holder Stand og ſpeider efter Viſtand,

ſtaaer I, hans falſke Haab, hvem Englands Ære

betroedes, ledige med uſel Avind.

Lad Eders egen Twiſt ei holde borte

den Hærtagt, som blev rustet til hans Bistand,
 mens han, den høitberømte Riddersmand,
 imod en talløs Overmagt maa sætte
 sit Liv paa Spil. Bastarden, Orleans,
 Hertugen af Burgund, Carl, Alençon,
 Reignier omringe ham paa alle Sider, —
 og Talbot døer, og det er Eders Skyld.

Somer set.

York drev ham frem; York burde sendt ham Hjælp.

Lucy.

York raaber fuldt saa høit mod Eders Naade.
 Han sværger, I forholder ham hans Hær,
 som dog er samlet just for dette Tog.

Somer set.

York lyver; hvis han havde sendt mig Bud,
 han havde faaet Ryttere; jeg skylder
 ham liden Lydighed, end mindre Venstabs;
 og jeg forsmaaer at beile til hans Gunst.

Lucy.

Ved Englands Ewig og ei ved Frankrigs Magt
 er nu den ædle Talbot bragt i Snaren!
 til England bringer han ei meer sit Liv,
 her maa han døe forraadt af Eders Riv.

Somer set.

Saa gaa! jeg sender Rytteriet strax;
 se, Timer kun, saa har han dem til Hjælp.

Lucy.

For silde! han er fangen eller dræbt;
 thi flye, det kunde han ei, om han vilde,
 og flye, det vil han aldrig, om han kunde.

Somer set.

Er Talbot død, den Brave, Fred med ham!

Lucy.

Hans Navn skal Verden arve, I hans Skam!

(de gaar.)

Femte Scene.

Den engelske Leir ved Bourdeaux.

(Talbot og hans Søn Johan komme ind.)

Talbot.

O, min Johan, jeg kaldte dig herhid
for at oplære dig i Krigens Kunst,
at Talbots Navn i dig gjensødes kunde,
naar saftløs Alderdom og svage Lemmer
din Fader fængslede til hans Lænestol.
Men, — o de fjendste, vanhjeldsvangre Stjerner! —
Nu er du kommen til en Dødens Fæst,
en uafvendelig og rædsom Fare;
thi, kjære Dreng, bestig min bedste Ganger,
og jeg vil vise dig, hvor du kan frelses
ved hurtig Flugt; kom, nøl ei meer! afsted!

Johan.

Er jeg en Talbot? er jeg da din Søn?
og jeg skal flye? Nei, elster du min Moder,
saa stjaend ei hendes hæderlige Navn,
mens du gjør mig til Slegfredsøn og Træl;
Man siger da: han var ei Talbots Blod,
som flygted feigt, hvor Talbot ærligt stod.

Talbot.

Fly, bliv min Hævner, hvis jeg falde maa.

Johan.

Den vender aldrig om, der flygter saa.

Talbot.

Hvis begge blive, døe vi begge nu.

Johan.

Lad mig da blive her; flygt, Fader, du.
 Dit Tab er stort; sæt ei dit Liv paa Spil;
 mit Værd ukjendt; mig Ingen savne vil;
 kun lidet af min Død kan Frankrig prale;
 men din, — med den alt Englands Haab maa dale.
 Flugt pletter ei dit Navn, saa stolt og prøvet,
 men mit, som ingen Daad endnu har øvet.
 Du flyede, sværge vil Enhver, af Klogt;
 men viger jeg, saa kalder man det Frygt.
 Hvor skulde hæft jeg stande nogentid,
 naar ræd jeg flygter fra den første Strid?
 Paa Knæ jeg beder, heller Dødens Fæder
 end sligt et Liv, som Skjænsfel kun bevarer!

Talbot.

Skal alt din Moders Haab i Graven gemmes?

Johan.

Ja, før ved mig min Moders Liv bestjæmmes.

Talbot.

Gaa bort, ivald jeg skal velsigne dig.

Johan.

Til Kamp, ei til at flye velsign du mig.

Talbot.

Med dig en Del du af din Fader redder.

Johan.

Den Del af ham hos mig kun Skjænsfel hedder.

Talbot.

Du eier intet Navn, kan intet miste.

Johan.

Jo, dit! skal det ved Flugt nu Skjænsfel friste?

Talbot.

Din Faders Bud friskender dig for Brøde.

Johan.

Du kan ei vidne for mig blandt de Døde. —
Er Død saa vis, saa lad os flygte baade.

Talbot.

Og mine Mænd i Dødens Kamp forraade?
End saa min Alderdom ei slig Bancere.

Johan.

Og skal min Ungdom da den Skjændsel bære?
Saalidet kan jeg stilles fra din Side,
som du dig selv kan i to Stykker slide.
Bliv, gaa, gjør hvad du vil; saa gjør og jeg;
thi hvis min Fader døer, jeg lever ei.

Talbot.

Farvel da, fagre Søn; saa daler ned
din unge Livsfol end før Aftenrøden.
Kom, Bryst ved Bryst i Livet og i Døden,
og Sjæl med Sjæl herfra til Himlens Fred.

(de gaae.)

Sjette Scene.

Valpladsen.

(Baabengny; Skjærmydsel, hvori Talbots Søn omringes, og Talbot befrier ham.)

Talbot.

Sanct Georg og Seier! flaa, mine Mænd, flaa til!

Regenten har mod Talbot brudt sit Ord,
forraadt os til de Franskes Sværd og Mord.

Hvor er min Søn? — Hvil dig; drag Aande, Ven! —
jeg gav dig Liv og frelste dig igjen.

Johan.

O dobbelt Fader! dobbelt Søn jeg er;
det Liv, du først mig gav, var ude her,

da med dit Hælsesværd du Skjæbnen tvang
og bød mit Liv begynde anden Gang.

Talbot.

O, da fra Dauphins Hjelm dit Sværd slog Ild,
din Faders Sjæl da blussede stolt og vild
af Seierstørst. Med blytung Oldingarm
løftet af Ungdomsild og Krigerharm
Burgund, Alençon, Orleans slog mit Sværd,
og frelste dig fra Frankrigs stolte Hær.
Den vilde Bastard, Orleans, som drog
af dine Arer Blod, imens han tog
din Klingses Jomfrudom, ham snart jeg fandt;
og mens vi stiftede Hug, til Jorden randt
hans Slegfredsblod. Jeg raabte, ham til Spee:
„Dit Blod, vanbyrdigt, smudsigt, ringe, see,
det flyder nu, en usel, fattig Løn
for dette rene Blod, som af min Søn,
min tappre Talbot, for din Klinge flød;“ —
og al min Hu stod til Bastardens Død;
da fik han Hjælp. — Tal, du mit Liv, min Sjæl!
er du ei træt, Søn? føler du dig vel?
Vil du ei gaae fra Slaget nu, og flye,
da stemplet er dit ridderlige Ry?
Fly, Søn, og hæv mig, hvis jeg falder her;
lidt baader een Mands Hjælp i denne Færd.
O, vel jeg veed, det er kun Daarstabs Raad,
at Alles Liv skal voves paa een Baad.
Hvis ei de franske Sværd idag mig sælde,
saa maa jeg dog imorgen døe af Velde.
Ved mig kun lidt de vinde; hvis jeg tøver,
en Dag kun af mit Liv de mig berøver.
Med dig din Moder døer, din Ungdoms Evner,

vor Slægt, alt Englands Haab, din Faders Hærner.
 Alt dette, naar du bliver, staaer paa Spil;
 Alt dette frelser, naar du flygte vil.

Johan.

Bastardens Sværd har ikke voldt mig Smerte;
 dit Ord udperfer Livsblod af mit Hjerte,
 I slig en Skam jeg skulde Rødning finde?
 et uselt Liv med Tab af Vren vinde?
 Nei, før ung Talbot fra den gamle flyer,
 før styrte under mig mit rædde Dyr!
 før vil jeg som de franste Trælle være,
 hver Stjændsels Plet, hvert Vanhelos Mærke bære!
 Forsand, ved alt dit vundne Helterdygte,
 jeg er ei Talbots Søn, hvis jeg vil flygte.
 Saa tal ei meer om Flugt; det gavner ikke;
 ved Talbots Fod maa Talbots Søn jo ligge.

Talbot.

Saa følg din Faders vilde Kretasfærd,
 min Ifarus! du er mit Hjerte kjær!
 strid ved din Faders Side, har du Lyft,
 og lad os falde stolt i Helteedyst.

(de gaar.)

Skændte Scene.

En anden Del af Balpladsen.

(Baabengny; Stjærmydfler. Talbot kommer ind, saaret og støttet af en Tjener.)

Talbot.

Hvor er mit andet Liv? mit spinder nu. —
 Johan, min tappre Talbot, hvor er du? —
 Seirfollte Død, med Fangenskabets Spot,
 nu ved hans Stordaad jeg beleer dig blot!

Dengang han saae, at mat i Snæ jeg sank,
 da svang han over mig sin Klinge blank,
 og som en hungrig Løve frem han sprang
 til blodig Hævn i vild Bersærfergang.
 Men da min vrede Bogter ene stod,
 og uangreben saae mig i mit Blod,
 da rased Hævnens Vælder i hans Bryst
 og drev ham fra min Side brat til Dyft,
 og hvor de franske Rhynger tættest stod,
 der druknede min Dreng i Strømme Blod
 sin stolte Heltesjæl; der sank til Jord
 min Starus, min Blomst i al sin Flor.

(Nogle Krigsfolk bringe Johan Talbots Lig.)

Betjenten.

O, kjære Herre! — Eders Søn! see der!

Talbot.

Du Gjøgler, Død! til Gjæk du har os her;
 men snart, frie fra din frække Vøddelhaand,
 forenede ved Enighedens Baand
 skal heit paa Vinger gjennem lette Sky
 to Talboter fra dig og Støvet flye. —
 O du, hvis Saar selv klæde Døden smukt!
 tal til din Fader, før dit Liv er slukt!
 tal dog, til Trods for Døden; tænk dig blot,
 den er en Fransmand; byd ham Haan og Spot! —
 han smiler, stakkels Dreng, han tænker saa:
 „Var Døden fransk, forvist nu død den laa.“ —
 Kom, kom og læg ham i hans Faders Arm;
 jeg kan ei længer taale denne Harm. —
 Farvel I Stridsmand! — Endt er alt mit Savn;
 ung Talbots Grav er i den Gamles Favn.

(dør.)

(Baabengny. Krigsmændene og Tjenerne gaae og efterlade de to
Fig. — Carl kommer ind med Alençon, Burgund, Bastarden, Som-
fruen og Krigsmænd.)

Carl.

Saa, havde York og Somersset sendt Hjælp,
saa var det blevet os en blodig Dag.

Bastarden.

Hvor Talbots Løveunge rased vildt!

En Strøm fransk Blod hans spæde Sværd har spildt!

Somfruen.

Engang jeg mødte ham og talte saa:

„Du Pigesvend, en Pige skal dig slaae.“

Men stolt, med kongelig Foragt til Svar

han gav: „Ung Talbot ei den Skæbne har

at vorde Bytte for en Stjoge fræk!“ —

og mens i Franskmænds Sværm han styrted hjæf,

som ikke værd en Dyst han mig forlod.

Burgund.

Vist var han vorden til en Ridder god. —

See der! hans Baare er hans Faders Bryst,

som blodigt fæstred ham til Dødens Dyst.

Bastarden.

Hug dem istykker! split de Ben itu,

hvis Liv var Englands Ære, Frankrigs Gru!

Carl.

Nei, stille! den, som tidt paa Livets Bei

jeg flyede, frænker jeg i Døden ei.

(Herr William Lucy kommer ind med Følge; en fransk Herold gaaer
foran ham.)

Lucy.

Herold, før mig til Dauphins Telt; jeg ønsker

at vide, hvem der Dagens Ære vandt.

Carl.

Sig, hvilket underdanigt Bud du bringer.

Lucy.

Hvad? Underdanigt? fremmed er det Ord;
en engelsk Krigsmand fatter ei dets Mening.
Jeg kommer for at høre, hvilke Fanger
du tog, og for at tælle vore Døde.

Carl.

Du spørger efter Fanger? Helved er
vort Fængsel; men forkynd mig, hvem du søger.

Lucy.

Hvor er da Kampens vældige Alcide,
den tappre Talbot, Jarl af Shrewsbury,
udnævnt paa Grund af sjelden Vaabendaad
til Jarl af Washford, Waterford, Valence,
Talbot af Goodrig og af Urchinsfeld,
Lord Strange af Blackmere, Lord Verbun af Alton,
Cromwell af Wingfield, Furnival af Sheffield,
den seierkronebe Lord Falconbridge,
Ridder af Sankt Georg, af samme Rang
som Sankt Michael og som det gyldne Skind,
Henrik den Sjettes høie Stormarskalk
i alle Krigene paa Frankrigs Grund?

Somfruen.

Hør, hvilken snurrig Pragtstil! Tyrken selv,
som har to og halvtredsindstyve Riger,
ei strider nær saa kjedelig en Stil. —
Han, som du smykker med de mange Titler,
han ligger for din Fod, et raadent Afsel.

Lucy.

Er Talbot død? de Franskes værste Svøbe,
Frankriges Stræk og sorte Nemesis?

O, var nu mine Dienstene Rugler,
som kunde slybe harmsuldt Jer i Panden!
O, kunde jeg blot vække disse Døde!
det var jo nok til at forfærde Frankrig.
Ja stod end blot hans Billed her iblandt Jer,
den Stolteste blandt Eder Alle bæved.
Saa giv mig deres Pig, at jeg kan bringe
dem bort, og sømmeligt jordsætte dem.

Jomfruen.

Mig tykkes, han er stude af Jorden op,
som om han var den gamle Talbots Gjenfærd;
saa stolt og bydende hans Tale klinger.
For Guds Skyld, giv ham dem; her ligge de
og fylde Luften kun med giftig Stank.

Carl.

Tag deres Pig.

Lucy.

Jeg bringer dem herfra;
men op af deres Aste skal der stige
en Phoenix, der forfærder Frankerige!

Carl.

Gjør med dem, hvad du vil! saa dem blot bort. —
Nu til Paris i Seirens Jubel. Alt
er vort, da den blodstænkte Talbot faldt!

(de gaar.)

Femte Act.

Første Scene.

London. Et Værelse i Slottet.

(Kong Henrik kommer ind med Gloster og Greter.)

Kong Henrik.

Har I læst Brevene, der kom fra Paven,
Greven af Armagnac og Keiseren?

Gloster.

Ja, Herre Konge; deres Indhold er
en ydmyg Bøn til Eders høie Naade,
at snart I mildt og fromt vil slutte Fred
imellem England og det franske Rige.

Kong Henrik.

Hvad tykkes Ier om deres Forslag, Hertug?

Gloster.

Godt, Eders Naade; dette Middel ene
kan standse Christenblods Udgydelse
og bringe Fred og Ro paa begge Sider.

Kong Henrik.

Tilvisse, Farbroer! jeg har altid ment,
det var ugudeligt og unaturligt,
at saadan blodig Riv og Grumhed hersted
imellem Folk, der dele samme Tro.

Gloster.

Desuden, Herre, for desfor at fremme
og knytte fastere det Venstabsbaand,
tilbyder Armagnac, Carls nære Frænde,
en Mand af stor Anseelse i Frankrig,
til Eders Høihed sin eenbaarne Datter
til Ægte, med en stor og prægtig Medgift.

Kong Henrik.

Til Egte, Farbroer? Al, jeg er kun ung,
 og Flid og Bøger sommed mig vel bedre
 end hjælen Pæsten med en Kjæreste. —
 Dog lad os høre deres Sendebud,
 og giv hver af dem Svar, som bedst Jer tykkes;
 jeg er tilfreds med hvilket Valg, der tjener
 til Herrens Ære og til Rigets Lærv.

(En Legat kommer ind og to Sendebud tilligemed Bispen af
 Winchester i Kardinalsdragt.)

Greter.

Hvad? er hans Naade, Bispen af Winchester
 ophøiet og beklædt med Kardinalsrang?
 saa mærker jeg, vi kommer til at sande,
 hvad mangan Gang Henrik den Femte spaaede:
 „Skald han naaer at blive Kardinal,
 saa gjør han vist sin Hat til Kronens Lige.“

Kong Henrik.

I Herrer Sendebud, hvad I begjære,
 er blevet overlagt og nøie veiet.
 Vi finder Eders Hensigt god og viis,
 og derfor har vi fast besluttet nu
 at byde gode Freds og Venstabsvilkår,
 som ved hans Naade, Bispen af Winchester
 til Frankerig skal sendes ufortøvet.

Gloster.

Og Eders høie Herres Tilbud har jeg
 forklaret for hans Høihed saa udførligt,
 at han, paa Grund af Frøknens høie Dyder
 og Skønhed samt af hendes rige Medgift,
 til Englands Dronning vil udkaare hende.

Kong Henrik.

Og til Bevis og Pant paa denne Pagt,
bring hende denne Ring, min Elstavs Tegn. —
Herr Rigsforstander, sørg for at de bringes
med Sikkerhed til Dover; naar de kommer
ombord, betro dem saa til Havets Lykke.

(Kong Henrik gaaer med sit Følge, Gloster, Greter og Winchester.)

Winchester.

Vi, Herr Legat, I skal modtage først
den Pengesum, som jeg skal efter Løste
udrede til hans Hellighed, fordi
han har itklædt mig dette Hæderssmykke.

Legaten.

Jeg er til Eders Naades Tjeneste.

Winchester.

Forvist, nu bøier Winchester sig ikke
og viger ei for nok saa stolt en Stormand.
Humphrey af Gloster, du skal vel fornemme,
at ei ved Byrd og ei ved Hoihedsstand
du gjælde skal for Bispens Overmand!
For mig du bøie skal dit Knæ og vige;
hvis ei, skal Oprør hærge Land og Rige!

(de gaae.)

Anden Scene.

Frankrig. Slette i Anjou.

(Carl træder ind med Burgund, Alençon, Jomfruen og Krigsfolk.)

Carl.

Det Budskab kan vort sunkne Mod vel hæve:
de modige Parifere gjør Opstand
og vender til de tappre Franskmænd om.

Alençon.

Saa drag da til Paris, Carl, Frankrigs Konge,
og spild ei Tiden her med Eders Magt.

Somfruen.

Fred med dem, hvis de slutte sig til os;
hvis ei, skal Krigen styrte deres Borge.

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

Held være med vor tappre Overhøvding,
og Lykke med hans Baabensjæller alle!

Carl.

Hvad melde vore Speidere! — sig frem!

Budet.

At Englands Hærmagt, som var nylig delt
i tvende Dele, har forenet sig
og agter strax at byde Jer et Slag.

Carl.

Det Bærfel er os lidt vel kort, I Herrer;
men vi vil ufortøvet møde dem.

Burgund.

Jeg haaber, Talbots Aand er ikke der;
nu, han er død, tør I ei frygte, Herre.

Somfruen.

Frygt er den usleste blandt usle Drifter.
Byd over Seiren, Carl; den følger dig,
om Henrik og Alverden græmmer sig.

Carl.

Fremad, I Herrer, da! Held være Frankrig!

(de gaar.)

Uredie Irene.

(Udenfor Angiers.)

(Baabengny. Skjærmhydsler. Gomsfruen kommer ind.)

Regenten fejrer, og de Franske flye. —
Nu hjælp, I Trolddomsord og Amuletter,
og I, udvalgte Aander, som mig varsle,
og giv Tegn om, hvad der hendes skal! —

(Torden.)

I snare Hjælper, der staae tilrebe
paa Nordens vældige Behersters Bud,
kom frem og staa mig bi ved denne Færd!

(Onde Aander komme tilsynne.)

Alt I saa snarligt kom, er et Bevis paa
den vante Flid, hvormed I tjene mig.
Nu, mine fuldtroe Tjenere, udsendte
fra Dybets mægtige, forborgne Riger,
hjælp mig kun denne Gang; lad Frankrig seire!

(Aanderne gaar omkring hende og tie.)

O, hold mig ei for længe hen med Tausshed;
jeg næred Jer jo med mit Blod saa tidt;
et Lem jeg hugger af og giver Jer,
hvis I nedlade Jer nu til min Bistand!

(Aanderne sænke deres Hoved.)

Slet intet Haab om Hjælp? mit Legem faaer I
til Løn, hvis I opfylde min Begjæring!

(Aanderne ryste med Hovedet.)

Kan ei mit Legem, kan Blodoffer ei
formaae Jer til at tjene mig som før?
saa tag min Sjæl! Mit Legem, Sjæl og Alt,
før England skal slaae Franckerig til Jorden!

(Aanderne forsvinde.)

See, de forfage mig! Den Stund er kommen,
da Frankrig bøie maa sin stolte Hjelmbuff
og lægge Hovedet i Englands Skjød.

Min gamle Galbrefkunst er nu for svag,
og Helved mig for stærkt at stride med.

I Støvet, Frankrig, synker nu din Glands!

(Baabengny; franske og engelske Krigsfolk komme kjæmpende ind;
Jomfruen og York sægte med hinanden. Jomfruen tages
til Fange; de Franske flye.)

York.

Nu troer jeg dog, jeg har dig, franske Stjæge!

Slip dine Vænder løse nu med Galder,

og prøv, om de kan vinde dig din Frihed.

En herlig Fangst! en Lækerbid for Djæveln!

See, hvor den lede Hæx nu rynker Bryn,

som vilde hun omstabe mig, lig Circe.

Jomfruen.

Du kan ei slæbes om til noget Bærre.

York.

O, Carl Dauphin er ret en fager Mand;

hans Skabning kun dit fræske Dæ tælles.

Jomfruen.

Gid Pestens Plage ramme Carl og dig!

og gid I begge brat af Morderhaand

maa gribes, mens I sove trygt i Sengen.

York.

I stille, lede Hæx! giftige Trolld!

Jomfruen.

Forund mig dog en liden Stund at bande.

York.

Band kun, Uthyste, naar du staaer paa Baalet.

(de gaae.)

(Vaabengny; Suffolk fører Margarethe ind.)

Suffolk.

Hvem du end er, saa er du nu min Fange.

(betragter hende.)

O, Skjønneste blandt Skjønne! frygt ei, fly ei!
til evig Fred jeg kysser disse Fingre
og lægger sagtelig dem paa din Side.
Hvem er du? tal, at jeg kan ære dig.

Margaretha.

Mit Navn er Margaretha, Datter af
Keapels Konge, hvem endog du er.

Suffolk.

Jeg er en Jarl, og Suffolk er mit Navn.
Vær ikke vred, Naturens Underværk!
det blev din Lod, at du er nu min Fange,
som Svanen sine dunbedækte Smaa
trygt holder under sine Vinger fangne;
dog vredeð du ved dette Slaveri,
saa gaa, som min Veninde, og vær fri.

(Hun vender sig bort som for at gaae.)

O, bliv! — Jeg kan ei lade hende gaae;
min Haand vil løse; Hjertet siger nei!
som Solen spiller paa krystallar Bølge
og blinkende gjenspeiler der sin Straale,
saa straaler for mit Blik den stolte Skjønhed.

Jeg vilde beile; men jeg tør ei tale; —
saa Pen og Blæk! jeg strive vil min Tanke. —
Fy, de la Poole! nedsæt dig ikke selv!
har du ei Tunge? er hun ei din Fange?
vil for en Kvindes Blik du tabe Modet? —

Saa stor er Skjønheds fyrstelige Høihed;
den lammer Tungen og forvirrer Sindet.

Margrethe.

Sig, Jarl af Suffolt, — hvis det er dit Navn, —
hvad Løsning skal jeg give for min Frihed?
thi jeg begriber, at jeg er din Fange.

Suffolt (affides.)

Hvor veed du, om hun aflaaer din Begjæring,
for du har søgt at vinde hendes Gunst?

Margrethe.

Du tier? — hvilken Løsning skal jeg give?

Suffolt (affides.)

Stjøn er hun; — altsaa værd at beile til;
hun er en Kvinde; — altsaa kan hun vindes.

Margrethe.

Maa jeg udløse mig? Ja eller Nei?

Suffolt (affides.)

Du Daare! kom ihu, du har en Hustru;
hvor kan Margrethe da din Beile være?

Margrethe.

Han vil ei høre; det er bedst at gaae.

Suffolt.

Der Alt er tabt! det Kort fordærver Spillet.

Margrethe.

Han taler vildt; den Mand er vist affindig.

Suffolt.

Og dog, et Fribrev kunde jeg vel faae.

Margrethe.

Og dog, jeg ønsked, at I svared mig.

Suffolt.

Margrethe vil jeg vinde! — men for hvem?

For Kongen! — Ha, saa var jeg ret en Træblot.

Margrethe.

Om Træ han taler; han er Tommermand.

Suffolk (affides.)

Dog, saadan kan min Elskov vinde Seir,
og Freden grundes mellem disse Riger.
Men end er dog en Tvivl derved tilbage;
thi hendes Fader, skjøndt Neapels Konge
og Hertug af Anjou og Maine, er fattig;
vor Adel vil forsmaae det Egtestab.

Margrethe.

Saa hør dog, Høvedsmand! Har I ei Tid?

Suffolk.

Det skal saa være, var de nok saa fræsne.
Henrik er ung; han giver efter snart. —
Sag har en Løndom, Frøken, at betroe Jer.

Margrethe (affides.)

Er jeg en Fange, han er dog en Ridder
og vil forvist ei byde mig Vanære.

Suffolk.

Min Frøken, vis den Gunst at høre mig.

Margrethe (affides.)

Maaskee de Franske komme mig til Hjælp;
og saa har jeg hans Artighed ei nødig.

Suffolk.

Sag beder, Frøken, hør mig i en Sag —

Margrethe (affides.)

Ei! Kvinder har jo været Fanger før!

Suffolk.

Min Frøken, sig hvorfor I taler saa?

Margrethe.

Tilgiv mig; det var istun *qui pro quo*.

Suffolk.

Prindsesse, vil Jer Fangenslabet tykkes
et Held, isald det gjorde Jer til Dronning?

Margrethe.

En fangen Dronning er end ringere
end Trællen i sin usle Trældom. Thyfster
maa være fri.

Suffolk.

Det skal I blive, hvis
det rige Englands stolte Drot er fri.

Margrethe.

Hvad har hans Frihed da med mig at gjøre?

Suffolk.

Jeg vil dig gjøre til Kong Henriks Dronning,
vil i din Haand det gyldne Scepter lægge,
den dyre Krone sætte paa dit Hoved,
hvis du vil skjænke mig den Gunst at være
min —

Margrethe.

Hvad?

Suffolk.

Kong Henriks Elskede.

Margrethe.

Jeg er

uværdig til at være Henriks Hustru.

Suffolk.

Nei, ædle Frøken, jeg er ikke værd
at beile for ham til saa færv en Jomfru,
imens jeg selv har ingen Del i Valget.
Min Frøken, sig, er I tilfreds dermed?

Margrethe.

Hvis saa min Fader vil, er jeg tilfreds.

Suffolk.

Saa frem med vore Hovedsmænd og Faner! —

For Ederes Faders Borgmur vil vi træve
 Samtale, for at spørge, hvad ham tykkes.
 (Krigsfolk rykke frem; der blæses til Underhandling. Reignier træder
 frem paa Muren.)

Suffolt.

See, Kong Reignier, see her din Datter fangen.

Reignier.

Af hvem?

Suffolt.

Af mig.

Reignier.

Er der ei Raad for, Suffolt?

Jeg er en Krigsmand, har ei lært at græde
 eller at skjælde Lyttens Banskemod.

Suffolt.

Min ædle Herre, ja vel er der Raad for!

Samtyk, (og gjør det for din egen Tre,) 1909

at give til min Konges Brud din Datter,

som jeg har beilet til og vundet for ham;

og da har dette lette Fangenskab

erhvervet for din Datter Kongefrihed.

Reignier.

Jarl Suffolt, mener I, hvad her I taler?

Suffolt.

Den fagre Margaretha veed, at Suffolt

ei smigrer eller taler Løgn og Tant.

Reignier.

Jeg kommer ned da, paa dit Fyrsteleide,

at svare paa din billige Begjæring.

(gaaer ned af Muren.)

Suffolt.

Og jeg vil vente paa dit Komme her.

(Trompetklang. Reignier kommer ind.)

Reignier.

Velkommen, brave Jarl, i vore Lande!
 byd over Alt, hvad i Anjou Jer lyster.

Suffolk.

Tak, Reignier! lykkelige Fader til
 et Barn, der er en Konges Beilen værd; —
 hvad svarer Eders Naade paa mit Forslag?

Reignier.

Da hendes ringe Værd du agter høit nok
 til slig en Herres kongelige Brud,
 skal, — paa det Vilkaar, jeg i Fred maa nyde
 hvad mit er, Grevskabet Anjou og Maine
 uhindret, fri for Krigens Vold og Tryk, —
 min Datter være Henriks, om han vil.

Suffolk.

Tag hende; det er hendes Løsesum;
 Grevskaberne, det staaer jeg inde for,
 skal Eders Naade nyde trygt i Fred.

Reignier.

Saa giver jeg dig hendes Haand til Pant
 paa lovet Trostak i Kong Henriks Navn
 og som den høie Konges Sendebud.

Suffolk.

Reignier, modtag da her en Konges Tak;
 thi det er Kongens Sag, her handles om. —

(affides.)

Og dog, det var mig kjærest, tykkes mig,
 var jeg i denne Sag min egen Fuldmagt. —

(høit.)

Til England maa jeg nu med dette Budskab
 og lade Bryllupsfest berede der.

Farvel Reigner. Fat denne Diamant
i Kongeborgens Guld, som det sig sømmer.

Reigner.

Seg favner dig nu, som jeg vilde favne
den kristelige Konge, Henrik selv.

Margrethe.

Farvel, Herr Jarl; Margrethes gode Onster
og Pris og Forben hører Suffolk til.

(vil gaae.)

Suffolk.

Farvel, Prindsesse! dog, et Ord, Margrethe:
flet ingen Fyrstehilsen til min Konge?

Margrethe.

Bring ham den Hilsen, som sig sømmer for
en Pige, Jomfru og hans Tjenerinde.

Suffolk.

En fager Tale, høist bestedent soiet;
dog, Froken, atter jeg besvarer Jer: —
har I flet intet Elstovstegn til Kongen?

Margrethe.

Jo, gode Jarl, et rent, uplettet Hjerter,
end ei af Elstov rørt, jeg sender Kongen.

Suffolk (kysser hende.)

Og derhos dette.

Margrethe.

Nei behold det selv;

jeg vil ei overmodigt mig fordrifte
at sende slikt barnagtigt Tegnet til Kongen.

(Reigner og Margrethe gaae.)

Suffolk.

O, var du for mig selv! dog Suffolk, stands!
forvild dig ei i denne Labyrinth;

der lure Minotaurer, lumste Farer;
 fyld Henriks Sjæl med hendes høie Pris;
 hold fast i Tanken hendes rige Gaver,
 Naturens vilde Ynde, der fordunkler
 al Kunst; gjenkald paa Havet tidt det Billed,
 at, naar du knæler for Kong Henriks Fod,
 du kan hans Vid fortrylle med Beundring.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

Hertugen af Yorks Veir i Anjou.

(York, Warwick og Flere komme ind.)

York.

Bring Hegen ind, som er til Baalet dømt.

(Jomfruen træder ind med Bagt, tilligemed en Hyrde.)

Hyrden.

Johanne! af, din Faders Hjerte brister.

Har nær og fjernt jeg søgt i alle Lande;

og nu, det lyffes mig at finde dig,

nu skal jeg see din aarle, grumme Død?

Johanne, hjære Barn! jeg døer med dig!

Jomfruen.

Du gamle, visne Tigger, usle Træl!

jeg stammer ned fra bedre Blod end dit;

du er min Fader ei, og ei min Frænde.

Hyrden.

Fy, fy! — Det er ei sandt, I ædle Herrer!

hun er mit Barn; det veed det hele Sogn,

og hendes Moder lever; hun kan vidne,

at denne var min Manddoms første Frugt.

Warwick.

Glenbige! fornægter du din Slægt?

Bort.

Det viser, hvilket Levnet hun har ført,
fortabt og slet; saa bliver hendes Død.

Hyrden.

Johanne, fy! at være saa forhærdet!
Gud veed, du er mit eget Kød og Blod,
og mange Taarer har jeg grædt for din Skyld;
Johanne, kjære Barn, fornægt mig ikke.

Somfruen.

Bort, Bonde! — I har hvervet denne Mand,
for Adelskronen af min Byrd at røve.

Hyrden.

Ja, det er sandt, en Krone gav jeg Præsten,
den Morgen, jeg blev viet til hendes Moder. —
Kærl ned; lad mig velsigne dig, min Pige. —
Du vil ei? Nu saa være da forbandet
din Fødselsstund! Gid al den Mælk, din Moder
dig gav, imens du died hendes Bryst,
var bleven i din Mund til Rottegift!
dengang du vogted mine Lam i Marken,
gid da en sulten Ulv dig havde slugt!
Fornægter du din Fader, onde Stærn?
Brænd hende, brænd! At hænges er for godt.

(gaaer.)

Bort.

Før hende bort! forlænge har hun levet
og Verden fyldt med sine fule Laster.

Somfruen.

Først lad mig sige Jer, hvem I har dømt.
En usel Hyrde har ei avlet mig;
men jeg er spiret op af Kongers Rod,
hellig og ren, udkaaret ovenfra

til ved Indskydelse af Himlens Naade
 at virke her paa Jorden Underværker.
 Jeg har ei Samfund havt med Mørkets Aander;
 men I, — besudlede af Eders Lyster,
 besmittede med Ustylds rene Blod,
 fordærvede, befængt med tusind Laster, —
 fordi Jer fattes Naaden, Andre sif,
 I dømmie strag, at uden Djævlens Hjælp
 er Undergjerning en umulig Ting.
 I fare vild! Johanne d'Arc har været
 en Jomfru fra sin spæde Barndoms Aar,
 kydst og uplettet selv i sine Tanker,
 og hendes Jomfrublod, som grumt udgydes,
 vil raabe høit om Hævn til Himlens Porte.

York.

Sa vist! Bring hende bort til Retterstedet.

Warwick.

Og hør, I Karle, da hun er en Pige,
 spar ei paa Kviste; lad der være nok;
 sæt Tjæretønder rundt om Retterpælen,
 at hendes Pine kan derved forfortes.

Jomfruen.

Kan Intet Eders haarde Hjerter boie? —
 Belan, Johanne, saa bekjend din Svaghed,
 der siffrer dig Bestyttelse ved Loven. —
 Jeg er med Barn, blodstænkte Mordere;
 saa myrd dog ei mit Foster under Hjertet,
 om I mig slæbe til en voldsom Død.

York.

Gud naade os! den hellige Mø med Barn?

Warwick.

Det Under er det største, du har gjort!
 saa slap det derud med din strænge Kydssked?

York.

Hun og Dauphin har gantedes en Smule;
 det aned mig, at det blev hendes Udflugt.

Warwick.

Nu vel! Vi lade Slegfredsbørn ei leve;
 især, naar Carl maa lægges ud som Fader.

Jomfruen.

J tage feil; mit Barn er ei med ham;
 men Alençon var den, der nød min Elskov.

York.

Hvad Alençon? den falske Machiavelli!
 døe skal det, om det havde tusind Liv.

Jomfruen.

O tilgiv, at jeg har bedraget Jer!
 det var ei Carl, ei heller denne Hertug,
 Reignier, Neapels Konge vandt min Gunst.

Warwick.

En Egtemand! det er utaaleligt!

York.

Den Løs er god! jeg troer, hun veed ei selv, —
 saamange var der, — hvem hun skal bestynde.

Warwick.

Det viser, hun har været saare gavmild.

York.

Og dog er hun en Jomfru, ren og sjæf. —
 Skjæde, dit Ord har dømt dig og din Unge.
 Kom ei med Bønner; thi det er forgjæves.

Jomfruen.

Saa før mig bort! — Forbandet skal J være!

gib aldrig Solens klare Straale kaste
 sit Skjær ned paa det Land, hvor I vil bygge;
 men Mulm og Dødens mørke Skygge lægge
 sig om Jer, til af Nød og Angest drevne
 I brække Halsen eller hænge Jer!

(hun føres bort af Bagten.)

York.

Ha brist istykker, synk i Afte ned,
 fordømte, fule Helvedstjenerinde!

(Kardinal Beaufort kommer ind med Følge.)

Kardinal.

Regent, jeg hilser Eders Herlighed
 med Fuldmagtsbreve fra min Herre Konge.
 Thi vid, I Herrer, Christenhedens Riger,
 som ynkes over disse vilde Feider,
 alvorligt har begjært en almen Fred
 imellem England og det stolte Frankrig.
 Dauphin er alt paa Veien med sit Følge
 for her at pleie Raad om denne Sag.

York.

Er dette Frugten af vor Strid og Møie?
 Saa mange Rigens gode Mænd er faldne;
 saamangen Ridder, Hovedsmand og Menig
 har maattet bløde her i denne Feide
 og solgt sit Liv til Fædrelandets Bedste;
 nu skal det endes med en Kvindefred?
 Har vi ei mistet ved Forræderi,
 ved Svig og Rænker snart de fleste Stæder,
 som vore store Fædre tog med Storm? —
 O Warwick, Warwick! sorgfuld forudsæer
 jeg Tabet af det hele Frankrigs Land.

Warwick.

Vær rolig, York! hvis der skal slutes Fred,
saa skal det blive paa saa strænge Vilkaar,
at Frankrig lidet vinde skal derved.

(Carl kommer ind med Følge, Alençon, Bastarden, Reignier og Flere.)

Carl.

O Englands Herrer, da det er besluttet
i Frankrig at forkynde Fred og Stilstand,
vi komme for af Eder at erfare,
paa hvilke Vilkaar denne Pagt kan slutes.

York.

Tal Winchester! thi Galden tager i mig
og spærrer Veien for min fangne Røst
ved Synet af de dødelige Fjender.

Winchester.

Carl og O Andre, det er saa forordnet: —
at, eftersom Kong Henrik har samtykket
af blot Medlidenhed og Mildhed, i
at lette Krigens Tryk for Eders Land
og stænke Jer at nyde Fredens Frugt,
skal O hans Krones fuldtroe Lensmænd være,
og paa det Vilkaar, Carl, at du vil sværge
at statte til ham og at lyde ham,
skal under ham du vorde Vicekonge
og nyde Kongeværdighed fremdeles.

Alençon.

Skal han da være Skyggen af sig selv?
sin Tinding smykke med en Kongekrone
og dog i Væsen og i Myndighed
beholde Ret kun som en Undersaat?
det Tilbud er der ikke sund Fornuft i.

Carl.

Det er bekendt, at jeg besidder nu
meer end den halve Del af Frankrigs Land,
og agtes der for deres rette Konge.

Skal for det øvrige, som ei er bundet,
jeg give bort saa meget af min Ret
at kaldes kun det Heles Vicekonge?

Nei, Herr Assending; jeg beholder heller
det, som jeg har, end ved at attraae mere
berøves Haabet om at vinde Alt.

Bork.

Indbildsøfte Carl, har du ad lønlig Bei
brugt Mægling for at opnaae denne Fredspagt,
og nu, da Sagen skulde gøres af,
du søger Udflugt med en Vignelse?

Modtag den Titel, du med Uret bærer,
som Gave, stænket af vor Konges Naade,
og ei som Noget, du har Ret at fordrø; —
hvis ei, skal evig Feide dig hjemføge.

Reignier.

Min Prinds! I gjør ei vel, om egenfindigt
I søger Riv ved denne Fredsforhandling;
forkastes den, — det gjælder Ti mod Een,
vi faaer ei meer saa god en Leilighed.

Alençon (affides til Carl.)

Det vilde være statsklogt, sandt at sige,
at frelse Eders Folk fra dette Blodbad
og Mord og Plyndring, som vi dagligt see,
imens vi blive ved med Fjendtlighed;
og derfor gaa kun ind paa denne Fred;
I kan jo bryde den, saasnart Jer lyster.

Warwick.

Nu Carl, samtykker du i vore Vilkaar?

Carl.

Ja, med det Forbehold kun, at I fræver
ei Del i nogen Stad, vi har besat.

York.

Saa sværg at være Kongen huld og tro,
at lyde ham, saasandt du er en Ridder,
og aldrig føre Avindstjold mod England,
du selv saalidt som Nogen af din Adel. —

(Carl og de franske Herrer gjøre Hyldestegn.)

Saa; giv nu Hæren Afsked, naar I vil;
hæng Eders Faner op, lad Trommen tie;
thi her høitideligt vi slutte Fred.

(de gaae.)

Femte Scene.

London. Bærelse i Slottet.

(Kong Henrik kommer ind i Samtale med Suffolk; Gloster og
Exeter følge.)

Kong Henrik.

Den underfulde Magt, hvormed I skildred
Margrethes Skønhed, har henrevet mig.
Den høie Dyd, med ydre Gaver smykket,
opflammer Elskov i mit stille Bryst;
og som de vilde Stormes stærke Rasen,
mod Strømmen driver frem det største Fartøj,
saa drives jeg af hendes Rygtes Aande,
saa jeg maa lide Skibbrud eller lande,
hvor jeg kan nyde hendes Kjærlighed.

Suffolk.

Ah, ædle Herre! hvad jeg flygtigt talte,

er Forord kun til hendes rette Pris;
 ifald jeg havde Snille til at sildre
 den sagre Frostens høie Dyder alle,
 det blev en Bog med Trolddom i hver Linie,
 der mægted at henrykke Sløvhed selv. —
 End mere, — hvor guddommelig hun er,
 hvor rigt udstyret med hver udvalgt Ynde,
 er hun saa bly og ydmyg dog i Hjertet,
 at hun med Glæde lyder Eders Bud,
 jeg mener, lyder det i Dyd og Ære,
 og elsker, ærer Henrik som sin Husbond.

Kong Henrik.

Og Andet vil Kong Henrik aldrig fordre.
 Derfor, Herr Rigsforstander, samtyk i,
 at Margaretha bliver Englands Dronning.

Gloster.

Samtykke til at smigre Synden altsaa.
 Men Eders Høihed veed, I er trolovet
 alt med en anden hæderværdig Dame.
 Hvor kan vi løse denne Pagt saaledes,
 at Eders Ære plettes ei med Dadel?

Suffolk.

Som Kongen løser en ulovlig Ed,
 som Ridderen, der ved en Fæst har lovet
 at prøve Styrke, men forlader Strancken,
 fordi hans Modpart er for ringe for ham.
 En fattig Greves Datter er for ringe;
 thi kan I bryde Løftet uden Brøde.

Gloster.

Hvorledes? er da Margaretha meer?
 Meer end en Greve er ei hendes Fader,
 skjøndt han har Overslod paa stolte Titler.

Suffolk.

Jo, Herre, hendes Fader er en Konge,
 Neapels Konge og Jerusalems,
 og har saa stor en Myndighed i Frankrig,
 at Svogerstabs med ham vil styrke Freden
 og holde Franckerig i Lydighed.

Gloster.

Greven af Armagnac formaaer det samme,
 da han er nær i Slægt med Carl.

Greter.

Desuden

hans Rigdom borger for en kostbar Medgift,
 mens Reignier heller tager, end han giver.

Suffolk.

Medgift, I Herrer? gjør ei Kongen Skam!
 er han saa lav, saa smaalig og saa fattig,
 at han til Guld og ei til Elskov beiler?
 Kong Henrik kan sin Dronning gjøre rig;
 ei for at blive rig han søger Dronning.
 En usel Bonde kjøbslaaer om sin Hustru
 som Torvesolk om Stude, Faar og Heste.
 En altfor hellig Sag er Egteffab
 til, at det kan afgjøres ved en Mægling;
 ei den, vi vil, men den, hans Høihed elster,
 bør kaares til hans Egtefeng at dele,
 og da nu Kongen elster hende mest,
 forpligter denne mest af alle Grunde
 os til at give hende helst vor Stemme.
 Hvad er et tvunget Egteffab? et Helved,
 en Levetid i evig Riv og Splid,
 mens det, som er det modsat, bringer Lykke
 og er et Billede paa Himlens Fred.

Hvem passer vel til Henrik, som er Konge,
 om ei Margrethe, som er Kongedatter?
 thi hendes Byrd og mageløse Skjønhed
 gjør, at en Konge kun er hende værd,
 og hendes hjærve Mod og kjække Mand,
 (meer end sædvanligvis man seer hos Kvinder),
 opfylde vil vort Haab om Kongeslægt;
 thi Henrik, Søn af en Erobrer selv,
 vil sikkert avle fler Erobrere,
 hvis han i Elskov bindes til en Jomfru,
 saa hugprud som den sagne Margarethe.
 Samtykker da, I Herrer, stemmer i:
 Margrethe, ingen Anden, taare vi!

Kong Henrik.

Hvad enten det er Eders Skildrings Magt,
 min ædle Jarl af Suffolt, eller om
 det er, fordi min unge Sjæl end aldrig
 blev rørt af Lidenstabs og Elskovs Flamme, —
 det veed jeg ei; — men dette veed jeg vist,
 jeg føler i mit Bryst saa stærk en Splid,
 saa vild en Kamp imellem Haab og Frygt,
 at jeg er syg af mine Tankers Trængsel.
 Derfor ombord, Jarl Suffolt, il til Frankrig;
 samtyk i alle Villkaar og formaa
 den skjønnne Margarethe til at fare
 til England over Havet for at krones
 og salves som Kong Henriks rette Dronning.
 Til Eders Udgift og Omkostninger
 kan I af Folket kræve Tiende.
 Al, siger jeg; thi til I vender hjem,
 er jeg af tusind Wengstelser omspændt. —
 I, gode Farbroer! bær nu ikke Nag.

Hvis I mig dømmer efter, hvad I var,
 ei efter, hvad I er, vil I undskylde,
 at jeg saa brat udfører min Beslutning.
 Nu før mig hen, hvor jeg kan uden Selstab
 mig helt hengive til min Sjæls Betymring.

(gaaer.)

Gloster.

Betymring, ja, fra først til sidst Betymring!

(Gloster og Greter gaae.)

Suffolk.

Nu seired Suffolk, og han drager bort,
 ret som ung Paris drog til Grækenland,
 med Haabet om det samme Held i Elstov,
 men bedre Skjæbne end Trojanerens.

Margrethe skal som Dronning styre Kongen ;
 men jeg vil styre hende, Kongen, Riget.

(gaaer.)

Anmærkninger.

- S. 147. „Ålød Himmelen i Sort!“ — Efter Fortolkernes Mening sigtes herved til Theaterdekorationen, der forestiller det med Sort behængte Kapel.
- 150. „Liljerne“, — som Englands Konger havde optaget i deres Vaaben til Tegn paa deres Fordring paa Frankrigs Krone.
- 151. „Pifer til at dække Skytterne“. — Bueskytterne førte lette Palisader med sig, som de plantede foran sig til Dækning mod Rytteriet.
- 154. „Mars' rette Bane kjender Ingen end paa Himmelen“. — Denne Planets Bevægelser vare meget vanskelige at forklare før det kopernikanske System.
- 156. „Det gamle Romas ni Sibyller“. — Oldtiden nævne ialt ti Sibyller; men egentlig kan kun een af dem kaldes den romerske.
- 160. „Mahomed fik Himmelbud med Duen“. — De mohamedanske Sagn fortælle, at en Due jevnlig satte sig paa Mohameds Skulder og hvistede ham i Dret.
- — „Hellig Philips Døttre“. — Der sigtes til Apostl. Gj. c. 21, hvor der nævnes en Philippus Evangelista, hvis fire Døttre profeterede.
- 162. („Winchester kommer ind med sine Folk i brune Kjoler“. — Brune Klæder skal have været en almindelig Dragt for de geistlige Herrer's Følgesvende.

- S. 162. „Som giver Skøger Fribrev paa at synde“. — De utugtige Huse fandtes i en Del af London, Southwark, der stod under Bispens af Winchester.
- — „Damascus“. — Efter en Legende var et Bjerg ved Damascus det Sted, hvor Cain dræbte Abel.
- 165. „Bøssemejstere“. — d. e. den Officer, der forestod Skydsets Betjening.
- 168. „som Nero“. — Det er et bekjendt Sagn, at Nero selv skulde have ladet den store Ildbrand i Rom anstifte, og at han fra et høitliggende Palads nød Synet deraf som et prægtigt Stuespil.
- 169. „Jeg vil see Blod af dig; du er en Hæx“. — Overtroen antog, at naar man fik Blod af en Hæx, gjorde man hendes Trolddom uskadelig.
- 172. „Rhodopes“. — En for sin Skønhed berømt Hætare fra Thracien, der skal have samlet sig saa store Rigdomme, at hun lod en stor Pyramide bygge.
- 192. „Lang Tid derefter, da den femte Henrik“ o. s. v. — Shakespeare synes i sin Fremstilling af Mortimers Skæbne at have holdt sig mere til et Folkesagn end til Historien. Mortimer var ikke bleven holdt i Fangenskab af Henrik den Femte.
- 196. „Min Bedstefaders Slegfredsøn“. — Biskoppen af Winchester var en uægte Søn af Johan Gaunt.
- 203. „En Henrik født i Windsor Alt skal tabe“. — Sagnet tillægger Henrik den Femte selv denne Svaa-
domsyttring ved Efterretningen om hans Søns Fødsel i Windsor.
- 208. „Pendragon“. — En af Wallisernes Nationalhelte, Fader til den berømte Kong Arthur.

- S. 216. „Baabenretten byder“ o. s. v. — At begynde Ivekamp i Kongens Gaard eller paa det Sted, hvor han opholdt sig, var forbudet under Dødsstraf.
- 244. „paa Nordens vældige Beherskers Bud“. — Nordpolen gjaldt for de onde Anders Hjem.
- 256. „den falske Machiavelli“. — Machiavelli levede langt senere end den Tid, hvori Handlingen foregaaer; men hans Navn er brugt her som almindelig Betegnelse for snedig Statsklegt.
-

214. „Haben wir denn nicht in der letzten Session
 eine Resolution angenommen, die den Herrn
 Präsidenten mit der Verwaltung des
 Reichs anzuverwandeln?“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

Präsident: „Ich habe keine Erinnerung daran.“ — Herr

